

PROF. IVAN KOPRIĆ, NOVI DEKAN PRAVNOG
FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Svi bismo htjeli
rezultate brzo, a
uložili bismo samo
koliko moramo

STR. 12

BRANKO NAĐ

NAJBOLJI STUDENTI SPLITSKOG PMF-a

STR. 11

Uvijek
treba
slijediti
vlastite
snove

Marko Mihovilović, Josip Vidaković i Tamara Rom SAŠA BURIĆ/CROPIX

god XIII.
broj 139.
31. svibnja 2021.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

PROJEKT ZAGREBAČKOG GRAĐEVINSKOG FAKULTETA

BORONGAJSKI CENTAR IZVRSNOSTI

STR. 16

SPALADIUM
ARENA STR. 10

Masovno
cijepjenje
splitskih
studenata

JOŠKO PONOŠ/CROPIX

DOC. IVICA KELAM O
SUDSKOM PRAVORIJEKU

Biotički
suverenitet
čuva nas
od GMO-a

STR. 22

ISTRAŽIVAČKI
MEDICINSKI CENTAR

Stavljaju
se temelji
sveučilišnoj
bolnici u Splitu

STR. 3

SAŠA BURIĆ/CROPIX

POTPISANA TRI UGOVORA

Premijer Plenković na Sveučilištu u Splitu

Piše: UNIST

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković posjetio je Sveučilište u Splitu gdje se sastao sa županom Splitsko-dalmatinske županije Blaženkom Bobanom i njegovim suradnicima, a sastanku je nazočio i rektor Sveučilišta u Splitu prof. Dragan Ljutić. Nakon sastanka uslijedilo je potpisivanje triju ugovora u području prometa vrijedna više od 171 milijun kuna kojim će se obnoviti prilazi Splitu u cilju izbjegavanja prometnih gužvi.

Premijer Plenković je bio u pratnji potpredsjednika Vlade i ministra branitelja Tome Medveda, potpredsjednika Hrvatskog sabora Ante Sanađera, ministra pomorstva, prometa i infrastrukture Olega Butkovića, ministrice regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Nataše Tramišak te savjetnika premijera za poslove obrane Damira Krstičevića. UNIST

SVEČANA SJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA

Rektoru Ljutiću uručena posebna zahvala i medalja Grada Splita

Piše: MILA PULJIZ

Velika svečanost održana je u Hrvatskom narodnom kazalištu Split u povodu Dana grada i blagdana svetog Dujma. Na svečanoj sjednici Gradskog vijeća, gradonačelnik Andro Krstulović Opara i predsjednik Gradskog vijeća Igor Stanišić zaslužnim Splićanima i organizacijama uručili su nagrade Grada Splita, a sjednici je nazočio i predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović.

Uz tradicionalne dodjele nagrada svojim laureatima, Grad Split je ove godine dodijelio i posebnu zahvalu i medalju Grada prof. Draganu Ljutiću, rektoru Sveučilišta u Splitu, za izvanredan doprinos u području medicine i razvoja Sveučilišta u Splitu. Ovo priznanje rektoru Ljutiću dodijeljeno je na temelju prijedloga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, koji potpisuje dekan prof. Ante Tonkić. Za

hvalu i medalju Grada dobili su Kristijan Sindik, za istaknuti humanitarni angažman i sportsko-turističku promidžbu grada, te Radio Dalmacija, za 25 godina djelovanja i istaknuti humanitarni rad. Na svečanoj sjednici dodijeljene su i nagrade Grada Splita za 2020. godinu zaslužnim Splićanima. Nagrada za životno djelo posthumno je dodijeljena Miljenku Smoji, poznatom splitskom i hrvatskom novinaru. Nagradu za životno djelo posthumno je dobila i Zoja Odak, kazališna, filmska i televizijska glumica. Nagradu za životno djelo dobila je i Dordana Barbarić, poznata splitska humanitarka. Ovogodišnju osobnu nagradu Grada Splita dobio je prof. Julije Meštrović, ravnatelj KBC-a Split. Skupnu nagradu Grada Splita dobili su ženska klupa "Ventula", Športsko društvo "Jadran", 72. bojna te Respiratorno-intenzivistički centar Split.

DANI KARIJERA I NASTAVNIH BAZA

Treba se znati prilagoditi, poput kameleona

Važno je biti pravi kameleon, uz niz savjeta kako preživjeti u svijetu biznisa koji je podložen stalnim promjenama i izazovima, poručio je studentima jedan od predavača, Joe Bašić direktor i promotor Ultra Europe Music Festivala

Piše: ANTONIA PEROŠ

Dani karijera i nastavnih baza Sveučilišta u Splitu i 2021. u organizaciji Ureda za upravljanje karijerama održali su se od 18. do 21. svibnja u online izdanju. Riječ je o manifestaciji posvećenoj suradnim ustanovama i tvrtkama koje studentima Sveučilišta omogućavaju pohađanje stručne prakse. Uz to, studentima pružaju mogućnost da stječu znanja, vještine i sposobnosti kroz razne studentske poslove, volontiranje ili uključivanje u dodatne radionice i edukacije.

Kroz program događanja predstavnici nastavnih baza, ali i drugi suradnici ponudili su studentima predavanja kojima su im zasigurno proširili vidike o pojedinim poslovima ili samom procesu zapošljavanja. Krajnji cilj događanja bio je potaknuti studente da počnu razvijati karijeru i stjecati iskustva za vrijeme studentskih dana kako bi se nakon diplome izborili za svoje mjesto na tržištu rada. Ovakav pristup postao je nužan s obzirom na izazovna vremena u kojima se nalazimo, čega su svjesni i sami studenti, sude-

ći prema dobrom odazivu na aktivnosti u okviru manifestacije.

Opcije u karijeri

Nakon pozdravnih riječi prorektora prof. Gorana Karduma, prvog dana program je započeo panelom "EU projekti kao prilika u karijeri", a gosti su bili Dora Vitez (UNIST), Ranko Milić (CEDRA), Mate Paštar (RERA) i Marko Mimica (ECHR) uz moderatoricu Antoniju Peroš.

Cilj panela bio je potaknu-

ti studente na opcije u karijeri koje nisu usko vezane uz određenu struku, a otvaraju im vrata na tržištu rada, kao što je posao vezan uz pripremu i/ili provedbu projekta EU-a. Gosti panela bili su predstavnici ustanova koje se bave pripremom i provedbom projekata EU-a koji iza sebe imaju zanimljive osobne karijerne putove i preokrete. Vjerujemo da su njihove priče zainteresirale studente te da će ih motivirati na neke daljnje korake u karijeri budući da se radi

o zanimljivom i dinamičnom zanimanju traženom kod poslodavaca iz različitih sektora.

Da je u izazovnim vremenima poput ovoga, kad se čitavom svijetu dogodila pandemija, važno biti pravi kameleon, pokazao je i jedan od predavača, Joe Bašić, osnivač i direktor MPG-a, vodeće marketinške i promocijske agencije u jugoistočnoj Europi, široj javnosti poznat kao direktor i promotor Ultra Europe Music Festivala. Za studente koji su slušali njegovo predavanje "Inspirirani kameleon" putem Zooma imao je niz dobrih savjeta kako preživjeti u svijetu biznisa, koji je podložen stalnim promjenama i izazovima.

Laura Visković, PR stručnjakinja iz tvrtke "Promoplan", govorila je studentima o poslu PR stručnjaka.

"Za posao PR-a treba biti kreativan, otvoren za nove talente, nova znanja, pratiti aktualnosti, biti pismen, imati različite interese, pratiti tehnologiju, koja se toliko brzo mijenja, imati sposobnost prebacivanja fokusa s jedne na drugu temu... Stoga, ako dodete na razgovor u marketinšku ili PR agenciju, poka-

žite motivaciju, širok spektar interesa, pazite na izražavanje, pokažite da ste načitani, informirani, spremni za cjeloživotno učenje. Između dva kandidata sličnih kvalifikacija, poslodavac će odabrati osobu koja pokaže veći motiv, koja će se lakše uklopiti. Ako ne dobijete posao, ne očajavajte. Recite si da vas čeka druga, još bolja prilika. I šaljite životopise", poručila je Visković.

Postupak zapošljavanja

Četvrtog dana ove manifestacije studenti su tijekom predavanja Tomislave Saše, članice Talent Acquisition tima iz "Infobipa", imali jedinstvenu priliku saznati iz prve ruke kako izgleda postupak zapošljavanja kandidata u takvoj globalnoj, modernoj i velikoj kompaniji. Predavačica je kroz realne primjere iz prakse prikazala kako izgleda "end to end" selekcijski postupak, od trenutka otvaranja određene pozicije pa sve do trenutka zapošljavanja.

Više o pozadini razgovora za posao studenti su doznali i od Slobodana Jovića, na predavanju "Iza kulisa razgovora za posao: što je bitno poslodavcima?", osnivača Selekcija.hr-

a i Recruiter.hr-a, poznatih po digitalizaciji procjene kandidata za posao, koji se bavi i profesionalnom selekcijom kandidata za zaposlenje i sličnim uslugama. Predavanje za studente vezano uz njihov izlazak na tržište rada održao je zajedno s gostom, proaktivnim studentom (D.M.), što je predavanje učinilo dodatno dinamičnijim, interaktivnijim i zanimljivijim.

Zadnji dan Dana karijera i nastavnih baza zaokružen je radionicom na temu nošenja sa stresom koju je održala prof. Andrea Bubić (FFST), a na kojoj je bila riječ o uzrocima i posljedicama, kao i načinima uspješnog nošenja sa stresom koji se javlja tijekom svakodnevnog studiranja i izlaska na ispitne rokove.

Unatoč svim izazovima organizacije ovakvog događanja u online formatu, zadovoljni smo aktivnim sudjelovanjem i odazivom studenata na svim predavanjima. Navedeno zapravo ne iznenađuje s obzirom na to da je program kreiran prema potrebama i interesima studenata s kojima se susrećemo u svakodnevnom radu Ureda za upravljanje karijerama.

Piše: **MILA PULJIZ**

U BOLNIČKOM KOMPLEKSU NA KRIŽINAMA NIČE ISTRAŽIVAČKI MEDICINSKI CENTAR SPLIT

Splitsko Sveučilište i KBC udaraju temelje sveučilišnoj bolnici

Dobivamo brojne europske projekte i time sredstva, dajemo šansu našim mladim ljudima da se zaposle ovdje, da ih Europa plaća, što je puno bolje nego da nam odlaze van - kazao je splitski rektor Dragan Ljutić te zahvalio ministru Fuchsu i Vladi RH na podršci

Na splitskom sveučilištu održano je predstavljanje projekta "Istraživački medicinski centar Split", vrijednoga čak 50 milijuna eura, ostvarenoga suradnjom Sveučilišta u Splitu, Kliničkog bolničkog centra Split te Medicinskog fakulteta, o čemu je potpisan i Memorandum o znanstveno-istraživačkoj suradnji. Izgradnja IMCS-a preduvjet je za podizanje kvalitete znanstveno-istraživačkog rada u području biomedicine i zdravstva, kroz povezivanje znanstvenog i kliničkog rada i formiranje interdisciplinarnih istraživačkih skupina. Sam Centar bit će smješten u krugu bolničke zgrade na Križinama. Prof. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu, dao je do znanja kako je izrazito ponosan na ovaj projekt, koji će udariti temelje sveučilišnoj bolnici.

- Ovo je veliki dan za sve nas i ne mogu nego biti ponosan. Projekt je plod sinergije više povezanih ustanova, čime ćemo još više izdignuti naša biomedicinska istraživanja. U svijetu smo odlično rangirani, a ovo nam je i velika čast i odgovornost. Dobivamo brojne europske projekte i time sredstva, dajemo šansu našim mladim ljudima da se zaposle ovdje, da ih Europa plaća, što je puno bolje nego da nam od-

dr. Julije Meštrović: Ovaj projekt je rezultat ustrajnog timskog rada, koji je započeo prije četiri godine
SAŠA BURIĆ/CROPIX

Rektor Dragan Ljutić: Ovo je veliki dan za sve nas i ne mogu nego biti ponosan
SAŠA BURIĆ/CROPIX

Dekan Ante Tonkić: Ovaj projekt je značajan iskorak

“Projekt je vrijedan čak 50 milijuna eura, a ostvaren je suradnjom Sveučilišta u Splitu, Kliničkog bolničkog centra Split te Medicinskog fakulteta

laze van - kazao je rektor te zahvalio ministru Fuchsu i Vladi RH na podršci. Dekan Medicinskog fakulteta prof. Ante Tonkić kazao je da je ovaj projekt značajan iskorak ne samo u bazičnim istraživanjima na području biomedicine, nego i u translacijskim istraživanjima u biomedicini koji će rezultirati boljom edukacijom naših mladih znanstvenika i mladih kliničara. Ravnatelj KBC-a Split dr. Julije Meštrović je rekao da je ovaj projekt rezultat ustrajnog timskog rada, koji je započeo još prije 4 godine, a 3. svibnja je potpisan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. - 2020. kojim je za IMCS dodijeljeno gotovo 8 milijuna kuna. Realizaciju ovog hvaljevrijednog projekta pozdravili su gradonačelnik Andro Krstulović Opara i župan Blaženko Boban, koji su zajedno s ostalim uzvanicima poslušali prezentaciju prof. Zorana Dogaša, predstojnika Zavoda za neuroznanost Medicinskog fakulteta u Splitu.

TOMISLAV SESER I MARIO MAREVIĆ

Dvije uspješne priče iz Tehnološkog parka

Piše: **MILA PULJIZ**

Tomislav Seser i Mario Marević dvojica su, od jedanaest stanovnika Tehnološkog parka. Obojica s mnogo iskustva i IT sektoru, Tomislav kao osnivač softvera Sceduly koji je već našao svoju primjenu u mnogim ustanovama te Mario kao osnivač aplikacije Get Work. Prvi su stanovnici Tehnološkog parka, kojime su, kako kažu, oduševljeni.

Digitalizacija poslovanja

“Da, oduševljen sam s inkubatorom Spinat, svi uvjeti su ispunjeni.” dodao je Mario, s čime se slaže i Tomislav i napominje kako preporuča svima uključivanje u bilo kojem obliku u našu lokalnu IT/startup scenu i Tehnološki park.

Mario Marević

Tomislav Seser

Tomislavov Sceduly softver je koji služi digitalizaciji fakultetskog poslovanja. “On automatizira i olakšava poslovanje nastavnim osoblju i studentima. Sceduly funkcionira na način da omogućuje automatiziranu obradu velike količine podataka ko-

risteći podatke centraliziranih baza podataka visokih učilišta. Omogućava ustanovama digitalizaciju elaborata studijskih programa, iz kojih se pritiskom na dugme može generirati red predavanja (dokument koji sadrži u prosjeku 200-400 stranica, ovisno

o veličini ustanove), a potom i cijeli proces upisa studenata kroz studentski portal koji je dio sustava”, ukratko nam je predstavio svoj softver, za kojime interesa ne nedostaje. “Ovaj sustav je predstavljen na nekoliko fakulteta i odlično je prihvaćen, uz zahtjeve da se javimo čim sustav bude završen kako bi se implementirao i na te ustanove. Korisnici su ustanove za visoko obrazovanje, uključujući i njihove krovne ustanove - sveučilišta. U trenutnoj fazi fokus je na RH tržištu, a potom i tržišta u okruženju, te Europa i svijet. Osim Scedulyja, Tomislav radi i na još nekoliko manjih projekata.

“Trenutno osim Sceduly projekta radim i na nekoliko manjih. Njih promatram kao

“projekte za plaćanje računa”, a u Sceduly i digitalizaciju visokog obrazovanja ulazem sve i polazem nade da će postati proizvod oko kojeg ću izgraditi tvrtku i održivo poslovanje, i koji će zapošljavati ljude”, kazao nam je.

Rezervacija usluge

Mario je osnivač mobilne aplikacije Get Work koja povezuje ponudu i potražnju usluga u bilo kojem gradu, a sve putem interaktivne karte. “Potpuno svjestan velikog broja iseljenih mladih ljudi iz domovine u potrazi za poslom i boljim životnim uvjetima, osmislio sam aplikaciju koja bi pomogla svim osobama zapošljive dobi u pronalasku posla, odnosno pomogla bi im unovčiti ono što najbolje zna-

ju raditi, bilo da je to šišanje, čišćenje, pomaganje pri učenju, itd.” otkrio nam je Mario o svojoj aplikaciji koja je nastala kao kombinacija nekoliko već postojećih aplikacija kao što su Uber, Google Maps, Booking...

“Jako slično Bookingu ali umjesto apartmana rezervirate uslugu, ocijenite je i jako slična Uberu jer vidite kad će Vam usluga doći na adresu odnosno koliko Vam treba da dođete do usluge.” dodao je. Interesa za njegovom aplikacijom ne nedostaje. “Za sada imam već nekoliko klijenata koji plaćaju godišnje oglašavanje, a imam samo web verziju koja nije ni blizu konačnom izgledu web i mobilne aplikacije”, kaže Mario.

Prezentacija pokusa

VOJKO BAŠIĆ/CROPIX

ODRŽAN FESTIVAL ZNANOSTI

Zanimljiv program za sve generacije

Posebna ciljana skupina su djeca, no do sada se u svim izdanjima Festivala znanosti Sveučilišta u Splitu nalazilo mnoštvo aktivnosti za sve uzraste

PIŠE: MILA PULJIZ

Od 10. do 15. svibnja održao se 19. Festival znanosti, a čija je ovogodišnja tema bila "Kultura znanosti". Festival je održan uz pridržavanje svih ograničenja i epidemioloških mjera, ali to ne znači da je bio manje zanimljiv, poučan i kreativan.

Tijekom šest dana Festivala, od ukupno 79 aktivnosti, njih 29 emitiralo se putem sveučilišnog YouTube kanala, 26 ih je održano uživo putem platforme Zoom, a 13 uživo uz strogo pridržavanje epidemioloških mjera i preporuka. Posebna ciljana skupina Festivala znanosti uvijek su djeca, jer kroz promociju znanosti cilj je zaintrigirati ih, potaknuti na proučavanje okoline i svijeta, kao i nadahnuti neke od njih da se poželev bavi znanosti. Nodo

sada se u svim izdanjima Festivala znanosti Sveučilišta u Splitu nalazilo mnoštvo aktivnosti za sve uzraste, od vrtičke djece i učenika osnovnih i srednjih škola do opće populacije.

Znanstvena prezentacija

Ovogodišnji Festival svečano je otvoren na Kampusu, a otvorili su ga dr. Domagoj Buljan Barbača, operativna voditeljica Festivala, prof. Leandra Vranješ Markić, prorektorica za znanost i inovacije, te prof. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta.

Na otvaranju Festivala održala se i jedna znanstvena prezentacija koju su izvele prof. Vida Šimat sa Sveučilišnog odjela za studije mora i doc. Danijela Skroza s Kemijsko-tehnološkog fakulteta.

"Pokazale smo svojstva antocijana, biljnih pigmenta za-

“

Atraktivnom prezentacijom pokazana su svojstva antocijana, biljnih pigmenta zaslužnih za široki spektar boja u biljnom svijetu, a znanstvenicima omogućuju da i oni budu umjetnici

služnih za široki spektar boja u biljnom svijetu, a znanstvenicima omogućuju da i oni budu umjetnici. Naime, različite boje voća, povrća, cvijeća, lišća, korijenja i plodova potječu od pigmenta koji ne privlače samo pozornost, nego spadaju u skupinu fitonutrijenata za koje je dokazano da imaju brojna biološka svojstva. Osim što su snažni antioksidansi koji sudjeluju u stvaranju energije, antocijani usporavaju starenje, ujedno djeluju protuupalno i sprječavaju oštećenje stanica, održavajući imunitet i štiteći od brojnih bolesti, uključujući i rak", kazale su znanstvenice.

A samo neke od održanih radionica i aktivnosti su "Budi kreativan! Pretvori otpad u umjetnost", "Klasično i električno nasilje nad djecom", "Video škola robotike", "Virtualna

izložba: Od atoma do galaksije" i mnoge druge.

Virtualna predavanja

Jedna od radionica održala se i na Filozofskom fakultetu pod palicom dr. Mile Bulić s Odsjeka za učiteljski studij.

"U prošlih godinu dana znanstvenici su neumorno istraživali i tražili cijepivo protiv virusa koji je poharao čovječanstvo. Stoga sam odabrala temu Istraživačko učenje u nastavi biologije. Željela sam da i učenici vide važnost istraživanja u STEM području i rješavaju zadane biološke probleme. Odaziv je bio odličan. Zbog epidemioloških razloga nismo mogli dopustiti dolazak svim učenicima" kazala je dr. Bulić.

"Jako smo zadovoljni ovogodišnjim izdanjem jer smo uspjeli okupiti veliki broj en-

tuzijastičnih sudionika koji su pripremili zanimljiv program za sve generacije. Iako je zbog epidemioloških mjera samo manji dio aktivnosti održan uživo, značajan su interes privukli i virtualna predavanja, u kojima mogu i dalje uživati svi ljubitelji znanosti na YouTube kanalu Sveučilišta u Splitu. Nadamo se da ćemo sljedeće godine ponovno uživati u brojnim pitanjima zainteresirane djece i odraslih na aktivnostima koje ćemo organizirati na našim fakultetima, u školama, vrtićima i brojnim javnim prostorima u gradu. Poučeni ovogodišnjim iskustvom, neka ćemo od njih i radost koju donosi bavljenje znanosti dijeliti s društvom tijekom cijele godine", kazala nam je prorektorica prof. Leandra Vranješ Markić.

UNISPORT SPLIT NUDI NOVI PROJEKT

'Pedala & patika' kao nova čudesna priča

Projekt "Pedala & patika", pod stručnim vodstvom UnisportST tima provodi se četiri godine u ovom obliku, a osmišljen je s ciljem provođenja besplatnih rekreativnih aktivnosti u Splitu i njegovoj okolini. Na samom početku koncept projekta zamišljen je kao provođenje škole trčanja na Marjanu i biciklističkih izleta na destinacijama u okolini Splita.

Najnovije aktivnosti, također besplatne, koje se provode su planinarski izleti, među kojima se mogu pronaći srednje zahtjevne i zahtjevnije rute sa spavanjem u planinarskom skloništu. Studenti Sveučilišta u Splitu, odabrani slučajnim odabirom, u zadnjih nekoliko mjeseci usklupili su projekt posje-

tili su planinu Mosor i Dinaru.

Uz nesvakidašnju rekreaciju poput planinarenja i veslanja cilj je i educiranje studenata o posebnostima lokaliteta Dalmacije prožetim predivnom prirodom i poviješću. To je zasigurno još jedna stvar koja izdvaja naše sveučilište od konkurentnih u Europi. Tematske igre, pod nazivom "Povratak u djetinjstvo", neizostavni su dio UnisportST izleta. Preskakanje lastika, igre s kartama, pucanje iz pračke i puzanje konopa samo su neke od igara.

Kao velikog obožavatelja outdoor aktivnosti, oduševio me projekt "Pedala & patika". Aktivnosti ovog projekta dostupne su svima što jednoj aktivnosti, poput planinarenja, daje poseban čar – kaže Marin Mador,

Na izlet iznenađenja ide ekipa prema slučajnom odabiru

student Sveučilišnog odjela za stručne studije.

Vrh Trpošnjik

Na izlet iznenađenja, studentska ekipa odabrana slučajnim odabirom preko društvenih stranica UnisportST-a

uputila se na jugoistočni dio Mosora, točnije planinarski dom Trpošnjik koji se nalazi na 970 metara nadmorske visine. Uspjon je trajao dva sata.

Na cilju ih je dočekala predivna kamena kuća s koje se pruža pogled na omiško zaleđe,

obalu, tvrđavu Fortica... Uz vatru roštilja i dobru glazbu organizirano je natjecanje u tradicionalnim igrama, poput gađanja iz pračke.

Ono što me najviše iznenađilo na izletu bio je edukativni sadržaj o zavičaju i njegovoj povijesti, odnosno o području bivše Poljičke Republike. Sportske aktivnosti su super ali "poseban štih" izletima daje priča ispričana od strane lokalnog čovjeka – dodao je Marin.

Dodir prirodom

Priču sa studentima podijelila je gospođa Nikolina Radmić Pivčević. Njezine priče o tradiciji Poljičke Republike držale su pažnju, a najviše priče o tradicionalnom biranju partnera u to vrijeme.

Sdruge strane, izlet na Dinaru je bio drukčijeg tipa. Dvodnevni izlet i noćenje u planinarskom skloništu "Pume" koji se nalazi na 1630 metara nadmorske visine, zahtijevao je timski rad i maksimalnu angažiranost te snalaženje u prirodi. Uspjon je bio kondicijski zahtjevniji i trajao je oko četiri sata.

Zanimljivo je da se organizacijske vještine i poticanje timskog rada, mogu stjecati i kroz aktivnosti koje su egzistencijalne za preživljavanje na planini. To se cijeni i kod zapošljavanja.

Upoznali smo se s događajima iz Domovinskog rata, a baš na vrhu Velika Duvjakaša podignut je spomenik poginulim braniteljima 7. gardijske brigade "Pume" – pohvalio se Marin Mador.

UNISPORT SPLIT

SVEUČILIŠNI ODJEL ZDRAVSTVENIH STUDIJA OBILJEŽIO DESETI ROĐENDAN

Vili Beroš na Splitskom sveučilištu: HVALA NA SVEMU ŠTO RADITE!

Piše: MILA PULJIZ

Sveučilišni odjel zdravstvenih studija proslavio je svoj deseti rođendan. Proslava je počela sudjelovanjem djelatnika i studenata u utrci Wings for Life World, a dan poslije predavanje je, na temu "Biologija zdravlja i bolesti", održao akademik Miroslav Radman.

Promovirana je i Monografija Odjela, kao i prvi broj Hrvatskog časopisa zdravstvenih znanosti, tiskanoga u povodu velike proslave. Proslavio se i Dan doktoranada SOZS-a na način da je održana prezentacija istraživanja u okviru doktorskih disertacija doktoranada SOZS-a, dok su svečanoj sjednici prethodile promocije diplomiranih studenata: prvostupnika Sestrinstva, Primaljstva, Fizioterapije, Radiološke tehnologije i Medicinsko-laboratorijske dijagnostike te magistara Sestrinstva, Fizioterapije i Radiološke tehnologije. Kruna proslave bila je svečana sjednica Stručnog vijeća, kojoj je nazočio i ministar zdravstva prof. Vili Beroš. Ministar Beroš tom je prigodom čestitao i Međunarodni dana sestrinstva, istaknuvši važnost zajedničkog rada i djelovanja liječnika i zdravstvenih djelatnika posebno imajući na umu trenutačne okolnosti uzrokovane pandemijom koronavirusa.

– Ponosan sam na sve zdravstvene djelatnike, liječnike, sestre i tehničare, ali i nezdravstvene radnike na svakodnevnom sudjelovanju u liječenju bolesnika. Prilagodili smo naš zdravstveni sustav novim okolnostima, reorganizirali ga u hodu i na neki način omogućili da ni jedan pacijent nije ostao zakinut za respirator ili nešto slično. Prilagodili smo se u potpunosti novim okolnostima, formirali primarno-respiratorno-intenzivističke centre, od kojih je jedan i u Splitu. Najljepše vam zahvaljujem na svemu što radite, nastavite tako i posebna mi je čast uvijek biti u rodnom Splitu – kazao je ministar Beroš.

U svom izvješću o radu, domaćin proslave, pročelnik prof. dr. Stipan Janković dotaknuo se brojnih izazova i uspjeha koji su pratili Odjel od njego-

Rektor Dragan Ljutić i ministar Vili Beroš

Medicinski fakultet i naš Odjel stvaraju timove koji pružaju cjelovitu zdravstvenu skrb stanovništvu svoje zemlje. Na to smo ponosni i trebamo se nastaviti razvijati. Upravo to ova uprava Sveučilišta i čini - kazao je pročelnik Stipan Janković

va osnutka do danas, najavivši i važan iskorak ove visokoškolske institucije u budućnosti, osnivanje fakulteta zdravstvenih znanosti.

– Medicinski fakultet i Sveučilišni odjel zdravstvenih studija zajedno stvaraju timove koji pružaju cjelovitu zdravstvenu skrb stanovništvu svoje zemlje. Na to smo ponosni i trebamo se nastaviti razvijati. Upravo to ova uprava Sveučilišta i čini – zaključio je pročelnik Janković.

Gostima se obratio i rektor Splitskog sveučilišta prof. dr. Dragan Ljutić.

– Da, istina je, imamo se čime podičiti i zahvaljujemo našim učiteljima, kolegama koji su dali sebe u rast, razvoj i organizaciju našeg Sveučilišta. Da nije našeg Sveučilišta i da nemamo tu snagu koju imamo, ne bi bilo pojedinih centara, instituta... – dodao je rektor Ljutić.

Prof. Stipan janković

Priznanja zaslužnima

Ovom prigodom dodijeljene su nagrade zaslužnim institucijama i pojedincima.

Kliničkom bolničkom centru Split dodijeljena je plaketa kao glavnoj nastavnoj bazi Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija za iznimno uspješnu dugogodišnju suradnju u edukaciji i zapošljavanju zdravstvenih radnika, dok je Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu dodijeljena kao partnerskoj instituciji, poticatelju osnivanja i na kontinuiranoj pomoći uspješnom radu Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija. Pojedinačne plakete uručene su:

– prof. Ivanu Paviću za izniman doprinos u pokretanju Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija kao jednom od prioriteta ciljeva strateškog razvoja Sveučilišta u Splitu za razdoblje 2010. – 2015. godine

– prof. Draganu Ljutiću, rektoru Sveučilišta u Splitu, za izniman osobni doprinos u stabilizaciji i razvoju Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu

– prof. Jasmini Havranek, ravnateljici Agencije za znanost i visoko obrazovanje RH, za ukupni, posebice savjetodavni doprinos u podizanju kvalitete rada Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija

– prof. Mili Dželaliji, prvom zamjeniku pročelnika Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija tijekom prve četiri godine rada Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, te njegovu savjetodavnom doprinosu u implementaciji HKO-a

– Mariji Županović, vms., prvoj zamjenici voditelja smjera Sestrinstvo na stručnim zdravstvenim studijima MEFST-a, predstavnicu svih medicinskih sestara u glavnoj nastavnoj bazi Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija – Kliničkom bolničkom centru Split zaslužnoj za organizaciju i provođenje edukacije

– prof. Dejanu Kružiću, za ukupan doprinos u radu Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, posebice za prikupljanje značajnih donacija, izradu elaborata za nove studijske smjere te savjetodavne usluge ekonomskog stručnjaka

– Ivi Pervanu, umjetničkom fotografu, za brojne umjetničke fotografije koje je darovao Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija za uređenje interijera Odjela, Monografiju Odjela, naslovnicu Hrvatskog časopisa zdravstvenih znanosti te web-stranicu Odjela

Prof.dr.sc. Stipan Janković kao predstojnik Kliničkog zavoda za dijagnostiku i intervencijsku radiologiju KBC Split u svom uredu

Piše: IVAN PERKOV

Razvoj splitske medicine

Malo je članova akademske zajednice koji su u razvoj splitske i hrvatske medicine i zdravstvenog sustava ugradili toliko vlastitog doprinosa kao prof. Stipan Janković, još uvijek aktivni i izuzetno angažirani splitski radiolog, znanstvenik i sveučilišni nastavnik. Radi se o čovjeku koji je u svom dugogodišnjem radu obavljao čitav niz poslova kako onih stručnjaka kliničke radiologije tako i u razvoju pojedinih subspecijalnosti. Zajedno s pok. prof.dr.sc. Srdanom Boschijem utemeljitelj je Kliničkog zavoda za dijagnostiku i intervencijsku radiologiju što je bila prva klinika današnjeg KBC-a Split 1982. godine a 1986. godine osnovao je Odsjek neuroradiologije i Odjel suvremenih radioloških metoda. Posebne zasluge ima u razvoju splitskog visokoškolskog medicinskog obrazovanja. Naime, nakon prerastanja Medicinskog studija u Medicinski fakultet u Splitu 1997. godine prof. Janković je postao utemeljitelj i prvi pročelnik Katedre za medicinsku dijagnostiku 1998. godine. Na toj dužnosti je neprekidno do rujna 2007. godine, kada se katedra u okviru preustroja po Bolonjskom procesu mijenja i postaje novoosnovana Katedra za kliničku radiologiju, kojoj je također pročelnik do umirovljenja. Medicinski fakultet je i uodio kao dekan u dva mandata od 2005. do 2009. kada je bio i predsjedavajući Dekanske konferencije Medicinskih fakulteta RH, amnogi kažu da je upravo u tom razdoblju splitska Medicina napravila vrlo značajne kvalitativne iskorake, posebice u zapošljavanju znanstveno-nastavnih kadrova, razvoju znanosti te izgradnji i opremljenosti Medicinskog fakulteta koji je danas jedna od perjanica Sveučilišta u Splitu.

Bogat znanstveni doprinos

Pri obnašanju brojnih fakultetskih, bolničkih i upravljačkih funkcija nije zanemario znanstveno publicistički rad. Dr. Janković je urednik, suurednik, autor i/ili koautor 27 knjiga

SKICA ZA PORTRET – PROF. STIPAN JANKOVIĆ

Splitski radiolog svjetskoga ugleda

Universitas nastavlja ciklus predstavljanja bogatih karijera još uvijek aktivnih znanstvenika i nastavnika hrvatskih sveučilišta koji su svojim akademskim i društvenim djelovanjem zadužili znanstvenu i širu zajednicu

S promocije studenata preddiplomskih studija Medicinsko-laboratorijske dijagnostike i primaljstva SOZS-a u svibnju 2021.

ri medicinske radiologije, odnosno radiološke tehnologije.

Bio je autor brojnih projekata i tečajeva prve i druge kategorije kako domaćih tako i međunarodnih. Okušao se i u pisanju te je 2016. izdao roman 'Sanitet 6.DP u Domovinskom ratu', a 2018. autobiografski roman 'Moj hrvatski američki san'. U tisku je najnoviji autobiografski roman 'Djetinstvo u vatrenoj kući i druge radosti'.

Poučavanje kao poziv

Do sada je bio pozvani predavač na više desetaka stručno-znanstvenih skupova, simpozija i kongresa u zemlji i inozemstvu. Recenzent je više knjiga te znanstvenih projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Također je recenzent časopisa Collegium Antropologicum, Acta Clinica Croatica, te Macedonian Journal of Sciences, te više udžbenika i knjiga. U razdoblju od 2004. do 2020. godine predsjednik je Povjerenstva za stručno-znanstvene skupove i udruge, te promociju znanosti, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Bio je dugo godina glavni mentor (po rješenju ministra zdravstva i socijalne skrbi RH) za specijalizaciju iz radiologije i subspecijalizaciju iz neurora-

i sveučilišnih udžbenika, 6 monografija, te brojnih nastavnih tekstova (više od 30, bez tekstova u knjigama). Suradnik je na izdanju Enciklopedije hrvatskih prezimena (ur. akademik V. Pavletić) u izdanju Nacionalnog rodoslovnog centra iz Zagreba.

Dosada je objavio ukupno više od 250 naslova od čega: 42 rada u Current contentsu, 10 sažetaka u CC časopisima, 27 znanstvenih radova u međunarodno indeksiranim publikacijama, 35 radova "in extenso" u recenziranim neindeksiranim publi-

kacijama, te više od 130 sažetaka radova različitih kongresa i simpozija (domaćih, međunarodnih, europskih i svjetskih). Do svibnja 2021. godine njegovi radovi citirani su više od 1900 puta (Web of Science – 1126, Scopus – 1253, Research Gate – 2138,

a H indeks 18). Prof. Stipan Janković bio je mentor na 5 doktorskih disertacija, 4 magisterija, 17 diplomskih radova studenata medicine, te 23 diplomski i završna rada studenata stručnog studija i preddiplomskog sveučilišnog studija – smjer inženje-

Iz bogatog životopisa

Doktor Stipan Janković rođen je 1948. godine. Gimnaziju je završio u Sinju, a studij Medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u srpnju 1972. godine. Specijalizaciju iz radiologije završio je u Zagrebu i specijalistički ispit položio u studenom 1977. godine. Poslije-diplomski studij iz Biomedicine završio je 1976. godine u Zagrebu, a 1979. godine stekao je naziv magistra znanosti iz područja Biomedicine. Naziv doktora medicinskih znanosti stekao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1982. godine. U zvanje docenta izabran je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1985., a na istom fakultetu 1988. godine izabran je u zvanje izvanrednog profesora radiologije na MF-u u Zagrebu. Od srpnja 1999. godine je redoviti profesor radiologije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Iste godine izabran je i za redovitog profesora radiologije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Od 2005. godine je redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu u trajnom zvanju. U posljediplomskoj nastavi aktivno sudjeluje od 1978. godine, a u do-diplomskoj od 1979. godine. Sada je predavač i voditelj 5 kolegija na preddiplomskom sveučilišnom studiju radiološke tehnologije – Odjelu za zdravstvene studije Sveučilišta u Splitu, te pročelnik Katedre za radiološku tehnologiju i savjetnik rektora Sveučilišta u Splitu za Biomedicinu i zdravstvo. Od 1982. godine zamjenik je predstojnika Kliničkog zavoda za radiologiju KB-a Split, a od 1986. godine uz to je i utemeljitelj i šef Odsjeka za neuroradiologiju i voditelj Odjela suvremenih radioloških metoda. Od listopada 1995. godine do studenoga 2013. bio je predstojnik Kliničkog zavoda za dijagnostičku i inter-vencijsku radiologiju KBC-a Split. Godine 1997. dobiva status subspecijaliste neuroradi-ologa, a odlukom Europskog društva neuroradiologa 2013. godine, dobio je i europsku diplomu neuroradiologa (ECONR).

Značajna uloga u obrani Domovine

Dr. Stipan Janković je dragovoljac Domovinskog rata od 1. travnja 1991. do 30. lipnja 1996. godine, kada je demobiliziran u činu pričuvnog bojnika zdravstvene struke HV-a. Od 1991. godine, od samog osnutka HRM-a bio je prvi ratni načelnik saniteta Hrvatske ratne mornarice, a od 1992. godine do kraja rata načelnik saniteta 6. domobranske pukovnije Split. Tijekom 1991./1992. bio je pomoćnik zapovjednika za edukaciju Sanitetskog stožera za srednju i sjevernu Dalmaciju. Za osobni doprinos u obrani domovine i domovinske zasluge u ratu odlikovan je s više odlikovanja: Spomenicom Domovinskog rata 1990. – 1992., Medaljom "Oluja", Spomenicom domovin-ske zahvalnosti, Redom Hrvatskog trolista te 2013. godine i Redom bana Josipa Jelačića, te brojnim pohvalnicama među kojima je i ona generala Ante Gotovine iz 1995. godine za uspješno vođenje saniteta u vojno-redarstvenoj operaciji "Oluja". Prije toga, još 1985. godine odlikovan je "Medaljom zasluga za narod". Član je Udruge liječnika branitelja-drago-voljaca Domovinskog rata, te jedan od utemeljitelja Udruge veterana Domovinskog rata 158. brigade Hrvatske vojske i 6. domobranske pukovnije Split i predsjednik Suda časti Udruge veterana u trećem mandatu. U izvatku njegova ratnog puta između ostalog stoji da se istaknuo ustrojavanjem kvalitetnih i dobro opskrbljenih medicinskih timova što je doprinijelo mo-ralu pripadnika HV-a. Osim toga, svojim je zalaganjem uspio osigurati niz donacija za potrebe postrojbi. Nakon završetka rata doprinio je razvoju hrvatske ratne medi-cine objavljujući desetke vrlo vrijednih stručnih i znanstvenih radova mahom objavljenih u svjetskoj znanstvenoj literaturi.

Kao načelnik saniteta 6. domobranske pukovnije Hrvatske vojske s dijelom osoblja pukovnijskog saniteta u selu Vrba, u ljetu 1994. godine

diologije u KBC-u Split te pred-sjednik ili član brojnih specija-lističkih i subspecijalističkih ispitnih povjerenstava Mini-starstva zdravstva RH.

Dugogodišnji je predsjed-nik Upravnog vijeća Instituta za antropologiju u Zagrebu te član Znanstvenog vijeća za an-tropologijska istraživanja HA-ZU. Godine 2020. na Matičnom povjerenstvu i Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje i tehnologiju potvrđena mu je na-stavna i znanstvena izvrsnost. Budući da smo na ovoj dvolisni-ci ograničeni prostorom, ovom ćemo prilikom prikazati samo najznačajnije crtice iz bogate akademske i medicinske kari-jere prof. Jankovića.

Dobitnik Državne nagrade za znanost 2007. godine

Najnoviji dokaz izvrsnosti

Stručno vijeće Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija na svojoj redovitoj sjednici 18./19. svibnja 2021. godine donijelo je jednoglasni prijedlog o dodjeli plakete prof. Stipanu Jankoviću, pročelniku Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija za njegov •cjelokupni dugogodišnji (od 1978. godine) stručni i znanstve-ni rad na Sveučilištu u Splitu, •cjelokupni doprinos objave niza stručnih i znanstvenih udžbe-nika i monografija (kao autor/suautor i/ili urednik/suurednik), objavu velikog broja stručnih i znanstvenih radova te kongre-snih priopćenja, •veliki osobni doprinos razvoju Medicinskog fakulteta Sveuč-ilišta u Splitu na dužnosti dekana u dva mandata (od 2005. do 2009. godine), •pokretanju studija Dentalne medicine na Sveučilištu u Splitu 2006. godine, •doprinos osnivanju Hrvatskog centra za globalno zdravlje na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i ogranka Cochrane Hrvatska, •pomoć pri pokretanju studija Farmacije Sveučilišta u Splitu, •te naročito za veliki osobni doprinos pokretanju i osnivanju Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu koji se već priprema za prerastanje u samostalni Fakultet zdravstvenih znanosti. •Autor "hrvatskog modela sveučilišnog obrazovanja zdrav-stvenih radnika" •Utemeljitelj tri katedre (dvije na Medicinskom fakultetu i Katedre za radiološku tehnologiju na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija (SOZS) •Također, svojim društvenim angažmanom kroz različite stručne i znanstvene aktivnosti na izravan način doprinio je popularizaciji struke i znanosti te promociji Sveučilišta u Splitu u Hrvatskoj i regiji. •Na formalnom planu bio je dugogodišnji član Upravnog odbora Hrvatskog društva radiologa, član Upravnog vijeća Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, predsjednik Upravnog vijeća Instituta za antropologiju u Zagrebu (još i danas), pred-sjednik Povjerenstva za stručno znanstvene udruge i skupove te popularizaciju znanosti Ministarstva znanosti i obrazovanja RH (od 2005. do danas). Po jedan četverogodišnji mandat bio je i član Nacionalnog vijeća za znanost (2009. – 2013.) te član Naci-onalnog zdravstvenog vijeća (2011. – 2013.).

Brojna priznanja

Dobitnik je Nagrade Splitsko-dalmatinske županije 2001. go-dine. Također je dobitnik Zahvalnice (1997.), Povelje Hrvatskog liječničkog zbora (2003. godine) te nagrade "Ladislav Rako-vac" 2008. godine. Godine 2006. dobio je godišnju državnu nagradu za promidžbu i popularizaciju znanosti u Republici Hrvatskoj, a 2009. godine dobio je nagradu Instituta za an-tropologiju "Gorjanović Kramberger", te Diplomom Hrvatskog liječničkog zbora. Prigodom dana Medicinskog fakulteta 2010. godine dobio je Pohvalnicu kao glavni autor i urednik najboljeg sveučilišnog udžbenika "Dentalna radiografija i radiologija", a u povodu Dana medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu 2014. godine, dobio je Pohvalnicu "kao autor najboljeg nastavnog štiva na Medicinskom fakultetu u Splitu u akademskoj godini 2012./2013." (za sveučilišni udžbenik "Klinička neuroradiologija kralježnice i kralježničke moždine"), te Priznanje "za kontinuiranu i bogatu izdavačku djelatnost na području radiologije".

Društveni angažman

Od 1998. do 2003. godine je predsjednik Stručnog vijeća KB-a Split, te član ili predsjednik brojnih povjerenstava KB-a Split (predsjednik Povjerenstva za reorganizaciju KB-a Split, Povjerenstva za kongrese i stručna usavršavanja, ovlaštenik ravnatelja za zaštitu od zračenja u KB-u Split do danas...). Član je Povjerenstava za radiologiju Ministarstva zdravstva Repu-blike Hrvatske, te Povjerenstva za organizaciju i provođenje mamografskog probira raka dojke u Hrvatskoj. Bio je više puta član različitih stručnih povjerenstva za specijalističke ispite iz radiologije i subspecijalističke ispite iz neuroradiologije na me-dicinskim fakultetima u našoj zemlji (Split, Zagreb, Rijeka). Od 1. listopada 2005. godine obnaša dužnost dekana Me-dicinskog fakulteta u Splitu. Od 2005. do danas član je Se-nata Sveučilišta u Splitu i različitih njegovih povjerenstva, bilo kao član Senata po funkciji ili biran iz skupine redovitih profesora Sveučilišta u Splitu. Dr. Stipan Janković je član većeg broja domaćih i inozemnih stručnih i znanstvenih medicinskih društava. Tako je član: Hrvat-skog liječničkog zbora, Hrvatske liječničke komore, Hrvatskog društva radiologa, Hrvatskog društva neuroradiologa, Hrvat-skog društva onkologa, Hrvatskog senološkog društva, Hrvat-skog reumatološkog društva, počasni član udruženja radiologa BiH, Hrvatskog društva medicinskih vještaka te inozemnih udruženja: Europskog društva neuroradiologa, Europskog društva radiologa, Newyorške akademije nauka, National Stro-ke Association (NSA), Američkog udruženja za promicanje zna-nosti (AAAS) te od 2004. godine i Američkog društva radiologa, od 1996. član europskog društva neuroradiologa, a 2012. godi-ne dobio je i EU diplomu neuroradiologa bez polaganja subspe-cijalističkog ispita. Od 2004. godine predsjednik je Povjerenstva za stručno-znanstvene skupove i znanstvene udruge Mini-starstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, a od 2005. član je Upravnog vijeća Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu i predsjednik Upravnog vijeća Instituta za antropologi-ju u Zagrebu što je i danas. Od 2009. do 2013. godine bio je član Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske, a od srpnja 2011. godine do kraja 2014. i član Nacio-nalnog zdravstvenog vijeća RH. Od 2012. je član Nacionalnog povjerenstva za usavršavanje doktora medicine (specijalizacije i uže specijalizacije). S najbližim suradnicima utemeljitelj je i prvi pročelnik novoosnovane sastavnice Sveučilišta u Splitu – Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija od 1. listopada 2011. godine (koja je 2010. godine osnovana kao samostalni Fakultet zdravstvenih studija), a novi trogodišnji mandat je u tijeku. Od samog početka rada, utemeljitelj je i pročelnik triju katedri: Katedre za medicinsku dijagnostiku na MF-u 1997., Katedre za kliničku radiologiju 2007., te Katedre za radiološku tehnologiju 2012. na Sveučilišnom odjelu zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, te je njen pročelnik sve do danas.

S promocije Monografije SOZS-a i prvog broja časopisa 'Croatian Journal of Health Sciences' u povodu 10 godina rada

PROF. SLAVKO OREŠKOVIĆ, NOVI DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

PIŠE

BRANKO NAD

Medu brojnim epidemiolozima i liječnicima svih medicinskih područja, tijekom proteklih godinu dana veliki obol borbi u borbi protiv pandemije koronavirusa dali su djelatnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dosadašnji dekan prof. Marijan Klarica istaknuo je nedavno za Universitas kako je vrlo ponosan na svoje kolege, naročito mlade studente, te je u jednoj rečenici poručio: Uloga MEF-a u doba pandemije je neprocjenjiva.

Slaže se s time i novoizabrani dekan zagrebačke Medicine prof. Slavko Orešković, koji dodaje da je pandemija proteklih godinu dana poremetila naš život u svim sferama. Zdravstveni sustav se prvi našao na udaru pandemije te je bilo potrebno u vrlo kratkom vremenu organizirati rad i zbrinjavanje pacijenata, a istovremeno ne narušiti postojeću zdravstvenu skrb:

- Ponosan sam na svoje kolege s fakulteta koji su vrhunski stručnjaci te su bili na prvoj liniji borbe protiv ove bolesti. Isto tako sam ponosan na naše studente koji su kroz stotine sati volonterskog rada pokazali zrelost i humanost te bili na raspolaganju zdravstvenom sustavu. To je samo znak da ih vode načela humanosti zbog kojih su izabrali medicinu kao svoj životni poziv - govori novi dekan Medicinskog fakulteta.

Slavko Orešković, redoviti profesor u trajnom zvanju u Katedri za ginekologiju i opstetriciju, a zaposlen u Klinici za ženske bolesti i porode Medicinskog fakulteta i KBC-a Zagreb u Petrovoj, gdje ujedno i obnaša funkciju predstojnika Klinike.

Kako je došlo do vaše kandidature za dekana Medicinskog fakulteta?

-Budući da se sadašnjem dekanu prof. Marijanu Klarici približavao kraj drugog mandata te se po našem statutu više ne može kandidirati, unatrag godinu dana se počelo razmišljati o novom dekanu Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Zadnjih šest godina sam bio predsjednik Povjerenstva za izbor znanstvenika, nastavnika i suradnika našeg fakulteta te je tako velik broj nastavnika upoznao moj rad. Uspostavio sam zajedno sa svojim suradnicima jasne kriterije napredovanja, a sa sadašnjim dekanom sam imao izvrsnu suradnju. Upravo je prof. Klarica, zajedno sa svim članovima Dekanskog kolegija, dao potporu mojoj kandidaturi. Osim toga, velik broj mojih kolega nastavnika koji su poznavali moj

“

Treba još dosta raditi na poboljšanju preventivnih programa, podići svijest o važnosti redovitih ginekoloških pregleda jer se jedino tako bolest otkriva u ranoj fazi kada je moguće izlječenje

Slavko Orešković

BRANKO NAD

Pandemija će proći isključivo uz odgovorno ponašanje

Vlada je pokazala odgovornost, prihvaćala je preporuke struke te postepeno uvodila mjere, a istovremeno pazila na ekonomsku stabilnost države. Odgovorno ponašanje i cijepljenje jedina su garancija da ova pandemija prođe

način rada i vođenja Klinike za ženske bolesti i porode su me i poticali na kandidaturu. Uvjerio sam se da je dosadašnja uprava Fakulteta na čelu s prof. Klaricom uspješno vodila Medicinski fakultet te sam se u cilju nastavka tog kontinuiteta odlučio kandidirati za dekana. Na raspisani javni natječaj sam se jedini prijavio te je Fakultetsko vijeće, nakon provedenog postupka tajnim glasanjem sa 65 glasova od 66 članova Vijeća, izabralo mene za sljedeće mandatno razdoblje.

Ugled i prepoznatljivost

Možete li se sjetiti, kada ste prvi put osjetili ljubav i interes prema medicini, kada ste odlučili medicinsku struku izabrati kao svoj životni poziv?

-U gimnaziji sam počeo razmišljati o svom budućem pozivu. Zanimali su me prirodni predmeti (kemija, fizika, biologija) koji su bili bitni za studij medicine. Uvijek sam volio po-

magati ljudima te sam zaključio da je medicina ono što bih ja mogao raditi. S ovim dugogodišnjim kliničkim iskustvom koje imam, nikad zbog toga nisam požalio jer sam kroz svoj rad pomagao ljudima, ponekad u njihovim najtežim trenucima te sam se cijelo vrijeme vodio etičkim i humanim načelima.

Koji su najvažniji segmenti vašeg dekanskog programa? Što će biti prvi, a što najvažniji potezi vašeg mandata?

-U više od sto godina postojanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu, prvi sam dekan koji je pisao plan i program u kojem su prioriteti saniranje i obnova fakulteta nakon razornog potresa te organizacija nastave i rada u pandemiji bolesti COVID-19. Moj će prvi zadatak biti nastavak obnove razrušenog fakulteta kako bi svi objekti dobili veću protu-potresnu sigurnost, a na onim mjestima gdje se zgrade mora-

ju rušiti, sagradit ćemo nove objekte koji će jednim dijelom služiti znanstveno istraživačkim djelatnostima, a druge dijelove ćemo namijeniti različitim kliničkim djelatnostima. U isto vrijeme nastava i rad fakulteta moraju biti organizirani tako da studenti mogu u potpunosti savladati svoje nastavne programe, a da se pritom pridržavamo svih protuepidemijskih mjera. Sadašnji dekan prof. Klarica je zajedno s cijelom upravom odradio veliki posao kako bi se odmah pokrenula obnova. Organizirao je nastavu i rad fakulteta u uvjetima pandemije i osigurao financijsku stabilnost kako bi se pokrenuli radovi. Upravo će on, kao član mog Dekanskog kolegija, imati status posebnog savjetnika kako bismo nastavili započete aktivnosti. Vodit ćemo brigu o izvodenju nastave te poticati da ona bude što kvalitetnija. Brinut ćemo se o studentima i njihovim ak-

tivnostima, znanstvenom radu, međunarodnoj suradnji i svim segmentima koji su bitni za normalno funkcioniranje fakulteta. Medicinski fakultet mora zadržati ugled koji je imao i do sada kako bi ostao i dalje prepoznatljiv u svijetu. Da bismo ostvarili te ciljeve, izabrao sam prodekane koji su vrhunski stručnjaci, nastavnici i znanstvenici koji su garancija da ćemo to i ostvariti.

Ginekologija, opstetricija, porodništvo su vaša uža specijalizacija, ako sam dobro shvatio. Kakvo je stanje u toj struci što se hrvatskih liječnika tiče; gdje biste kompetencije i znanja naših liječnika svrstali u usporedbi s kolegama iz inozemstva?

-Specijalist sam ginekologije i porodništva skoro trideset godina, a subspecijalist uroginekologije. Smatram da hrvatski ginekolozi i porodničari po kvaliteti rada i rezultatima ne zaostaju za svojim kolegama u visokorazvijenim zemljama. To se odnosi na rad ginekologa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti kao i na rad bolničkih liječnika iz područja fetalne medicine i opstetricije, humane reprodukcije, ginekološke onkologije i uroginekologije. Moje kolegice i kolege rade vrlo profesionalno i humano svoj posao koji nije lagan, a s ciljem da naša struka bude na svjetskoj razini. Da bismo to održali, mora postojati trajna edukacija i entuzijazam liječnika i ostalog medicinskog osoblja, ali isto tako i odgovarajući prostorni uvjeti i vrhunska oprema u što treba kontinuirano ulagati. Moramo pronaći načine da zadržimo naše mlade liječnike u Hrvatskoj, da tu ostanu raditi jer je to jedini način da se naša medicina dalje razvija i bude na svjetskoj razini kako bismo imali vrhunsku zdravstvenu zaštitu.

Gdje vidite prostora za napredak - u više stručnih usavršavanja, boljoj opremljenosti naših bolnica...?

-Liječnički poziv zahtijeva cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje. Mlade liječnike treba poticati da odlaze u svjetske centre izvrsnosti kako bi se educirali te stečena znanja primijenili našim pacijentima. Mislim da je ulaganje u edukaciju osnova za bolju zdravstvenu zaštitu, ali ne treba zaboraviti da naše zdravstvene ustanove moraju ići u korak sa suvremenom medicinom,

Problemi zdravstvenog sustava

Kako kao liječnik gledate na trenutni „kaos“ u zdravstvenom sustavu – dugovi veleddrogerijama, nered u cijepljenu građana, pad platforme CijepiSe....?

Ne bih se složio da je u našem zdravstvenom sustavu „kaos“. Smatram da naš zdravstveni sustav dobro funkcionira ponajviše zbog entuzijazma ljudi koji u njemu rade i da je zdravstvena skrb za naše ljude dostupnija nego u nekim puno bogatijim zemljama. Upravo u kriznim situacijama, kao što je bio Domovinski rat, kao što je sada ova pandemija, vidi se važnost zdravstvenog sustava koji u usporedbi s drugima funkcionira jako dobro. Problemi zdravstvenog sustava nisu od jučer. On prije svega mora biti ekonomski održiv s jasnim pravima i obvezama osiguranika, jasnim kriterijima kod uvođenja novih metoda liječenja i lijekova gledajući prvenstveno njihovu učinkovitost, ali i nove troškove koji će nastati. Mora se poraditi i na boljoj organizaciji sustava na cijelom prostoru RH. Zdravstvo je prevažno i za njegovo rješavanje je potreban konsenzus svih kako bi se mogao provoditi usvojeni dugoročni plan razvoja koji će osigurati napredak zdravstvene struke i njegovu ekonomsku stabilnost.

“

Liječnički poziv zahtijeva cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje. Mlade liječnike treba poticati da odlaze u svjetske centre izvrsnosti kako bi se educirali te stečena znanja primijenili našim pacijentima

a to mogu samo ako imaju vrhunsku opremu u adekvatnom prostoru.

Zdravstveni odgoj potreban svima

Koliko su danas djevojke, žene svjesne svog zdravlja? Vode li više računa o svome zdravlju, u smislu recimo redovitih ginekoloških pregleda, nego prije 20, 30 godina?

-Smatram da se svijest djevojaka i žena o čuvanju vlastitog zdravlja, pa tako i ginekološkog, poboljšala zadnjih 30-ak godina. Žene puno češće idu na redovite ginekološke preglede, informiraju se o svom zdravlju te su bolje educirane. Unatoč tome, treba još dosta raditi na poboljšanju preventivnih programa, podići svijest o važnosti redovitih ginekoloških pregleda jer se jedino tako bolest otkriva u ranoj fazi kada je moguće izlječenje.

Jedno se vrijeme intenzivno govorilo o uvođenju zdravstvenog odgoja, koji je u javnosti često nazivan i seksualni odgoj, ali je sve to skupa nekako palo u vodu. A cilj je bio upravo povećati svijest mladih o spolnome zdravlju, odgovornijem ponašanju... Treba li nam takav vid edukacije, odgoja, osvrjeđivanja u hrvatskim školama?

-Zdravstveni odgoj je potreban svima, a pogotovo mladima. Edukaciju moraju provoditi stručnjaci koji će mladim ljudima na pristupačan način govoriti o spolnom zdravlju, o odgovornom ponašanju, posljedicama neodgovornog ponašanja te poticati svijest mladih o važnosti redovitih pregleda. Mislim da se zadnjih godina dosta o tome govori, da se situacija znatno poboljšala, ali na tome treba kontinuirano raditi.

Jesmo li se mogli više svi skupa paziti, da se korona baš ne razbukta toliko? Mnogi kritiziraju odluku da se otvaraju kafići i šoping-centri, a istovremeno zatvaraju škole pa ispada da su najmlađi žrtve komocije ovih starijih, nazovi-odraslih.

-Ovo je situacija koja nas je sve iznenadila jer se malo znalo o koronavirusu i posljedicama koje može izazvati. Smatram da je Vlada Republike Hrvatske pokazala odgovornost, prihvaćala je preporuke struke te postepeno uvodila mjere ovisno o epidemiološkoj situaciji, a istovremeno pazila na ekonomsku stabilnost države. Mjere koje su se donosile bile su učinkovite. Sve su se zdravstvene ustanove prilagodile novom načinu rada tako da se ne naruši ostala potrebna zdravstvena skrb. Odgovorno ponašanje ljudi prema uputama stručnjaka i cijepjenje stanovništva jedina su garancija da ova pandemija prođe.

SVEUČILIŠNI ODJEL ZA FORENZIČNE ZNANOSTI

Promovirano 70 novih magistara forenzike

Piše:
MILA PULJIZ

Najbolji mladi forenzičari dobili su i priznanja, a rektor Dragan Ljutić naglasio je da se Sveučilište u Splitu ozbiljno profilira u još jednom novom području

Šesta promocija diplomiranih studenata Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti održana je ispred zgrade "Tri fakulteta" Sveučilišta u Splitu. Na prigodnoj svečanosti svoje diplome dobilo je 70 magistara forenzike koji su na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti završili jedan od sljedećih četiri studijska modula diplomskoga sveučilišnog studija „Forenzika“: Istraživanje mjesta događaja, Forenzična kemija i molekularna biologija, Forenzika i nacionalne sigurnosti te Financijsko-računovodstvena forenzika.

Svečanost je otvorio rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Dragan Ljutić. "Veliko slavlje za naše Sveučilište, 70 diploma, 70 mladih ljudi koji su završili svoj studij, to je za naše Sveučilište, za naš grad i državu veliko postignuće i čast, jedno novo apsolutno novo područje gdje se po-

Pročelnik Damir Piplica

malo profiliramo. Bit će sve više i više potrebno i mladih kriminalista i mladih forenzičnih molekularnih biologa, forenzičara

iz područja računovodstva. Ovo je još jedan uspjeh bez obzira kako dobro stojimo, a jako dobro stojimo na međunarodnim ljestvicama. Nismo toliko bogati, ali moram kazati našu mladost, naši djelatnici, naši profesori, naše sveučilište ima ono što ga izdvaja od drugih. I zato i jesmo dobri na brojnim međunarodnim ljestvicama, puno bolji nego brojna sveučilišta iz bogatijih gradova i država", kazao je.

Diplomantima se obratio i pročelnik Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti, prof. Damir Piplica. "Mislim da možemo biti ponosni na sve što smo učinili na afirmaciji forenzike kao znanosti i forenzičnih zanimanja koja mnogi već označuju kao zanimanja budućnosti. Također vas želim informirati kako od ove akademske godine studenti mogu studirati na diplomskom sveučilišnom studiju, točnije na petom modulu naziva Menadžment u vatrogastvu i istrage požara, dodavši kako od sljedeće akademske

Marina Katura

Barbara Krvavac

Ivan Bilić

godine svi postojeći diplomski studiji dobivaju i svoju preddiplomsku sveučilišnu osnovicu. "Na našem Sveučilišnom odjelu osnovanom koncem srpnja 2009. godine do danas je diplomiralo 399 studenata. Opće je poznata činjenica kako se na našem sveučilišnom odjelu razvijaju forenzične znanosti kroz interdisciplinarni studijski program forenzike koji je jedinstven ne samo u Hrvatskoj, već i u ovom dijelu Europe", zaključio je pročelnik Piplica. Svečanosti su, među ostalima, nazočili Ante Sanader, pot-

MARINA KATURA
"Završila sam računovodstveni smjer, a već sam zaposlena u struci tako da mi je ovo samo dodatna edukacija i motivacija za daljnji rad."

BARBARA KRVAVAC
"Završila sam financijsko-računovodstvenu forenziku, nedavno sam se zaposlila u jednoj međunarodnoj tvrtki, BDO Croatia, a u čemu mi je uvelike pomogao fakultet."

IVAN BILIĆ
"Završio sam modul Forenzika i nacionalne sigurnosti, a zaposlen sam u Ministarstvu unutarnjih poslova. Također i dalje surađujem sa svojim fakultetom tako da sam član udruge ALUMNI. Nakon završetka mi je plan razvijati svoja znanja i napredovati u karijeri."

predsjednik Hrvatskog sabora, Slobodan Marenić, v.d. načelnika Policijske uprave splitsko-dalmatinske, a promoventima su se obratili prof. dr. sc. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu, i izv. prof. dr. sc. Damir Piplica, pročelnik Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti.

Osim diploma, dodijeljena su i priznanja najboljim studentima u protekle dvije akademske godine. Priznanja su svojim radom i zalaganjem zasluženo dobili Jelena Mamut, Mihaela Paušić i Barbara Krvavac.

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U SPLITU PROSLAVIO SVOJ DAN

Podijeljene diplome za 37 diplomanata

Bez obzira na snagu u STEM području gdje smo među najboljima, Sveučilištu je itekako bitno društveno, humanističko i duhovno uzdizanje studenata, jer bez duhovnosti nema rasta, razvoja i napretka - naglasio je rektor Dragan Ljutić

Piše: **MILA PULJIZ**

Svečanosti obilježavanja Dana Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i dodjeli diploma nazočili su rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Dragan Ljutić, veliki kancelar Bogoslovnog fakulteta mons. Dražen Kutleša, splitsko-ma-

karski nadbiskup koadjutor, veliki vicekancelar Bogoslovnog fakulteta fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, prof. Mladen Parlov, dekan Fakulteta, doc. Ante Akrap, prodekan za nastavu, te prof. Josip Dukić, prodekan za znanost, a povodom Dana fakulteta, najzaslužnijim studenti-

ma i djelatnicima dodijeljene su diplome, priznanja i zahvalnice. Zbog epidemioloških mjera proslava se odvila u posebnim uvjetima, bez obitelji, rodbine i prijatelja, ali i bez svečanog domjenka. Svečanost je uljepšao i glazbeni dio, Domagoj Omrčen uz orguljašku pratnju don Ivana Urlića.

Dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta, prof. Mladen Parlov pozdravio je sve uzvanike i poručio: „Izuzetno smo radosni zbog proslave Dana fakulteta, dana u kojem imamo pravo biti dragom Bogu i majci Božjoj zahvalni za uspjehe koje su postigli naši studenti i nastavnici, iako s druge strane osjećamo i tu-

Dekan Mladen Parlov uručuje diplomu

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

Josip Dukić, Mladen Parlov i Ante Akrap

NIKOLA VILIĆ/CROPIX

gu što ne možemo napraviti pravu proslavu kako bismo se radovali s obiteljima i prijateljima naših diplomanata. No, svejedno, i u ovakvim uvjetima kakvi jesu ipak smo organizirali dodjelu diploma da studenti ne ostanu bez tog svečanog čina”, kazao je.

“Katolički bogoslovni fakultet u svim smjerovima studija ima točno 200 studenata i velika mi je radost da u ovoj prigodi možemo podijeliti diplome za 37 diplomanata, 13 prvostupnika i prvostupnica, šest magistara i magistrica katehetike te 18 magistara i magistrica teologije. S ponosom ću istaknuti kako smo u protekloj akademskoj godini imali dvije obrane doktorskih radova te jedan recenzentski rad, što je za naš mali fakultet veliki uspjeh”, zaključio je dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta, prof. Mladen Parlov.

U svom obraćanju uzvanicima, rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Dragan Ljutić naglasio je da bez obzira na snagu

Sveučilišta u tzv. STEM području gdje smo među najboljima na međunarodnim ljestvicama, Sveučilištu je itekako bitno društveno i humanističko uzdizanje naših studenata, ali i ono duhovno te je dodao kako bez duhovnosti nema rasta, razvoja i napretka jedne sredine, u ovom slučaju sveučilišne, koja itekako ima utjecaja na lokalnu sredinu.

Sukladno Pravilniku o nagrađivanju KBF-a u Splitu nekoliko studenata primilo je nagrade za najbolji uspjeh i seminarski rad. To su: Petar Paradžik, Stipe Mlikotić te Matea Popović.

Priznanje za najbolji seminarski rad dodijeljeno je Davoru Kojiću, čiji je mentor bio dr. Boris Vidović, a priznanja su dobili i Viktorija Jerković te Katarina Bilić-Pavlinović.

Povelja zahvalnosti dodijeljena je prof. Ivanu Kešini prigodom odlaska u mirovinu, kao znak priznanja i zahvale za trud koji je uložio u život te akademske zajednice.

SPALADIUM ARENA

Masovno cijepljenje splitskih studenata

Pišu: **DIANA BARBARIC**
I TIHANA MAROVIĆ

Prevalili smo već mjeseci i mjeseci pandemije i života u blažem ili tvrđem “lockdownu”, ovisno o epidemiološkoj situaciji, ali skupina kojoj su restrikcije najviše promijenile život jesu mladi ljudi. Ostali su zaklinuti za neposredna druženja, tulum, putovanja, koncerte, noćne provode, dodire, poljupce... pa i za normalnu nastavu. Da će se život pomalo vraćati u normalu, svjedoči i najava da nam već od početka lipnja dolaze hrvatske COVID putovnice u obliku QR coda. Služit će nam za putovanja, ulazak u klubove, kafiće i restorane; svi koji budu imali taj “pasoš” moći će konačno udahnuti društveni život koji nam je već više od godinu dana uskraćen. Možda su baš zato splitski studenti jedva dočekali poziv dr. Željke Karin s Nastavnog zavoda

za javno zdravstvo za cijepljenje u Spaladium Areni. Dobar dio starijih i sredovječnih ljudi se nećka, a čini se da mladi nemaju takve dileme, dobrim dijelom baš zbog toga što žude za normalnim životom.

“Ma sada smo mirni, ne mo-

ramo razbijati glavu hoćemo li moći ići na neka događanja, izlaske. Iduća doza je za tri tjedna”, kazao nam je Mario Jaramaz, student Pomorskog fakulteta, pokazujući potvrdu o cijepljenju. Na stolicama do njega, relativno bezbrižno su istek svojih petnaest minuta nakon cijepljenja čekali tri simpatična studenta Pomorskog fakulteta Stipe Bačić, Dalibor Pirja i Nikola Dražić. Stipe i Nikola su studenti treće, a Dalibor druge godine. “Nije bilo strašno. Ne boli, a naravno da sam dobro promislio prije cijepljenja. Odlučio sam se odazvati i pojednostavniti sebi život”, kaže nam Stipe. “Nadam se samo da neću imati nuspojava jer poslijepodne radim, za ostalo se ne brinem”, dodaje Dalibor. Zanimalo nas je kako im je prošla ova studentska godina obilježena koronom i osjećaju li se tjeskobno zbog ograničenja. “Nastava nam se trenutno odvija hibridno, ali

JOŠKO PONOŠ/CROPIX

zaista nam je poprilično bezveze to što smo bili prisiljeni biti online. Što se izlazaka tiče, naravno da nam nedostaju, dolazi ljetno, bilo bi lijepo da možemo normalno ići u noćni izlazak. Vidjet ćemo što će donijeti idući mjeseci, meni je

bilo važno da se cijepim zbog sezone, planiram raditi”, govori Nikola. Studentima je potporu došao dati i rektor prof. Dragan Ljutić, ujedno i liječnik specijalist nefrolog. “Moramo vjerovati u medicinu i znanost. Iznimno je važno da studenti osiguraju sebi i na ovaj način preduvjet da se mogu vratiti normalnom životu. Jasno je da im nedostaju kontakti, zajedništvo, druženje”, poručio je rektor Ljutić.

NAJBOLJI STUDENTI PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Josip Vidaković,
Marko Mihovilović
i Tamara Rom

PIŠE: MATE KRAJINA

Uvijek treba slijediti VLASTITE SNOVE

PIŠE:
MILA PULJIZ

Došlo je vrijeme da vam predstavimo tri najbolja studenta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Oni su Tamara Rom, Marko Mihovilović i Josip Vidaković.

Tamara Rom studentica je druge godine diplomskog studija fizike, smjer Astrofizika i fizika elementarnih čestica. "Kad sam došla na PMF, sve mi je to bilo malo zbunjujuće jer sam došla iz Opće gimnazije 'Vladimir Nazor', ali brzo sam se snašla uz puno truda, a ponekad besanih noći. Zadovoljna sam fakultetom, mislim da dobijemo jako dobar temelj za daljnje bavljenje fizikom. Profesori su iznimno pristupačni i prijateljski nastrojeni te je cijeli Odjel otvoren za naše prijedloge i komunikaciju sa studentima", kazala je Tamara.

Preporuka profesora

Njezin kolega Marko Mihovilović student je treće godine preddiplomskog studija fizike, a kao diplomski smjer planira upisati smjer Astrofizika i fizika elementarnih čestica. "Nakon srednjoškolskog obrazovanja, sa sigurnošću sam znao da me zanimaju matematika, fizika i programiranje, što je na koncu dovelo do odluke da upišem smjer fizike koji objedinjuje ta područja. Od djetinjstva me je fascinirao svemir i njegova neistražena prostranstva, a novoosnovani smjer Astrofizika i fizika elementarnih čestica točno je ono što sam tražio", podijelio je s nama Marko.

Josip Vidaković student

Biti znanstvenik u Hrvatskoj nije lagano, ali uvijek treba slijediti svoje želje jer se uz trud i isplate, poručuje Josip Vidaković, s kojim se slažu njegovi kolege Tamara Rom i Marko Mihovilović

Marko Mihovilović

Izuzetno me zanima znanost, raduju me istraživanja i rad u laboratoriju. Kroz studiranje sam nastojao što više iskusiti i tu znanstvenu stranu – kaže Josip

je druge godine diplomskog studija Biologija i kemija. "Nakon završene klasične gimnazije u Slavonskom Brodu otišao sam na preddiplomski studij Biologija i kemija na splitskom PMF-u. Nakon završetka preddiplomskog studija, na preporuku nekoliko svojih profesora ostao sam na diplomskom studiju Biologija i kemija. Izuzetno me zanima znanost te me raduje

Tamara Rom

rad u laboratoriju i istraživanja. Kroz svoje studiranje nastojao sam što više iskusiti i tu znanstvenu stranu", kazao nam je Josip.

Naše smo sugovornike pripitali kako uspijevaju uskladiti sve obaveze na fakultetu s društvenim životom.

"Ne stižem (smijeh). Dosta učim, još više volontiram i povremeno radim, tako da imam jako uzak krug ljudi s kojima se redovito viđam, a neke kave čekaju i po nekoliko mjeseci. Ali bavim se onim što me nadahnjuje i moji prijatelji imaju puno razumijevanja za to", kazala nam je Tamara, dok njezin kolega Josip kaže da ipak uspijeva uskladiti ovo dvoje.

"Fakultetske obveze nikada mi nisu oduzimale previše vremena, tako da sam se uvijek bez problema mogao posvetiti drugim stvarima i društvenom životu, osobito kada dođem kući, u svoj rodni kraj. U ovih pet godina upoznao sam mnoštvo novih lju-

Josip Vidaković

di na fakultetu i izvan njega, brzo sam se prilagodio novoj okolini i postao sam istinski sretan u svojem novom okruženju", kazao nam je Josip.

A sve troje se nakon završetka studiranja vide u znanstvenom smjeru.

"Definitivno znanstveni smjer, i to u području kozmologije. Za doktorat planiram ići na inozemne institute i sveučilišta u Europi, a poslije ćemo vidjeti. Bilo bi lijepo vratiti se kući i podučiti mlade generacije kozmologiji", podijelio je s nama Josip.

Naši sugovornici ne bi bili najbolji studenti da nisu aktivni u mnogim projektima, ali i udrugama.

"Što se tiče mog angažmana, i on je, kao i sve kod mene, raznolik. Ranije sam spomenuo da sam sudjelovao u znanstvenim projektima, a ovih dana dobio sam projekt koji sam prijavio na natječaj Sveučilišta u Splitu. Okupio sam ekipu kolega s kojima želim ispitati antitumorska, an-

tioksidativna i antimikrobna djelovanja biljnih ekstrakata. Prošle godine bio sam voditelj projekta 'Kroz naočale kemičara', koji je za cilj imao unaprijediti obrazovni sustav u Republici Hrvatskoj snimanjem eksperimenata i video-objašnjenja za učenike osnovnih i srednjih škola koja, nažalost, ne postoje na hrvatskom jeziku. Sudjelovao sam u edukaciji u organizaciji 'Studentskog poduzetničkog inkubatora' te na simuliranom parlamentu u organizaciji Pravnog fakulteta u Splitu. Trenutno sam član radne skupine za demografiju u sklopu projekta 'Mreža 2050 - Demografija, od izazova do odgovora', podijelio je s nama Josip.

Brojne aktivnosti

Jako je aktivna i Tamara. "Trenutno sam demonstratorica na jednom kolegiju na Odjelu za matematiku, a za izvannastavne aktivnosti ne znam odakle bih krenula (smijeh). Voditeljica sam Studentske sekcije Fizikalnog društva – Split pa za njezine članove, kao i za Astronomsku sekciju, organiziram različite događaje – radionice, predavanja, astronomska promatranja... A kako su ti članovi često najaktivniji studenti na PMF-u, sudjelujemo s Odjelom na Otvorenom danu Odjela, Festivalu znanosti i raznim drugim manifestacijama za popularizaciju fizike. Od kraja 2020. godine

Od djetinjstva me je fascinirao svemir i njegova neistražena prostranstva, a novoosnovani smjer Astrofizika i fizika elementarnih čestica točno je ono što sam tražio – kaže Marko

pa do travnja ove godine bila sam voditeljica za splitsku grupu projekta 'Studenti za učenike – Pripreme za maturu iz fizike', kojemu je ovo bila treća godina izvođenja u organizaciji studenata splitskog PMF-a, ali prva u suradnji s kolegama fizičarima zagrebačkog PMF-a. Nedavno sam s kolegicom Evom Jelačić sa zagrebačkog PMF-a organizirala i dvodnevni festival 'Women in Physics' s predavanjima i radionicama na području astrofizike. Također, četiri kolegice (Petra Bilela, Vita Tičinović, Marijana Pavić, Paula Brčić) i ja uskoro krećemo s projektom 'Pod zvijezdama', koji će popularizirati astronomiju, a uz to će imati znanstveni karakter. Izvan fizike sam članica Erasmus studentske mreže Split od listopada 2017. godine te sam volontirala u različitim timovima udruge", kazala nam je Tamara.

Marko je u Fizikalnom društvu Split, čiji je cilj promicanje znanstvene i obrazovne djelatnosti na polju fizike.

"U sklopu udruge sudjelovao sam na festivalima znanosti i projektima na kojima smo pokusima nastojali zainteresirati učenike osnovnih i srednjih škola za ovo područje znanosti. Također, ove sam godine u sklopu fakulteta sudjelovao u pripremama budućih studenata za državnu maturu iz fizike, čime sam se okušao u predavačkim vodama", kazao je Marko.

A za kraj našeg razgovora Josip ima jednu poruku za sve srednjoškolce koji možda nisu sigurni koji fakultet upisati.

"Srednjoškolcima koji razmišljaju o tome da upišu Prirodoslovno-matematički fakultet savjetujem da ga i upišu ako im je to želja. Biti znanstvenik u Hrvatskoj nije lagano, ali uvijek treba slijediti svoje želje jer se uz trud i isplate. Prije pet godina i ja sam upisao ono što sam htio i mislim da nisam pogriješio jer se zadovoljstvo ovim fakultetom vidi iz ovoga teksta", dodao je Josip za kraj.

Za doktorat planiram ići na inozemne institute i sveučilišta, a poslije ćemo vidjeti. Bilo bi lijepo vratiti se kući i podučiti mlade generacije kozmologiji – planira Tamara

PROF. IVAN KOPRIĆ, NOVI DEKAN PRAVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Svi bismo htjeli rezultate brzo, odmah, a uložili bismo koliko moramo

PIŠE **BRANKO NAD**

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu među fakultetima je koji su nedavno izabrali nove čelne ljude. Zagrebački je Senat nedavno tako potvrdio izbor **prof. Ivana Koprića** za dekana Pravnog fakulteta u akademskim godinama 2021./2022. i 2022./2023. U prvoj izjavi Koprić je poručio da osjeća veliku odgovornost, ali i da se ne boji izazova.

– Nadam se dobroj volji, potpori, entuzijazmu i pozitivnom stavu svih i dalje. Nitko nije uspio sam, svi smo mi tek obični ljudi čija se veličina može mjeriti tek brojem onih koji su na našoj strani. Budite svi na svojoj strani, ona je ujedno i moja, tj. naša strana.

Dr. sc. Ivan Koprić, redoviti je profesor u trajnom zvanju zaposlen na Pravnom fakultetu. Rođen je 6. siječnja 1965. godine u Vrbovcu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Hrvatski je državljanin. Upisao je pravni studij na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1982. na kojem je diplomirao 1987. uz odsluženje vojnog roka u akademskoj godini 1983./84. Za vrijeme studija dvaput je dobio Rektorovu nagradu za pisane radove, i to za radove Psihologija žrtve i vrednovanje u krivičnom pravu (1985.) te Komuniciranje i birokratizacija društva (1987.). Bio je član uredništva studentskog časopisa Pravnik od 1985. do 1987. godine.

Redoviti je član Akademije pravnih znanosti Hrvatske od osnivanja 2001., s tim da je od 2006. član njezina Znanstvenog vijeća, a od 2013. predsjednik Znanstvenog vijeća Akademije pravnih znanosti Hrvatske. Dobitnik je ugledne međunarodne Nagrade „Aleka Brunovska“ za 2016.g. koju mu je NISPAcee, mreža škola i instituta za javnu upravu srednje i istočne Europe dodijelila za postignuća u izvrsnosti poučavanja, pedagoško djelovanje te za doprinos praksi i primijenjenim istraživanjima u području javne uprave.

U razgovoru za Universitas, novi dekan Prava navodi kako je program koji je pripremio u

Mislim da smo kao zemlja učinili puno u izgradnji kvalitetnog sustava pravne zaštite građana. I ja bih volio da se rezultati tog djelovanja vide jasnije i brže, ali travu treba kositi neko vrijeme da bi bila lijepa, uredna, gusta, negovana i izrazito zelena

Ivan Koprić
BRANKO NAD

suradnji sa svojim prodekanima i drugim nastavnicima usmjeren na tri ključna područja. Prvo su tu nastavna djelatnost, studenti i upravljanje kvalitetom. Drugo, znanstveno-istraživačka djelatnost, inovacije i transfer znanja te povezivanje sa strukom. Treće je područje međunarodne suradnje i internacionalizacije.

– U svim tim područjima predložio sam ciljeve i indikatore za mjerenje rezultata kako bih omogućio da ostvarenje programa bude mjerljivo, odnosno da se može provesti evaluacija kad stignemo do kraja mandata. Programi su važni samo ako su provedivi i omogućavaju ocjenu temeljem stvarnih rezultata, a ne priča koje ćemo pričati sada ili kad mandat dođe kraju. I mi na Pravnom fakultetu, osim brojnih problema uslijed potresa koji su nam nanijeli veliku materijalnu štetu, pandemije zbog koje nastavu i ispite održavamo online, imamo i naših internih okolnosti pa i slabosti na koje se želim usredotočiti skupa s članovima uprave, svim studentima, profesorima i drugim zaposlenicima. Mislim da imamo dobar kapacitet, a još više i odgovornost za stanje u pravnoj struci kao najstariji, najveći a mislim i dalje neprijeporno po mnogo čemu vodeći pravni fakultet u zemlji.

Zapošljavanje i trendovi u svijetu

Kakav je zadnjih godina interes mladih za vaš Fakultet?

– Ponajprije mislim da je važno reći, a mnogi ne znaju, da Pravni fakultet ne nudi samo jedan studij niti studijske programe na samo jednoj razini. Pravni fakultet je podosta širi od pravnog studija koji je naravno naš temeljni obrazovni program i okosnica mnogih aktivnosti Fakulteta. No, valja istaknuti da su tu još i studiji socijalnog rada i socijalne politike, javne uprave i javnih financija, veći broj specijalističkih poslijediplomskih studija te tri doktorska studija, od kojih je jedan združeni doktorski studij s tri inozemna sveučilišta. S obzirom na stalno smanjenje populacije koja dolazi na studij iz srednjeg obrazovanja, višegodišnje medijsko favoriziranje STEM područja, sukobe oko pozicije stručnih studija u okviru Hrvatskog

kvalifikacijskog okvira i nonšalantno propisivanje uvjeta za zapošljavanje u državnoj i javnoj upravi, interes za naše studije je dobar pa čak i vrlo dobar. U svakom slučaju mi već niz godina imamo podjednak broj onih koji se prijavljuju za naše studije, a to znači da je privlačna snaga naših studija spram drugih studija zapravo veća. Svi, čini mi se, itekako prepoznaju Pravni fakultet u Zagrebu kao središte visokoškolskog obrazovanja u pravnom i s njim povezanim područjima, od poslodavaca, preko roditelja i učenika do državnih institucija. No, naravno da se i tu ima što raditi te smo u programu predvidjeli niz aktivnosti koje bi trebale ubrzati razvoj visokoškolskog obrazovanja u ovim područjima u skladu s potrebama kod zapošljavanja i trendovima u svijetu.

Što biste odgovorili dežurnim kritičarima koji govore da Pravo i Ekonomija svake godine upisuju najviše brucosa, iako za tim kadrovima nema ni približno toliko potrebe?

– Ne treba nikad zanemariti kritiku, ali ne treba zanemariti ni činjenice. Studije zapošljivosti koje smo vrlo rigorozno radili o našim studentima koji su završili pravni studij i studij socijalnog rada pokazale su da je njihova zapošljivost slična prosjeku zapošljivosti ostalih struka ili čak i bolja. Naši pravници su imali značajno veću izvjesnost zapošljavanja u godinu dana od završetka studija (čak 90%) u odnosu na druge struke (75%), dok je kod socijalnih radnika ona nešto viša od drugih struka (80%). Ove su studije objavljene i svakome dostupne. Za studente koji su završili studij javne uprave i porezni studij provele smo ankete, a obrada podataka je u tijeku. Na Fakultetu uspješno održavamo dane karijera, a u sljedećim ćemo godinama još više raditi na unaprjeđenju odnosa s potencijalnim poslodavcima te ovisno o potrebama i trendovima preispitivati upisne kvote. U odnosu na stanje od prije desetak ili petnaestak godina, da ne spominjem neka prijašnja vremena, upisne smo kvote značajno smanjili te se usmjerili na popravljivanje prolaznosti, ubravanje studija i smanjenje broja onih koji od studija odustaju. Na tome ćemo i dalje intenzivno raditi. Ono što ćemo također pokušati napraviti je čvršća suradnja s drugim pravnim fakultetima u hrvatskom visokoobrazovnom prostoru kako bismo još bolje upravljali upisnim kvotama te razmje-

“

Solidno obrazovanje znači i napor i užitak učenja, pronalaženja i redefiniranja sebe u novom kontekstu

BRANKO INAD

Ako biste situaciju u pravosuđu gledali kao običan građanin, a ne kao dekan Pravnog fakulteta, biste li i Vi bili u sve većoj skupini građana koji gube vjeru u državu, pravo, sustav...?

-Ne bih. Prilično su mi jasne polazne pozicije s kojih smo krenuli, problemi i poteškoće s kojima se susrećemo, mogu usporediti stanje tijekom zadnjih nekoliko dekada i ustanoviti promjene do kojih je došlo. Nije u pitanju smjer kretanja, nego brzina. Svi bismo htjeli rezultate brzo, odmah, a uložili bismo tek onoliko koliko moramo. U tom raskoraku između očekivanja i doprinosa koji su razni akteri spremni dati također se krije dio odgovora na vaše pitanje. Mislim da je rješenje u kvalitetnom trasiranju te konstruktivnom kontinuiranom radu na poboljšanju stanja.

“
Istina je da nam oba sustava provedbe prava, pravosuđe i javna uprava, trpe stalne i ozbiljne kritike. Povjerenje građana u njih je nisko, zapravo prenisko i građani s pravom očekuju više, brže i bolje pravosuđe i javne usluge

njivali iskustva i dobre prakse unaprjeđenja studija. No, moram spomenuti da se u Hrvatskoj vrlo jednostavno priznaju i diplome stečene u zemljama s područja bivše države, gdje je broj pravnih i srodnih fakulteta enormno narastao, tako da mi u Zagrebu sigurno ne možemo biti odgovorni za cjelokupno stanje zapošljavanja onih koji su završili neki od studija na našem Fakultetu.

Gdje biste svrstali vaš Fakultet, njegove znanstveno-istraživačke dosege i kvalitetu profesora u usporedbi sa sličnim fakultetima u drugim zemljama Europske unije?

-Znanstveno-istraživačka djelatnost, projekti, uključujući velike i relevantne projekte financiranje od Europske unije, rezultati znanstvenog rada, njihova objava u kvalitetnim časopisima i drugim publikacijama uglednih svjetskih izdavača te citiranost su među našim najjačim stranama. Sada smo u pripremi izvještaja o samoevaluaciji pa ćemo naj-

kasnije tijekom jeseni imati najnovije objedinjene i analizirane podatke o znanstvenoj djelatnosti, istraživanjima i projektima. No, već kod prethodnog izvještaja koji smo radili prije reakreditacije 2016. godine zapazili smo da naši nastavnici imaju izvrsne znanstvene rezultate i da se po tome možemo mjeriti s mnogim uglednim pravnim fakultetima. Uz ostale projekte svakako trebam spomenuti projekt institucionalnog oblikovanja novog Europskog sveučilišta postindustrijskih gradova (UNIC) u kojem Pravni fakultet nastupa kao koordinator za Sveučilište u Zagrebu. Projekt traje tri godine s perspektivom nastavka od još šest godina, ja sam voditelj projekta, a kolegica Lalić Novak mi je zamjenica. To je dobar primjer koji pokazuje kapacitet pripreme, dobivanja i vođenja projekata relevantnih ne samo za Pravni fakultet, nego projekata koji su od strateškog interesa za Sveučilište te za Republiku Hrvatsku u cjelini.

Zaobilaženja i 'snalaženja'

Svako malo u medije dopiju priče o sporom pravosudnom sustavu Hrvatske, nepravdi na svim razinama, kršenju ljudskih prava. Kako to komentirate?

-Istina je da nam oba sustava provedbe prava, pravosuđe i javna uprava, trpe stalne i ozbiljne kritike. Povjerenje građana u njih je nisko, zapravo prenisko i građani s pravom očekuju više, brže i bolje pravosuđe i javne usluge. Na relevantnim listama zemalja po različitim smo pokazateljima smješteni nisko, osim po nekim dimenzijama. Činjenica jest da smo tijekom više desetljeća kao zemlja radili na usva-

janju europskih standarda koji su razvijeni u okviru Vijeća Europe i Europske unije te da smo čvrste pravne standarde ugradili u naš pravni sustav. Uz to, osnovali smo i potrebne institucije za njihovu primjenu. No, tu tek počinju pravi problemi, problemi pravne kulture i shvaćanja vladavine prava, uz pokušaje zaobilaženja i raznorazna „snalaženja“ koja međutim nisu prihvatljiva, a dostupna su manje-više samo nekima. To jako smeta građane.

Koliko vaš Fakultet i profesori mogu obrazovanjem budućih pravника vratiti povjerenje društva u pravnu državu?

-Mi kao Pravni fakultet uvijek upozoravamo na značenje vladavine prava, na zakonitost, važnost brzog i pravednog djelovanja, poštenja i obzirnosti, solidarnosti, pa i milosrđa. To radimo na našim predavanjima, seminarima, skupovima, znanstvenim konferencijama, u javnom zalaganju kroz medije, i na sve druge dostupne načine. No, budimo realni, mi nismo ti koji donose ključne odluke i koji mogu nametnuti rješenja. Mi se za njih možemo zalagati, zagovarati ih, argumentirati, predlagati, nagovarati, nuditi obrazloženja, komparativne primjere, dovoditi kolegice i kolege iz inozemstva koji će se u te aktivnosti uključiti skupa s nama, ali ne možemo sve promijeniti sami. No, da ne ispadne da se branim, osobno sam uvijek poticao te i dalje namjeravam poticati kolegice i kolege da u okviru svoje akademske ekspertize i slobode budu što više i što češće na raspolaganju javnosti, primjećujući da se dio njih pribijava kontakta s medijima. Osim to-

ga, mi kao struka nismo isti, mi nismo jedna osoba, imamo različitih ideja o tome što je važno, koje su vrijednosti prije kojih, kako treba prići rješavanju problema, itd. Svi trebamo biti svjesni toga da imamo četiri pravna fakulteta, par stotina nastavnika i da tu mora biti različitih stavova o suradnji s javnošću te mišljenja o problemima i validnosti određenih rješenja. Nemam ni ovlasti ni namjeru kao dekan pokušati stvoriti jedno jedino „najbolje“ pravno stajalište niti ono koje ja zastupam nameštati onima koji ga nisu u stanju prihvatiti. No, spreman sam zalagati se za jednu skupinu vrijednosti koja je u skladu s očekivanjima građana i nekom vrstom zajedničkog zdravorazumskog tumačenja problema pravne struke, samo ne na populistički i jeftin način, nego otvarajući dijalog između nas kao struke i opće javnosti koja mislim upravo to od nas i očekuje kao neku vrstu početnog koraka. Ne smijemo biti zatvoreni u struku, ona nije tu sama za sebe, nego za sve ljude koji skupa s nama žive. Mislim da smo kao zemlja učinili puno u izgradnji kvalitetnog sustava pravne zaštite građana. I ja bih volio da se rezultati tog djelovanja vide jasnije i brže, ali svaku travu treba kositi neko vrijeme da bi bila lijepa, uredna, gusta, njegovana i izrazito zelena.

U kojem pravnom sektoru su potrebne korjenite promjene?

-Osobno vidim potrebu za mnoštvom promjenama u čitavom sustavu, od pripreme propisa do njihove provedbe. Premda su svi ti sustavi funkcionalni, jer djeluju, postoje mnoge slabe točke. Mnogi zazivaju korjenite promjene u

pravosuđu, državnoj upravi, lokalnoj samoupravi, pojedinim javnim službama poput zdravstva ili obrazovanja, itd. Potrebe za promjenama postoje u svakome od tih sektora. Urgentno i prvo mi se čini promijeniti organizaciju države na lokalnoj razini, što obuhvaća sve, od lokalne samouprave do ispostava državnih ustanova i tijela na lokalnoj razini. Bitno unaprjeđenje e-usluga je također pitanje koje zaslužuje najveću pažnju, od ozbiljne, kvalitetne digitalizacije pravosuđa preko osiguranja jednostavnih, dostupnih i brzih e-usluga javne uprave do e-demokracije i e-participacije građana. Takav bi početak bio u skladu s mojim znanstvenim, stručnim, profesionalnim i osobnim uvidima.

Ponosni na studente

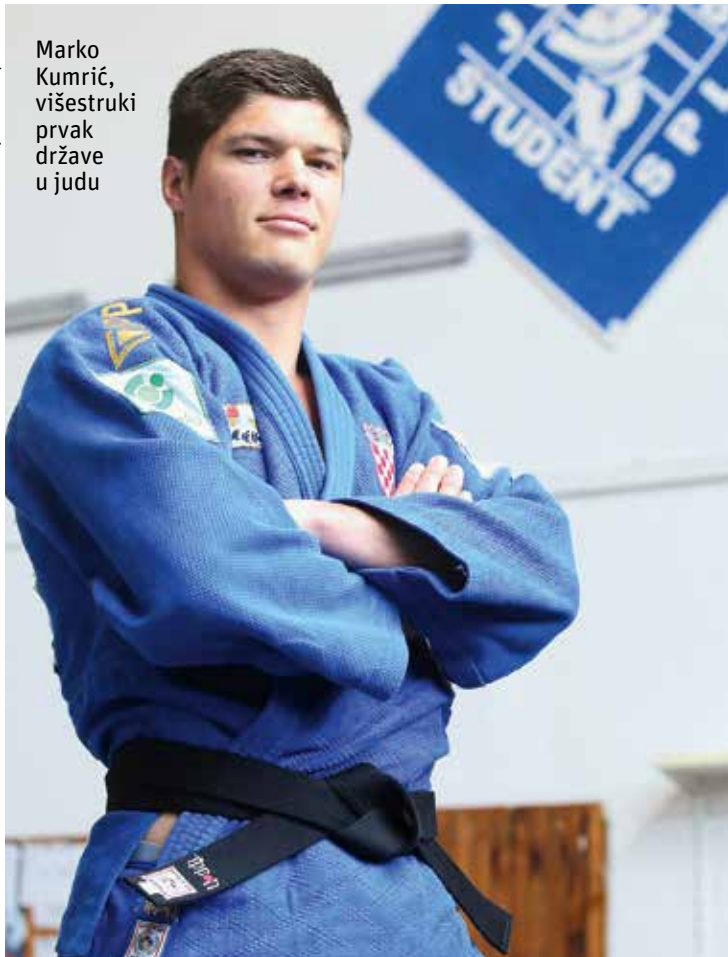
Koja bi bila vaša poruka budućim studentima – što ih čeka po upisu na Pravni fakultet u Zagrebu? „Krv, znoj i suze“, da citiramo Churchilla, ili ipak nije tako strašno studirati pravo u Zagrebu?

-Kvalitetno obrazovanje po meni znači i napor i užitak učenja, pronalaženja i redefiniranja sebe u novom kontekstu, kontekstu specijaliziranog stručnog znanja, kao i ulaženja u struke koje su povezane u radu s državnim institucijama. Siguran sam da će tu biti više veselja i pozitivnih emocija nego suza i razočaranja, s malo figurativnog znoja, ali bez krvi koja tu nikako ne spada. Kvaliteta studija po tradiciji je jako ovisila o trudu samih studenata. Studij ne znači suparništvo i zauzimanje strana, nego znači zajedništvo studenata i profesora, zajednički rad i rast. Temeljni moto mog dekanskog programa „Za

Fakultet izvrsnosti i novih mogućnosti“ je izraz moje želje da u svakom aspektu djelovanja i rada sa studentima budemo izvrsni. To znači da se ne zadovoljavamo onime što je manje od toga, nego da se stalno preispitujemo. To znači i da ne robujemo svakom elementu tradicije, koja je u slučaju Pravnog fakulteta u Zagrebu velika i sjajna, ustanovljena tijekom dosadašnjih 245 godina koliko Fakultet djeluje, nego da u duhu te tradicije tražimo najbolje od nas samih, ali i od naših studenata kako bismo ih mogli pripremiti da budu pokretači pozitivnih društvenih promjena i da mogu podnijeti kompeticiju kojoj će biti izloženi na međunarodnom tržištu rada. Kao što oni žele profesore kojima će se ponositi, tako i mi želimo biti ponosni na njih i njihova buduća postignuća.

“
Pravni je fakultet potpisao Erasmus+ sporazume s više od 150 inozemnih sveučilišta, a izvan EU-a ostvarujemo suradnju s fakultetima i sveučilištima na svim kontinentima, od Moskve do Penn State Sveučilišta i od Santiago de Chilea do Pekinga

DUJE KLARIĆ/CROPIX

Marko Kumrić, višestruki prvak države u judu

PAUN PAUNOVIĆ/CROPIX

Josip Perkušić, delegat mladih Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima

VOJKO BAŠIĆ/CROPIX

Filip Škifić bavi se pisanjem poezije, proze i filozofskih eseja, ali i glazbom

Piše: **MILA PULJIZ**

PRIZNANJE STUDENTIMA ZA RAD I DOPRINOS GRADU SPLITU

Nagrada “Splitski pupoljak” nastala je iz “Splitskog cvita”, u organizaciji udruge “Naš kvart”, a u prvi plan stavlja mlade ljude koji su se istaknuli svojim radom, zalaganjem i doprinosom gradu Splitu. Ove godine nominirana su, među ostalima, četiri splitska studenta. Oni su Josip Perkušić, Marko Kumrić, Filip Škifić i Tomislav Jukić.

Rad na sebi

Josip Perkušić vlasnik je diplome Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, odvjetnički vježbenik pri Hrvatskoj odvjetničkoj komori, mladi delegat Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima i član Savjeta za mlade Vlade RH. Također je bio demonstrator na dvjema katedrama na Pravnom fakultetu, stipendist Grada Splita i dobitnik Dekanove i Rektorove nagrade za izvrsnost. “Sve navedene aktivnosti su mi pomogle i u ovom današnjem ‘svijetu odraslih’ i stoga bih preporučio svim sada već bivšim kolegama, a budućim članovima akademske zajednice, da rade na sebi i ulažu svoje vrijeme u aktivnosti koje mogu pomoći njima, ali i okolini oko njih”, kazao nam je Josip. Za sebe kaže da se trenutno vidi u razvijanju svojih profesionalnih vještina kroz

Četiri studenta nominirana za ‘Splitski pupoljak’

Nagrada koja u prvi plan stavlja mlade ljude koji su se istaknuli radom, zalaganjem i doprinosom gradu Splitu smiješi se Josipu Perkušiću, Marku Kumriću, Filipu Škifiću i Tomislavu Jukiću

sustav pravosuđa, a na jesen mu predstoje inozemne aktivnosti. Naime, Josip u New Yorku predstavlja mlade Republike Hrvatske u Ujedinjenim narodima. Kazao nam je i kako ga je nominacija za nagradu “Splitski pupoljak” ugodno iznenadila. “Nagrada nosi naziv našega grada, koji je mene već u ovoj mladoj dobi

u potpunosti oblikovao u sve-mu onome što trenutno jesam, a vjerujem da je i ostale kolege koji su nominirani za ostvarivanje ove nagrade, i to je ono što našem gradu u jednom dijelu svoga života moramo vratiti, svatko unutar svoga djelokruga djelovanja, a uvjeren sam i da hoćemo”, podijelio je s nama Josip.

Marko Kumrić diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Splitu, ali mu je glavni cilj postati prvi olimpijski pobjednik u judu iz Hrvatske. Također je dobitnik Dekanove i Rektorove nagrade s najboljim prosjekom u generaciji te član Akademskog judo kluba “Student”, ali i višestruki prvak drža-

ve u judu. “Judom sam se počeo baviti davne 2005. godine, a on mi je puno pomogao i u akademskoj karijeri. Naime, radne navike koje dobijete svakodnevnim dolascima na trening i svijest da, koliko god radili i trudili se, uvijek možete pasti (ali ne na ispitu, nego na glavu) nešto je što jednostavno ne može-

te kupiti novcem. Nisam se kvalificirao za Tokio, tako da je Pariz 2024. cilj”, kazao nam je Marko, koji je odlučio i doktorirati dok se bavi judom, s obzirom da mu judo karijera i svakodnevni treninzi ne dopuštaju rad u bolnici. “Mladim studentima i onima koji će to tek postati savjetujem da nipošto

GRETA VUKOVIĆ, STUDENTICA UMJETNIČKE AKADEMIJE

Izložba fotografija ‘Female Dandy Fashion Editorial’

Piše: **MILA PULJIZ**

Greta Vuković predstavila se serijom fotografija u Sveučilišnoj galeriji “Vasko Lipovac”. Fotografijama je publici predstavila tri modna *editorijala* inspirirana Dandy stilom, snimljenih u Splitu. Greta Vuković studentica je pete godine Umjetničke akademije u Splitu. Od sjeck za dizajn vizualnih komunikacija, a izložene serija

fotografija nastala je tijekom diplomskog studija na kolegiju “Filmska fotografija” pod mentorstvom Mirka Pivčevića i Vice Vidana.

Izložbu je predstavila studentica povijesti umjetnosti Ivana Kasalo. U svom izlaganju dotakla se aspekta dendizma i što on predstavlja u današnjem vremenu. Prilikom predstavljanja istaknula je kako autorica otvara prostor za kritičko propitivanje višestruke naravi ženstvenosti te se referira na društvenu

Otvoranje izložbe

JOŠKO PONOŠ/CROPIX

konstrukciju roda, koja se pak oslanja na spolnu binarnost, a muškarce i muževnost postavlja vrlo često kao bitno diferencirane u odnosu na žene i ženstvenost. Ženstvenost je stoga uvriježena kao antiteza muževnosti. Završila je svoje izlaganje zaključkom kako Greta pred promatrača postavlja zadatak preispitivanja vlastite percepcije ženstvenosti.

Nakon nje publici se obratila autorica koja je kazala kako je serijom modnih fotografija

u *dandy* stilu pokušala zaobiti konvencionalnu ženstvenost i preispitati novu. Autorica je nerefleksivnom formom i vrlo ekspresivno pitala publiku: „Postoji li, ipak, mogućnost da ženska senzualnost nadide suzdržanost muškog stila?” Nizom fotografija razvija se dijalog sa svrhom da se provjeri hipoteza kako potisnuta i prikrivena senzualnost mora pronaći način da se prikaže.

Izložba je otvorena do 3. lipnja.

Tomislav Jukić, student glazbene pedagogije, bavi se opernim pjevanjem

DUJE KLARIĆ/CROPIX

“

Postali smo iznimno nestrpljivi, a velike stvari ne dolaze preko noći. Kvaliteta će uvijek nadjačati kvantitetu – poručuje Filip Škifić

“

Iz glazbe sam oduvijek crpio veliki dio svoje energije, cilj mi je upisati pjevanje na glazbenoj akademiji – planira Tomislav Jukić

“

Glavni cilj mi je postati prvi olimpijski pobjednik u judu iz Hrvatske – optimist je Marko Kumrić

“

Vidim se u razvijanju svojih profesionalnih vještina kroz sustav pravosuđa – kaže Josip Perkušić

ne odustaju od sporta ako stvarno vjeruju da su dovoljno dobri za ostvariti velike rezultate”, dodao je.

Društvena neizvjesnost

Filip Škifić student je filozofije i hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Bavi se pisanjem poezije,

proze i filozofskih eseja, ali i glazbom. Filip je također glavni urednik studentskog časopisa Filozofskog fakulteta “The Split Mind”. “Moj glazbeni put je krenuo satovima gitare u KUD-u ‘Marjan’. Osnovao sam bend ‘Eto’ u srednjoj školi i snimili smo dva albuma. Od značajnijih nastupa tu su polufinale HGF-a, Inkubator, finale Imagine festa, Mostar summer fest i Demofest (Banja Luka). Bend ne svira već dvije godine, orijentirali smo se na druge stvari, ali glazbom se i dalje samostalno bavim. Nedavno sam konačno sagradio studio i planiram uskoro snimiti nešto drukčije od svega do sada”, govori nam Filip. Što se tiče poezije kojom se bavi, svoje radove objavljuje na društvenim mrežama, od kojih su neki izdani u studentskim časopisima. “Imam nekoliko rukopisa koji čekaju svoje službeno izdanje, ali ne žurim s tim. Na izrazu treba raditi. Roman je u rukopisu i čeka svoju konačnu formu. Glavna tema koja me zaokuplja je društvena neizvjesnost današnjeg vremena i smjer u kojem idemo”, kazao je. Filipa je za nagradu nominirala prijateljica. “Mladim umjetnicima bih poručio da traže više od sebe, a manje od drugih i da se ne zadovoljavaju malo-gradanskim dosezima. Mislim da smo kao čovječanstvo postali iznimno nestrpljivi, a velike stvari ne dolaze preko noći. Kvaliteta će uvijek na-

djačati kvantitetu”, za kraj nam je kazao Filip.

Tomislav Jukić student je glazbene pedagogije na Umjetničkoj akademiji, a bavi se opernim pjevanjem u klapi Sanje Erceg Vrekalo u Glazbenoj školi Josipa Hatzea. U slobodno vrijeme bavi se košarkom. “Iz glazbe sam oduvijek crpio veliki dio svoje energije, no nakon završetka osnovne glazbene škole odlučio sam se malo više posvetiti općem obrazovanju, zbog čega upisujem gimnaziju. Nakon samo nekoliko mjeseci školovanja, već sam se pridružio školskom zboru pod vodstvom Tomislava Veršića. Tada moj interes za glazbom ponovno dolazi do izražaja, te nakon što smo četiri godine zaredom osvojili državno natjecanje zborova, prof. Veršić predlaže da izidem na audiciju za solopjevanje. Prihvativši izazov, otišao sam na audiciju, te bio primljen u klasu prof. Sanje Erceg Vrekalo. Za vrijeme svog školovanja osvojio sam sedam prvih nagrada, od kojih su dvije međunarodne u Beogradu, jedna međunarodna u Splitu, dvije državne i dvije regionalne prve nagrade. S tim da sam na ovom natjecanju bio laureat cijelog natjecanja s najvećim brojem bodova 99,50/100. Ove godine sam i dobitnik Oskara znanja”, kazao je Tomislav, dodavši kako je vrlo zadovoljan studiranjem na Umjetničkoj akademiji, a cilj mu je nekada u budućnosti upisati pjevanje na glazbenoj akademiji.

Rektorski zbor Republike Hrvatske objavljuje da su javna sveučilišta u Republici Hrvatskoj, u skladu sa člankom 77. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

NATJEČAJE

ZA UPIS STUDENATA U PRVU GODINU PREDDIPLOMSKIH, INTEGRIRANIH PREDDIPLOMSKIH I DIPLOMSKIH SVEUČILIŠNIH STUDIJA TE STRUČNIH PREDDIPLOMSKIH STUDIJA U AKADEMSKOJ GODINI 2021./2022. objavila na mrežnim stranicama:

Rektorskoga zbora Republike Hrvatske: www.rektorski-zbor.hr
Sveučilišta u Zagrebu: www.unizg.hr
Sveučilišta u Rijeci: www.uniri.hr
Sveučilišta u Splitu: www.unist.hr
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: www.unios.hr
Sveučilišta u Zadru: www.unizd.hr
Sveučilišta u Dubrovniku: www.unidu.hr
Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli: www.unipu.hr
Sveučilišta Sjever: www.unin.hr
Sveučilišta u Slavonskom Brodu: www.unisb.hr

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA
FORENZIČNE ZNANOSTI**
raspisuje
NATJEČAJ

za izbor
1. jednog doktoranda (m/ž) u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta za znanstveno područje interdisciplinarnih znanosti, znanstveno polje kongitivnih znanosti pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Kružić, za rad na uspostavljanju projekta Hrvatske zaklade za znanost UIP-2020-02-7331, Forenzička identifikacija ljudskih ostataka analizom msCT snimaka (CTforID), na određeno vrijeme od 4 godine.

Cjelovit tekst natječaja sa svim informacijama o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti: <http://forenzika.unist.hr>

Prijave se dostavljaju u roku od trideset (30) dana od posljednje objave natječaja, na adresu: Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Sveučilište u Splitu, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici su izričito suglasni da SOFZ kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Na natječaju mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici obaju spolova.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Na temelju Odluke Fakultetskog vijeća od 25. svibnja 2021. godine,

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET STROJARSTVA
I BRODOGRADNJE**
objavljuje
NATJEČAJ

za izbor
1. Jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta, za područje prirodnih znanosti, znanstveno polje matematika, na Katedri za matematiku.

2. Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za tehničku mehaniku na Katedri za mehaniku i čvrstoću.

3. Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu asistenta, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, u Zavodu za kvalitetu na Katedri za nerazorna ispitivanja.

4. Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu poslijedoktoranda, na HRZZ projektu, “Nesigurnost modeliranja odziva broda na valovima Jadranskoga mora (MODUS)”, na određeno vrijeme od dvije godine, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje brodogradnja, u Zavodu za brodogradnju i pomorsku tehniku na Katedri za konstrukciju plovih objekata.

Poništava se natječaj raspisan u javnim glasilima dana 19. ožujka 2021. godine, i raspisuje se novi natječaj za zapošljavanje:

Jednog suradnika u suradničkom zvanju i radnom mjestu poslijedoktoranda, na HRZZ projektu, “Afektivna multimodalna interakcija temeljena na konstruiranoj robotskoj spoznaji - AMICORC”, na određeno vrijeme od dvije godine, za područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo, računalstvo ili elektrotehnika, u Zavodu za robotiku i automatizaciju proizvodnih sustava na Katedri za projektiranje izradbenih i montažnih sustava.

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, www.fsb.unizg.hr.

PİSE: **MARINA RAOS**

Veliki je broj studenata koji studentskim radom poboljšavaju svoj osobni budžet, a i isto tako ima i onih studenata koji istim takvim radom financiraju svoje školovanje. Jedini način realizacije studentskog posla je upravo putem studentskog servisa.

Životni tempo je ubrzan, rasporedi su pretrpani, pogotovo studenata. Predavanje, učenje, studentski posao... i tako u krug, a još kada moraš ići u studentski servis preuzeti ugovor, dostaviti ugovor, učlaniti se...

U STUDENTSKOM DOMU ‘BRUNO BUŠIĆ’

Otvoren novi ured studentskog servisa

i to malo dragocjenog vremena što imaš potrošiš čekajući u redu umjesto na kavi s kolegama.

Svjesni da su studenti okupirani gomilom obveza te da umjesto njih ne možemo ići na predavanje ili učiti, želja nam je bila olakšati im studentski život barem malo.

Jedini način na koji smo to mogli učiniti, s obzirom na djelatnost koju obavljamo, a to je posredovanje pri

JAKOV PRKIĆ/CROPIX

zapošljavanju studenata, bilo je povećanje dostupnosti naše usluge.

Voden takvim nastojanjima, Studentski centar u Splitu je, u vidu posredovanja pri zapošljavanju studenata, učinio veliki iskorak. Prije svega, otvoren je novi ured studentskog servisa u sklopu studentskog doma „Bruno Bušić“ na adresi Spinutska 37, a radno vrijeme ureda je od ponedjeljka do petka 07-15 sati.

Ured studentskog servisa u sklopu doma Dr. Franje Tuđmana, na adresi Cvite Fiskovića 3 produljio je svoje radno vrijeme.

Tako smo na toj lokaciji dostupni svakim radnim danom 07-22 sata te subotom 07-12 sati.

Ako studenti nisu u mogućnosti osobno doći, tada smo dostupni online i to putem e-mail adrese student-servis@scst.hr ili na telefon 021/347 434 021/ 346 647.

PROJEKT GRAĐEVINSKOG FAKULTETA NA KAMPUSU BORONGAJ

Centar za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša

Piše: **IVAN PERKOV**

Sektor graditeljstva jedna je od strateških grana gospodarstva svake države pa tako i Hrvatske. Graditeljstvo ostvaruje znatan udio u BDP-u te zapošljava značajan dio radne snage. Usprkos trenutnoj situaciji uzrokovanoj pandemijom, sektor graditeljstva ima perspektivu u idućem razdoblju. Kako bi građevinski sektor i dalje mogao ostvarivati rast, bitno je uskladiti takav rast s mogućnostima okoliša, s naglaskom na održiv i sigurno izgrađen okoliš sadašnjosti i budućnosti.

Održiv i sigurno izgrađen okoliš moguć je samo ako mala i srednja poduzeća (MSP), aktivna u sektoru graditeljstva, zasnivaju svoje poslovanje na znanju i inovacijama. Unatoč bogatoj tradiciji u graditeljstvu, MSP-ovi u Republici Hrvatskoj manje su produktivni u odnosu na druga slična poduzeća u Europi. Razvoju i uspješnom poslovanju MSP-ova mogu doprinijeti znanstvene institucije koje trebaju biti pokretači transformacije građevinarstva u industriju nove generacije okrenutu naprednim sustavima, tehnologijama i materijalima što

predstavlja osnovu za održivo i sigurno izgrađeno društvo budućnosti. Naime, procjenjuje se da će do 2050. godine biti potrebno četverostruko do deseterostruko povećanje učinkovitosti resursa.

Borongajski centar izvrsnosti

Prema konceptu kružne ekonomije, sustavi u kojima se za proizvodnju koriste prirodni resursi i u kojima proizvodi nakon svoga uporabnog vijeka postaju otpad, zamjenjuju se sustavima koji ponovno koriste i recikliraju resurse i štede energiju. Danas je, više nego ikad, potrebna interdisciplinarnost i povezanost različitih struka u stvaranju novih vrijednosti i proizvoda. Kad je riječ o ulaganjima u sektor istraživanja, razvoja i inovacija (IRI), RH bi trebala povećati broj zajedničkih razvojno-istraživačkih projekata, broj patenata proizšlih iz takvih istraživanja, kao i javno-privatnih projekata te povećati razinu ulaganja u IRI-ju. Razlozi navedenih problema uglavnom su manjak resursa (ljudski, materijalni, financijski) za provedbu vrhunskih istraživanja, zastarjele i nedovoljno razvijene istraživačke infrastrukture te za sada još uvijek niske razine suradnje

znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora.

Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pokrenuo je 2017. osnivanje Centra izvrsnosti pod nazivom "Centar za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša" u Sveučilišnom kampusu Borongaj. Osnivanjem centra, namjera je Građevinskog fakulteta još veće poticanje suradnje akademske zajednice i gospodarstva. Centar će ujedno omogućiti značajno poboljšanje znanstvenog i istraživačkog rada Građevinskog fakulteta te će postati stožerni centar za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša, umrežen sa sličnim institucijama unutar Hrvatske i EU-a. Tako će se stvoriti preduvjeti za prijavu novih projekata u kojima će Građevinski fakultet postići razinu voditelja projekta, a ne samo partnera. Pri tome, namjena infrastrukture neće biti isključivo vezana za znanstvena istraživanja koja će provoditi djelatnici Građevinskog fakulteta u sklopu novih doktora, poslijedoktorskih usavršavanja te domaćih i europskih znanstveno-istraživačkih projekata, već i alat kojim će se znanstveni doprinosi

Lokacija nove zgrade na borongajskom Kampusu

Izgled budućeg centra za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša

MEĐUNARODNI USPJESI GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U ISTRAŽIVANJU I RAZVOJU

Velikih rezultata nema bez kvalitetne infrastrukture, a fakultet je pokazao da postiže velike međunarodne rezultate. Jedna nagrada može biti slučajnost, no kad ih osvojite nekoliko godišnje, i to najprestižnije u svijetu, onda je to potvrda izvrsnosti i dokaz da akademska zajednica u suradnji s privredom može stvarati velike rezultate.

Građevinski fakultet svjestan je da za velike utrke treba kvalitetnu znanstvenu infrastrukturu i odgovarajući prostor kako bi bio još uspješniji. Ostvarenjem zacrtanih planova vezanih za realizaciju centra ojačat će se istraživački kapaciteti GRAĐEVINSKOG FAKULTETA za provedbu vrhunskih znanstvenih istraživanja i daljnji razvoj učinkovite suradnje s istraživačkim organizacijama i gospodarstvom.

S obzirom na kapital koji Građevinski fakultet ima (znanje, kvalitetni nastavnici, znanstvenici i stručnjaci), sustavnim radom i unaprjeđenjem svojih aktivnosti i dalje će biti stožerna snaga koja može odgovoriti na svaki izazov koji se pojavi u području građevinarstva, te na taj način ispuniti svoju misiju, biti prepoznatljiva znanstvena institucija iz područja građevinarstva i kao takva i dalje biti među izvrsnima u Europi i svijetu.

Kao primjer dobre prakse Građevinskog fakulteta navodimo nekoliko inovativnih proizvoda kao što su: RUCONBAR, ECO-SANDWICH i BRIDGE-SMS, koji su u proteklom godinama postigli značajne inozemne uspjehe na izložbama inovacija, neki od njih su se istaknuli i transferom tehnologije na zahtjevna međunarodna tržišta (proizvod RUCONBAR – apsorbirajuće betonske barijere s apsorbirajućim slojem s udjelom reciklirane gume).

Navedeni projekti dobili su prestižne nagrade u kategorijama za inovaciju, zaštitu okoliša te održive gradnje. Upravo oni mogu poslužiti kao primjer dobre prakse kako se povezivanjem znanstvenih istraživanja na fakultetu s potrebama gospodarstva razvijaju inovativni proizvodi i tehnologije. Kao što je već rečeno, ovakva suradnja osobito je važna za mala i srednja poduzeća koja nemaju razvijene laboratorije, odnosno znanstvenu infrastrukturu koja bi im omogućila istraživanja i razvoj novih proizvoda.

S obzirom na lokaciju budućeg centra, nemoguće je ne dotaknuti se i teme prometne infrastrukture koja je izuzetno bitna kako bi se omogućila bolja povezanost centra u prometni sustav grada Zagreba. Dolje je prikazana lokacija Kampusa Borongaj s označenim prijedlozima rješenja prometa u zoni Kampusa. Nadalje, zgradu je potrebno u konstruktivnom smislu prilagoditi potrebama Centra te je dovesti u stanje tehničke ispravnosti u skladu sa suvremenim standardima korištenja. Prva faza projekta je započela i u tijeku je izrada projektne i tehničke dokumentacije za buduću izgradnju i opremanje nove istraživačko-inovacijske infrastrukture. Osnivanjem Centra za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša, Građevinski fakultet uspješno nastavlja doprinositi stvaranju boljih uvjeta za rad znanstvenika i unaprjeđenje suradnje s javnim i privatnim sektorom za potrebe gospodarstva i društva.

ISTRAŽIVAČKE JEDINICE CENTRA

U centru će se provoditi istraživanja u razvojnim segmentima građevinarstva, kroz rad pojedinih istraživačkih jedinica. Svaka istraživačka jedinica ima jasan cilj i strategiju, snažno se zasniva na eksperimentalnim ispitivanjima i numeričkim simulacijama, a povezane čine ujedinjenu jezgru centra, koja je u skladu s tri prioriteta tematska područja Strategije pametne specijalizacije S3: energija i održivi okoliš, promet i mobilnost te sigurnost.

ENERGIJA I ODRŽIVI OKOLIŠ

Fokus ove grupe istraživačkih jedinica je racionalna potrošnja energije u građevinarstvu, upravljanje vodnim resursima, osiguranje pitke vode i zbrinjavanja otpadnih voda te razvoj naprednih građevinskih materijala s malim ekološkim otiskom. Predviđa se opremanje laboratorija koji će omogućiti provođenje kompleksnih istraživanja u području higrotermalnih svojstava materijala te zvučne izolacije, laboratorija za istraživanje i razvoj hidrotehničkih sustava, s naglaskom na korištenje vodnih snaga i gospodarenje gubicima vode i razvoj naprednih metoda za tretman voda te laboratorija za napredna ispitivanja strukture, trajnosti i održivosti građevinskih materijala na nano, mikro i makrorazini.

PROMET I MOBILNOST

Fokus ove grupe istraživačkih jedinica je razvoj naprednih tehnologija i sustava za projektiranje, gradnju, održavanje, praćenje i planiranje održive, sigurne i učinkovite prometne infrastrukture. Predviđa se opremanje laboratorija za istraživanje rješenja za željeznički, cestovni, zračni i podzemni promet, uključujući integriranu metodologiju plitkog i dubokog istraživanja tla i stijena te srodnih grana kao što su geologija i okolišno inženjerstvo. Istraživačka jedinica unutar grupe usmjerena je na integrirano upravljanje u građevinarstvu.

SIGURNOST

Grupa istraživačkih jedinica ima za cilj razvoj inovativnih konstruktivnih rješenja, u projektiranju, izvedbi i održavanju, s naglaskom na utjecaj klimatskih promjena i izvanrednih katastrofa na građevine, poput potresa i požara. Predviđa se opremanje laboratorija zadnje generacije za ispitivanje elemenata u punoj veličini s potresnim stolom, reaktivni sustav za prisilna ispitivanja i s pratećom opremom te opremom za ispitivanje ponašanja elemenata i materijala pri visokim temperaturama.

U centru je predviđeno osnivanje Ureda za inovacije i znanstvene projekte (IZP) i Ureda za industrijsko istraživanje i transfer tehnologije (I2T2). IZP je usmjeren na istraživanja na razini tehnološke spremnosti od 1 do 5, ima za cilj osiguravanje pomoći prilikom zaštite inovacija, nacionalne i međunarodne suradnje te osiguravanje prepoznatljivosti centra na Europskom istraživačkom području. I2T2 usmjeren je na razinu tehnološke spremnosti TRL 5-9 te osigurava pomoć prilikom pregovaranja, komercijalizacije proizvoda i usluga zasnovanih na znanju i formiranja klastera s industrijskim partnerima, sa svrhom zajedničkog nastupanja na domaćem i svjetskom tržištu.

Realizacija projekta također će imati pozitivan utjecaj na razvoj Građevinskog fakulteta, jer će se provesti organizacijska reforma fakulteta kao sastavnog dijela budućeg ulaganja u IRI infrastrukturu. Organizacijska reforma uključivat će povećanje broja istraživača i znanstvenih publikacija, porast broja prijava kompetitivnih projekata te posebno bitno unaprjeđenje suradnje s javnim i privatnim sektorom za potrebe gospodarstva i društva. Nadalje, dodane vrijednosti projekta su i stvaranje boljih uvjeta za rad znanstvenika, posebice poticaj mladim istraživačima da nastave karijeru u RH te zajedničkim radom na strateškim temama istraživanja i razvoja doprinose boljem životu u svojoj zajednici.

Trasa nove tramvajske pruge koja bi integrirala Kampus u mrežu javnoga gradskog prijevoza

Razlozi za osnivanje Centra

Omogućavanje stvaranja novih tehnika i tehnologija u građevinarstvu koje bi pokrenule građevinsku industriju Republike Hrvatske te je učinile konkurentnom u regiji na temelju inovativnih rješenja uz naglasak na siguran i održiv okoliš.

Provođenje naprednih istraživanja orijentiranih prema gospodarstvu za MSP-ove koji zasnivaju svoju proizvodnju na izvrsnosti, znanju i inovacijama i kojima je ovakav centar od presudnog značaja.

Centar bi bio vodeća znanstvena institucija u južnoj i istočnoj Europi u području održive i sigurne gradnje te snažan partner u industrijskom razvoju, ali i velika pomoć u pronalaženju naprednih tehnologija te provedbi projekata gradske prometne infrastrukture, što doprinosi razvoju gradova i društva u cjelini.

Osnivanje centra strateška je odluka od nacionalnog interesa, kojom se osigurava regionalno i međunarodno pozicioniranje RH na znanstvenoj, obrazovnoj i industrijskoj karti svijeta u području graditeljstva.

Centar bi omogućio pružanje usluga industriji koje su do sada pružali instituti izvan RH te ravnopravno sudjelovanje s industrijom u osnivanju klastera konkurentnosti na području održive i sigurne gradnje.

Iz svega navedenog vidljive su potrebe osnivanja centra kojim će se postići kvalitetnije umrežavanje gospodarstva i akademske zajednice, jer će omogućiti još plodonosniju suradnju u pogledu istraživanja, laboratorijskih ispitivanja te provedbe zahtjevnih projekata.

“Centar za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša” u skladu je sa Strategijom Europe 2020. u pogledu razvojnih prioriteta pametnog, održivog i uključivog rasta jer će njegove aktivnosti biti usmjerene na stvaranje, širenje i razmjenu znanja između Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kao znanstveno-obrazovne institucije i gospodarstva, zatim poticanje inovacijskih aktivnosti, osobito u pogledu učinkovitijeg iskorištavanja materijalnih i nematerijalnih resursa u procesu građenja, čime će se doprinositi okolišno povoljnijoj i konkurentnijoj ekonomiji.

jednostavnije implementirati u realni sektor.

Značajna europska sredstva

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je 23. studenoga 2018. godine u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj raspisalo javni poziv “Priprema IRI infrastrukturnih projekata”. Na poziv su se mogli prijaviti samo oni prijavitelji koji su ranije odabrani putem Javnog poziva za iskaz interesa za sudjelovanje u predodabiru za ispunjavanje kriterija za prijavu. Na listi potencijalnih prijavitelja bilo je ukupno 45 projekata, dok je nakon provedene evaluacije projekt Građevinskog fakulteta “Centar za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša” prihvaćen za financiranje kao jedan od 10 projekata. Poziv na dostavu projektnih prijedloga organiziran je u sklopu Operativnoga programa “Regionalna konkurentnost (OPRK) 2014. – 2020.”, u sklopu Prioritetne osi 1 “Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja

i inovacija”, Specifičnoga cilja 1a1 “Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva”, financiranog sredstvima EFRR-a.

Građevinskom fakultetu u Zagrebu dodijeljena su nepovratna sredstva u svrhu izrade projektne/tehničke dokumentacije za projekt Centra za istraživanje i razvoj sigurnog i održivog izgrađenog okoliša, izrade studije izvedivosti s analizom troškova i koristi, upravljanja projektom te promidžbe i vidljivosti. Ukupna vrijednost projekta iznosi 5.019.394,44 kune, dok je sufinancirana vrijednost 4.779.394,44 kune. Ugovor o realizaciji projekta KK.01.1.1.09.0011 potpisan je 29. lipnja 2020. te traje 18 mjeseci. Trenutačno se za Centar izrađuje projektno-tehnička dokumentacija čiji je rok izrade prosinac 2021. godine, a početak izgradnje građevine (bruto površine 7500 m²) predviđen je tijekom 2022. godine.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
METALURŠKI FAKULTET
RASPISUJE

A. PONIŠTENJE DIJELA JAVNOG NATJEČAJA

Poništava se dio javnog natječajaja objavljenog u "Narodnim novinama" broj 130/2020, na internetskoj stranici Metalurškog fakulteta i na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora 25. studenog 2020. godine, kao i u "Universitasu" broj 133 30. studenog 2020. godine pod točkama 2. i 4.:
"2. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, prvi izbor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Kemijsko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju"
"4. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, područje rada Termodinamičko modeliranje, dizajniranje strukture i razvoj inovativnih materijala, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju."

B. JAVNI NATJEČAJ
za izbor

1. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, prvi izbor u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju,
 2. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za mehaničku metalurgiju,
 3. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u stručnom zvanju viši stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za procesnu metalurgiju,
 4. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent u znanstvenom području Tehničke znanosti, znanstvenom polju Metalurgija, područje rada Novi biomedicinski materijali proizvedeni metalurgijom praha, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Zavodu za fizičku metalurgiju.
- Sve informacije o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljen su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu www.simet.unizg.hr.

Dekanica Metalurškog fakulteta
prof.dr.sc. Zdenka Zovko Brodarac
Sisak, 10. svibnja 2021. godine

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAĐEVINSKI FAKULTET
FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA 26
10001 ZAGREB
RASPISUJE
NATJEČAJ

- za izbor suradnika (m/ž)
- jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grada geotehnika, na neodređeno vrijeme s puni radnim vremenom
 - jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju poslijedoktorand, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje temeljne tehničke znanosti, znanstvena grana materijali, na teret IRI2 projekta „Razvoj novog inovativnog ECO2Flex proizvoda, u sklopu poziva „Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja-faza II”, na određeno vrijeme, s nepunim radnim vremenom (10%)
 - jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent, za znanstveno područje tehničke znanosti, znanstveno polje građevinarstvo, znanstvena grana nosive konstrukcije, na teret projekta "UIP-2020-02-2964-Inovativna lagana međukatna konstrukcija-spregnuti sustav hladnooblikovani čelici i beton", prihvaćenog za financiranje u sklopu natječaja „Uspostavni istraživački projekti" Hrvatske zaklade za znanost, na određeno vrijeme (4 godine), s punim radnim vremenom Rok natječaja 30 dana.
 - jednog izvršitelja na radno mjesto II. vrste viši tehničar, na teret projekta „KK.01.1.2.02.0060 – Razvoj modularne kuće primjenom inovativnih drvenih elemenata/Development of a modular house using innovative wooden elements", u sklopu poziva »Povećanje razvoja proizvoda i usluga koje proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja« – faza II« (referentna oznaka: KK.01.2.1.02.), na određeno vrijeme (16 mjeseci), s punim radnim vremenom
 - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto II. vrste – knjižničar, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom
 - jednog izvršitelja (m/ž) na radnom mjestu namještenik IV vrste – čistačica, na neodređeno vrijeme, s punim radnim vremenom.
- Rok natječaja 8 dana.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljen su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Građevinskog fakulteta: http://www.grad.unizg.hr/o_fakultetu/natjecaj

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ZAGREB, HORVATOVAC 102A

FAKULTETSKO VIJEĆE
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOG
FAKULTETA NA TEMELJU ČLANKA
82. STATUTA FAKULTETA
RASPISUJE
NATJEČAJ

za izbor
u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docent iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, grana teorija vjerojatnosti i statistika, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj.
Sve informacije o uvjetima natječaja objavljen su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.
Pristupnici na natječaj ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=05d24736-dba2-41c8-b724-c5d8293bac23>
Rok za podnošenje prijave na sve točke natječaja je 30 dana po objavljivanju natječaja u "Narodnim novinama".
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: <http://www.pmf.unizg.hr/natjecaji>.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET,
ZAGREB, PIEROTTIJEVA 6

Temeljem čl. 24. Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN BR. 128/17, 47/18 i 123/19) OBJAVLJUJE:
NATJEČAJ

- za izbor
1. Dva izvršitelja/ice na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – redoviti profesor u trajnom zvanju, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta
 2. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – redoviti profesor, u znanstvenom području: Prirodne znanosti, polje: Geologija, grana: Mineralogija i petrologija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine RGN fakulteta
 3. Dva izvršitelja/ice na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – redoviti profesor, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za naftno-plinsko inženjerstvo i energetiku RGN fakulteta
 4. Jedan izvršitelj/ica na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta
 5. Dva izvršitelja/ice na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta
 6. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području: Prirodne znanosti, polje: Geologija, grana: Geologija i paleontologija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta
 7. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u znanstveno - nastavnom zvanju – izvanredni profesor, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za mineralogiju, petrologiju i mineralne sirovine RGN fakulteta
 8. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – poslijedoktorand, u znanstvenom području: Prirodne znanosti, polje: Geologija, grana: Geologija i paleontologija, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta
 9. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – asistent, u znanstvenom području: Tehničke znanosti, polje: Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, grana: Geološko inženjerstvo, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta.
 10. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u stručnom zvanju – stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, na neodređeno vrijeme u punom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta.
 11. Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto III. vrste – tehnički suradnik, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Zavodu za geologiju i geološko inženjerstvo RGN fakulteta.
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljen su na službenoj internetskoj stranici Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta www.rgn.unizg.hr

TOM DUBRAVEC /CROPIX

NAJUKUSNIJA RADIONICA

‘Taste Croatia - Okusi Hrvatsku’

Studenti Hotelijerstva i gastronomije pripremali su jela, dok su studenti Mediteranske poljoprivrede odabirali vina

Piše: **MILA PULJIZ**

U prekrasnom ambijentu restorana “Adriatic” održala se kulinarska radionica “Taste Croatia - Okusi Hrvatsku”, na kojoj su studenti Hotelijerstva i gastronomije pripremali pobjednička jela manifestacije “Cooking experience”, organizirane u sklopu SEA-EU alijanse, dok su studenti Mediteranske poljoprivrede predlagali vina za svako jelo.

Studenti prve i druge godine preddiplomskog studija Hotelijerstvo i gastronomija Roberta Topić, Šime Kalac, Lara Ivanišević te Dina Đurović pripremali su jela s kojima su pobijedili na natjecanju „Cooking experience“ organiziranom na Splitском sveučilištu, kada je prvo mjesto pripalo desertu “Rožata”, drugo mjesto osvojilo je predjelo “Hobotnica”, dok je treća pozicija dodijeljena glavnom jelu pod nazivom “Polpete od plodova mora”. Pripremu recepata mentorirao je prof. Vedran Poljak, nastavnik studija Hotelijerstvo i gastronomija Sveučilišta u Splitu.

Nazočnima se obratio rektor Sveučilišta u Splitu, prof. Dragan Ljutić, kazavši kako se s obzirom na situaciju s pandemijom ova kulinarska natjecanja odvijaju u matičnim zemljama, gdje uz Splitsko sveučilište, sudjeluju poljski Gdanjsk, njemač-

ki Kiel, francuski Brest, španjolski Cadiz te Sveučilište Malta u La Valletti. “Naše Sveučilište biva uzor drugim maritimnim sveučilištima. Možemo biti ponosni jer pokazujemo europsko jedinstvo”, kazao je rektor Ljutić.

Studiranje i edukacija

Student Mediteranske poljoprivrede Damir Štimac, inače vlasnik Vinarije “Rizman”, koji je na radionici predlagao vina, iskazao je zadovoljstvo studijem. “Nadam se da će biti omogućeno studiranje i vikendom da se obiteljski podrumi mogu educirati i poboljšati svoju kvalitetu, tako da svi zajedno u Dalmaciji rastemo i u vinarstvu i u podrumarstvu. Studiranjem i edukacijom taj segment sigurno će se osnažiti”, kazao je.

Zadovoljstvo kulinarskom radionicom iskazala je i Roberta Topić. “Zajedno s kolegama spremam rožatu. Ovo je odlično iskustvo, unatoč pandemiji, spojeni smo s ostatkom Europe. Sa zadovoljstvom ću upisati sudjelovanje u svoj CV”, ističe Roberta.

Manifestaciju je vodila Ivana Jadrić, tehnička voditeljica Ureda za provedbu projekta “The European University of the Seas” (SEA-EU). Radionica se prenosila virtualno, preko platforme Zoom, a događaj su pratili studenti i profesori iz članica SEA-EU alijanse.

TOM DUBRAVEC /CROPIX

Damir Štimac prezentira vina vinarije ‘Rizman’

DRUGO IZDANJE MEĐUNARODNOG SVEUČILIŠNOG STARTUP NATJECANJA

Split je i ove godine pozornica sveučilišnog poduzetništva

STup!2021 održat će se kombinirajući nastup uživo na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i online sudjelovanje preko Zoom platforme. Broj sudionika uživo ovisit će o epidemiološkoj situaciji i preporukama

Piše: ZVONIMIR JUKIĆ

U skladu sa svojim temeljnim postulatima – poticanjem poduzetničke svijesti i vještina kod mladih, Studentski poduzetnički inkubator pri Ekonomskom fakultetu u Splitu organizira drugo izdanje međunarodnoga studentskog startup natjecanja pod nazivom STup!2021, uz potporu Grada Splita, Sveučilišta u Splitu, alijanse Europskog sveučilišta mora (SEA-EU) te organizacije WorldChicago.

Prvi put se u organizaciju uključuje i alijansa Europskog sveučilišta mora (SEA-EU), odnosno njezinih šest partnera sveučilišta. Stoga će na ovogodišnjem STup! startup natjecanju, osim studenata iz Splita te ostalih partnerskih zemalja, prvi put sudjelovati i studenti sveučilišta iz Cadiza, Brešta, Gdanska, Kiela i Malte. Ideja Europskog sveučilišta mora (SEA-EU) jest potaknuti poduzetnički način razmišljanja, višejezičnost, kao i razvijanje transversalnih vještina koje se potiču ovakvim događanjima.

Iako je prošle godine COVID-19 spriječio održavanje natjecanja, ove godine natjecanje se održava 18. i 19. lipnja u hibridnom izdanju. Samo natjecanje održat će se kombinirajući nastup uživo na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i online sudjelovanje preko Zoom platforme. Broj sudionika uživo ponajprije će ovi-

siti o epidemiološkoj situaciji i preporukama.

Kao što i sam naziv natjecanja govori, kroz natjecanje se u prvi plan gura ono bitno – studenti, startupovi te Split kao mjesto događanja. Kroz manifestaciju se želi natjecateljima i posjetiteljima omogućiti međusobno povezivanje, unapređenje poduzetničke kulture među studentima, te razmjenu ideja i iskustava na međunarodnoj razini. U dva dana, koliko će trajati ovogodišnja manifestacija, grad Split će biti pozornica inovacija, novih tehnologija i ideja, kojima će sveučilišni projekti pokušati osigurati pažnju renomiranih stručnjaka, potencijalnih klijenata i investitora.

Desetak sveučilišta

STup! konferencija okupit će lokalne i međunarodne IT startupove, poduzetnike, predstavnike inkubatora, akceleratora i poduzeća te investitora, pa će se tako, osim natjecatelja, predstaviti i investitori i akceleratori s programima namijenjenima mladim inovatorima i startupovima.

Članovi žirija i govornici su iskusne osobe iz svijeta poduzetništva i investicijskog menadžmenta, a koje dolaze kao predstavnici respektabilnih poduzetničkih institucija iz Mađarske, Ujedinjenog Kraljevstva, Poljske, Nizozemske, Austrije, Singapura i Portugala. Natjecatelji su startup timovi koji svoje poduzetničke pro-

Najbolji tim osigurava sudjelovanje na Wolves Summitu, najvećoj poduzetničkoj konferenciji u srednjoj i istočnoj Europi, koja spaja više od 2000 startupova i investitora iz cijelog svijeta

jekte razvijaju u okrilju matičnih sveučilišta, a bit će zastupljeno desetak europskih sveučilišta.

Najbolji tim ponijet će titulu "Najbolji sveučilišni startup 2021." te kao takav osigurava sudjelovanje na partnerskoj Wolves Summit konferenciji, koja će se održati u listopadu ove godine. Wolves Summit najveća je poduzetnička konferencija u srednjoj i istočnoj Europi, koja spaja više od 2000 startup poduzeća u potrazi za investicijom i investitora iz cijelog svijeta.

Uz to, partneri i sponzori osigurali su i druge vrijedne nagrade u vidu licencija za različite korisne startup alate, kao što su Amazon Web Services, Cuttles, IdeaBuddy i Freedcamp. Partneri iz The Works Coworking omogućili su korištenje svojih prostora svim gostima i natjecateljima STup!2021. natjecanja za rad i pripremu.

Također je važno napomenuti da je ovo natjecanje idealna prilika sveučilišnim startup timovima da se povežu s međunarodnom startup zajednicom i dođu u vidokrug startup investitorima iz Europe.

Ovogodišnji program manifestacije možete pronaći na službenoj web-stranici www.stup.efst.hr, a sve aktivnosti i najave možete pratiti i preko društvenih mreža Studentskog poduzetničkog inkubatora. Na fotografijama možete vidjeti kako je sve izgledalo 2019. godine.

DUMP DAYS, NAJPOZNATIJA IT KONFERENCIJA NA HRVATSKOM ODUŠEVILA SUDIONIKE

Izvrzne radionice i zanimljiva predavanja za digitalce

Split je još jednom postao epicentar hrvatske tehnološke scene, omogućivši tvrtkama da upoznaju mlade talente na jednom mjestu

DUMP Udruga mladih programera održala je još jednu DUMP Days konferenciju. Kao jedna od najvećih IT konferencija na ovim prostorima, okupila je hrvatsku IT zajednicu, ali ovaj put u dosad neviđenom hibridnom izdanju. Dijelom na splitskom FESB-u, a dijelom online, mladi dumpovci su uspješno održali konferenciju poštujući epidemiološke mjere, pritom donoseći mnogo zanimljivog sadržaja.

DUMP Days, Dev, Design, Marketing i Tech ove je godine ugostila sve IT entuzijaste na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Time je Split još jednom postao epicentar hr-

vatske tehnološke scene, omogućivši tvrtkama da upoznaju mlade talente na jednom mjestu.

Nebojša Veron, DUMP alumni i direktor Blank Developmenta, kazao je:

"Kao alumni članu koji je tu bio od početaka Udruge, veseli me što se i dalje ostvaruje projekt koji već godinama okuplja hrvatsku IT scenu zajedno. Ne samo da je konferencija DUMP Days odličan način za promociju tvrtke, nego je idealan način za povezivanje s mladim talentiranim kadrom. Za redovite sudionike Daysa, nedostatak šušura prijašnjih godina je malo čudan, no ekipa je odradila sve na vrhunskoj razini."

Program ovogodišnje konferencije bio je bogat i raznovrstan. Stručnjaci su održali niz predavanja i dvije panel-rasprave koje su posjetitelji pratili online sa svojih laptopa iz udobnosti vlastitih domova. O tome kako je prihvaćen ovogodišnji online format, mogu posvjedočiti brojke dumpovaca: 2000+ pratitelja online i maksimalna dopuštena popunjenost termina za grupe uživo!

Održane sve aktivnosti

Očito je da ljudi žele doznati više o inovacijama u svijetu digitalnih tehnologija, a i zanimljivi su im i životni putevi koji bi ih potencijalno mogli in-

spirirati u kreiranju vlastitih sudbina.

Što se tiče fizičkog sudjelovanja na konferenciji, uz podršku Kriznog centra i poštovanje svih mjera, održane su sve ak-

tivnosti bez incidenata. Rasporred nimalo nije razočarao – od radionica koje su vodili vrhunski stručnjaci u svojim poljima do fly talksa, gdje bi se, dijelom na otvorenom, a dijelom onli-

ne, mladi upoznali s predstavnicima tvrtki i time dobili uvid o potrebnim znanjima i vještinama za pronalazak posla u IT sektoru. Na kraju krajeva, tu su i brojne regionalne tvrtke koje su imale svoje štandove u izložbenom prostoru te tamo dale uvid kako izgleda atmosfera i rad u njihovim uredima.

Entuzijastična Lidija, posjetiteljica još jedne konferencije, kazala je:

"Pohvale organizatorima DUMP Days 2021.! Usprkos svim epidemiološkim mjerama uspjeli su organizirati izvrzne radionice i pripremiti zanimljiva predavanja za nas digitalce. Vidimo se i dogodine!"

Dumpovci ovom prigodom žele zahvaliti posjetiteljima na sudjelovanju, poštovanju svih mjera i razumijevanju.

IAN PALIGORIĆ

UČITELJSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU IMA PROJEKT 'DIJETE U SREDIŠTU'

Vrtići i škole kao mjesta cjelovite promjene društva

Obrazujemo studente koji će jednoga dana raditi u sustavu predškole i škole i tamo će izravno utjecati na djecu. Ono što djeca čuju i usvoje kao stav i vrijednost prenijeti će prvo na svoje obitelji i kada za dvadesetak godina oni postanu aktivni kreatori društvenih promjena, možemo biti sigurni da će svijet postati bolji nego što je danas

Piše: **BRANKO NAD**

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu nositelj je projekta "Dijete u središtu" kojim se želi pridonijeti boljem i kvalitetnijem društvu koje dijete doživljava kao najveću dragocjenost jer je dijete zalag budućnosti svih nas.

Polazeći od svoje osnovne misije da obrazuje suvremenoga odgojitelja i učitelja kao subjekta širokoga spektra interesa, osjetljivog i fleksibilnog na promjene kojima je i inicijator i aktivni sudionik, Učiteljski fakultet pokreće niz aktivnosti kojima će nastojati osnažiti utjecaj zajednice ranoga i predškolskog te primarnoga odgoja i obrazovanja na svijest roditelja i društva u cjelini.

Od 15. do 17. lipnja 2021. održat će se trodnevni znanstveno-stručni skup koji će okupiti eminentne stručnjake iz područja ranoga i predškolskog te primarnog odgoja i obrazovanja, a koji će iz različitih perspektiva izložiti problematiku zlostavljanja i zanemarivanja djece te ukazati na moguće aktivnosti kojima bi se kvalitativno utjecalo na stvaranje dobrobiti za djecu.

Provođenje kvalitetnog vremena s djecom glavni je cilj radionica koje će tijekom lipnja na otvorenom (u skladu s epidemiološkim mjerama) provesti studenti odgojiteljskih i učiteljskih studija Učiteljskog fakulteta u Zagrebu.

Podizanje kompetencija

Naposljetku, raspisan je natječaj za dobivanje idejnoga rješenja SPOMENIKA DJETETU na lokaciji Učiteljski fakultet Savska 77 u Zagrebu koji će biti izveden prema idejnom rješenju autentičnoga dječjeg likovnog rada. Lik djeteta ili više njih u grupi predviđeni su motiv, no u potpuno slobodnoj interpretaciji. Natječaj traje od 12. travnja do 12. lipnja.

O razlozima pokretanja projekta te pohvalnoj i ambicioznoj tezi da su vrtići i škole mjesta cjelovite reforme društva razgovaramo s **prof. dr. art. Antonijom Balić Šimrak**, profesoricom Katedre umjetničkog područja na zagrebačkom Učiteljskom fakultetu.

- Smatram da vrtići i škole imaju ogroman utjecaj na obitelji samim time što su u partnerskom odnosu s roditeljima kada je u pitanju odgoj djece. Naravno da u tom procesu svi dionici sustava utječu jedni na druge. Kvalitetno partnerstvo zahtijeva kontinuirani trud, no ta komunikacija nije uvijek pozitivna, dapače često je frustrirajuća, na svima nama je da unaprijedimo međusobnu suradnju i nađemo kvalitetne

“

Nas je predškolski odgoj u samom vrhu europskih i svjetskih programa, ali... Vrlo često o našoj struci odlučuju, primjerice, politika, želja za dominacijom u satnici, osobna korist pojedinaca. Zaista jest tako te je vrijeme da se programima za obrazovanje učitelja i odgojitelja pristupi samo i isključivo sa stanovišta dobrobiti djeteta

prof. **Antonija Balić Šimrak**,
Katedra umjetničkog područja

modele komunikacije te postanemo kompetentniji stručnjaci, odgojitelji, učitelji i roditelji, sve u svrhu pružanja najkvalitetnijeg odgoja i obrazovanja djetetu - ističe naša sugovornica.

Ipak, da bi se to dogodilo, jasno je da i vrtićki i školski djelatnici moraju biti kompetentni i savršeno educirani. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu glavni je nositelj obrazovanja budućih učitelja i odgojitelja. Profesoricu Balić Šimrak raduje što su mladi ljudi koji upisuju ove studijske programe vrlo motivirani, imaju visoke vrijednosti spram djece i vodi ih empatija i želja da pridonese društvu.

- U svim postupcima vrednovanja našeg fakulteta naši studenti bivaju ocijenjeni najvišim ocjenama zbog svoje motiviranosti, komunikacije i usmjerenosti na struku. Naš je zadatak da njihove kvalitete osnažimo znanjem, vještinama i stavovima koji će ih učiniti vrsnim stručnjacima.

Mnogi europski stručnjaci naš predškolski odgoj svrstavaju u sam vrh Europe po kvaliteti, a opet naši predškolski djelatnici ističu da se uvijek osjećaju kao da su na margini sustava, da su zaboravljene, posebice kada je financiranje od strane države u pitanju. Pitamo profesoricu Balić Šimrak za komentar i gdje vidi prostor za napredak. Slaže se da je naš predškolski odgoj doista u samom vrhu europskih, pa i svjetskih programa, a to je postignuto velikim zalaganjem svih dionika zajednice, od vrtića u cijeloj RH, do visokoškolskih institucija, Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti i obrazovanja.

- Svi učiteljski fakulteti u RH doista mnogo rade na unaprjeđenju struke, ali to nije uvijek lako, puno je stvari koje treba pomiriti u donošenju određenog programa. Na-

žalost, vrlo često o struci odlučuju stvari koje to ne bi smjele, primjerice politika, želja za dominacijom u satnici, osobna korist pojedinaca. Zaista jest tako te je vrijeme da se programima za obrazovanje učitelja i odgojitelja pristupi samo i isključivo sa stanovišta dobrobiti djeteta.

Poticati različite pristupe

Profesorica Balić Šimrak radi samo u programima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te priznaje kako se voli našaliti i reći kako oni „predškolci“ (tako se od milja nazivaju) imaju sreću jer nikome nije previše stalo do njih. Pri tome, pojašnjava, misli na to da u vrtićima ne postoji satnica koju bi pojedine struke mogle svojatati, već se njeguje integrirani kurikulum i cijela je profesija odgojitelja usmjerena na cjelovit razvoj djeteta, poticanje autentičnosti i jačanje osobnosti. Smatra da je to jedini ispravan pristup odgoju i obrazovanju općenito te da bi ga trebalo dosljedno provoditi na svim razinama školovanja.

To je jedini način kojim možemo „proizvesti“ kreativnog, samouvjerenog i motiviranog stručnjaka baš u svakoj struci, jasna je naša sugovornica:

- Prostor za napredak vidim u podršci države koja u suglasju sa strukom treba iznaći rješenja za to da škole i vrtići budu mjesta na kojima će svi biti zadovoljni, učitelji i odgojitelji s uvjetima rada i plaćom, a djeca s onima što dobivaju iz procesa odgoja i obrazovanja. Ja ovdje po pitanju organizacije obrazovnih institucija mogu dati samo svoj stav, a to je da treba poticati osnivanje privatnih škola i vrtića i paralelno osnaživati sustav kontrole kvalitete rada. To bi dalo poticaj pojedincima koji imaju sposobnosti da vode svoj školu/vrtić da osmišljavaju programe u skladu s vlastitim stavovima i vrijednostima, a roditeljima

Antonija Balić Šimrak

Edukacija i pravila novog normalnog

Koliko je teže i zahtjevnije educirati buduće vrtičke i školske djelatnike u ovo doba pandemije koronavirusa i online nastave?

Teže je iz jednostavnog razloga što njihovo obrazovanje uvelike ovisi o metodičkim vježbama i praksi u vrtićima i školama, nastojimo to nekako prevladati i nadamo se da ćemo u što skorije vrijeme moći funkcionirati kao prije korone. No, došlo je i do nekih pozitivnih i korisnih rezultata, a to je ovladavanje digitalnom tehnologijom u smislu snimanja, fotografiranja, izrade videomaterijal koji odlično prikazuju praksu a komunikacija je postala brža i dopire dalje.

Koje su to nove kompetencije koje im dajete da bi se i oni danas-sutra u svojim vrtićima i školama lakše nosili s ovim „novim normalnim“?

Mislim da se svi nadamo da do „novog normalnog“ neće doći, nego da ćemo iz ove situacije uzeti ono najbolje što se može i to pridodati onome što je bilo najbolje od prije. U našem slučaju to bi bile kompetencije koje studentima omogućavaju odličnu komunikaciju uživo uz korištenje digitalne tehnologije, a sve u cilju unaprjeđenja struke. Prave vrijednosti su u proteklih godinu dana zasigurno potvrđene, ali sada imamo dosta novih alata i metoda kojima ih možemo širiti.

PIXABAY

“

Škole i vrtići moraju postati mjesta na kojima će svi biti zadovoljni. Učitelji i odgojitelji uvjetima rada i plaćom, a djeca onim što dobivaju iz procesa odgoja i obrazovanja

“

Hrabrost je ono što nedostaje nama odraslima kada treba donijeti odluku. Ali ako se mi odrasli i ne usudimo, barem možemo pomoći djeci da postanu najbolja verzija sebe

OSOBNARHIVA

da biraju među mnoštvom ponudnog.

Vrlo je važno, smatra Balić Šimraki, osvijestiti da ne postoji univerzalan program za svako dijete, već da treba poticati različite pristupe. U konačnici mora postojati mjerljiv rezultat, odnosno vrijednost koja će pokazati da pojedini sustav dobro funkcionira ili ne, te koji su smjerovi mogućih poboljšanja.

Sustav praćenja kvalitete je ključan. Pojedinci različitim putevima mogu doći do jednako kvalitetnog rezultata. Uporište za to možemo naći u različitim pedagogijama (Reggio, Montessori, Waldorf) koje unatoč različitim pristupima ostvaruju istovjetnu razinu uspjeha.

Srećom za našu djecu i budućnost hrvatskog predškolskog odgoja, interes za ove studijske programe već je godinama vrlo velik i to posebno u središnjici Učiteljskog fakulteta u Zagrebu. Na odsjecima u Petrinji i Čakovcu bilježe, doduše, mali pad interesa za učiteljskim studijima, ali on je

zapravo rezultat potražnje na terenu. Na odgojiteljskim studijima imaju stalni rast i trude se maksimalno unaprijediti taj segment svoga djelovanja.

Jednake šanse

Tako u ovome času imaju redoviti i izvanredni preddiplomski i diplomski studij ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, dva doktorska poslijediplomska studija i tri specijalistička poslijediplomska studija koje mogu upisivati i magistri ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja.

- Učiteljski fakultet izrazito je interdisciplinaran. Ne samo da se tu susreću gotovo sva znanstvena područja, već je u njima i umjetnost uvelike zastupljena. Posebno smo ponosni na tradiciju filozofskih kolegija i jaku filozofiju odgoja koja djeluje kao konceptualni okvir za sve naše programe i studentima daje priliku da testiraju i rasprave sve pojmove vezane uz odgoj i obrazovanje.

Za implementaciju novih znanstvenih i pedagoških

spoznaja važna je povezanost fakulteta s kolegama iz Europe. Profesorica Balić Šimrak nam govori da Učiteljski fakultet vrlo aktivno surađuje sa svjetskim stručnjacima iz područja primarnog i ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kroz niz konferencija i projekata. U pripremi je i master studij ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja na engleskom jeziku na kojem će zahvaljujući digitalnoj tehnologiji, a koja je u posljednjih godinu dana otvorila nove smjerove, moći predavati eminentni predavači iz cijelog svijeta.

Bit će to prilika da se i hrvatski odgojitelji predstave svijetu, ali i da najbolju svjetsku praksu usvoje i šire dalje kroz rad naših budućih odgojitelja.

Pitamo stoga tko je zapravo krajnji korisnik projekta „Dijete u središtu“ – odgojitelj, učitelj ili pak dijete, učenik? I koja je razlika u pristupu tim korisnicima?

- Krajnji korisnik je, naravno, dijete, ali ako bolje promi-

slite i cijelo društvo. Mi obrazujemo studente koji će jednoga dana raditi u sustavu predškole i škole i tamo će izravno utjecati na djecu. Ono što djeca čuju od učitelja i odgojitelja i to usvoje kao stav i vrijednost za koju se treba boriti ona će prenijeti prvo na svoje obitelji i kada za dvadesetak godina oni postanu aktivni kreatori društvenih promjena, možemo biti sigurni da će svijet postati bolji nego što je danas.

Naša sugovornica često prepričava sjećanje na vrtićke dane svoga sina koji je u zadnjoj godini boravka u vrtiću bio u skupini odgojiteljice koja se aktivno bavila dječjim pravima. Zbog toga su svaki dan kod kuće slušali o njegovim pravima koja je vrlo rezolutno tumačio i naveo ih da o toj temi ozbiljno promišljaju. Taj će sin, dijete, uskoro diplomirati na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

- Sjetite se samo kolika su djeca doslovno primorala roditelje da prestanu pušiti jer je to štetno za zdravlje, a to su saznala u vrtiću ili školi. Ogromna je razlika u slici djece u vrtićkoj skupini danas i prije dvadeset godina. Nekada je 80 posto djece bilo bucmasto do pretilo, a danas zahvaljujući razvijanju svijesti o zdravoj prehrani potstak je obrnut. Još je niz takvih primjera. Dakako, nije uvijek tako i ne prihvaćaju sve obitelji i sva djeca ono što im sustav nudi kroz odgoj i obrazovanje, ali to je proces i on ide prema naprijed. Zato je iznimno važna europska i svjetska inicijativa da što veći broj djece u svim državama bude obuhvaćen predškolskim odgojem i obrazovanjem jer to je jedini način da sva djeca u daljnjem razvoju imaju izjednačene prilike - zaključuje Balić Šimrak.

Nemilosrdni borci protiv učitelja i odgojitelja

Zastupate tezu o cjelovitoj reformi društva koja kreće iz vrtića i škola. Treba li zaista s promjenama i reformama krenuti od najmlađih uzrasta ili se prvo moramo promijeniti, odnosno htjeti promijeniti, prvo mi odrasli?

Važno je krenuti sa svih pozicija, nikada nije kasno za pozitivne promjene i za novi početak, svaka dob je prekrasna i donosi svoje posebnosti i prednosti. Mogućnost pozitivne promjene je nešto u što danas uglavnom svi više-manje vjeruju, samo je pitanje usude li se. Hrabrost je ono što nedostaje nama odraslima kada treba donijeti odluku. Ali ako se mi odrasli i ne usudimo, barem možemo pomoći djeci da postanu najbolja verzija sebe kako bi jednoga dana svima bilo bolje. Znanja o metodama i modelima postoje, razvijaju se svakim danom i svi smo zapravo svjesni da bi trebalo drugačije, čak smo i suglasni da je zadnji čas za to. Vjerujem da će se stvari početi značajno pomicati u korist djece; samim time u korist društva. Vidite da ste i vi našli prostora da pišete o ovoj temi, mediji nas zaista lijepo podržavaju i mogu reći da je upravo dirljivo koliko podrške dobivamo za ovu želju da nam dijete svima dođe u središte promišljanja.

Kako komentirate činjenicu da se roditelji sve više „upleću“ u rad učitelja, odnosno da je danas, prema riječima samih učitelja, taj profesija/poziv marginaliziran i podcijenjen kao nikad prije?

Roditelji su takvi, ne mogu si pomoći, kućni odgoj, narav, osjetljivost na vlastitu djecu, čini ih ponekad nemilosrdnim borcima protiv učitelja i odgojitelja, a ne vide da time štete svom djetetu. Učitelji i odgojitelji redovito ističu komunikaciju s roditeljima kao najteži dio struke pa je taj partnerski odnos nešto na čemu se treba više inzistirati i treba ga njegovati.

UFZG

Vraćanje digniteta struci i poruka studentima

Imamo li snage kao društvo one koji brinu o odgoju i obrazovanju naše djece – vrtićke i školske djelatnike – vratiti na pijedestal koji im pripada?

Sigurno imamo i sigurno to želimo, ali budimo objektivni - i odgojitelji i učitelji moraju stalno raditi na tome da budu uzor. Neprijeporno je da su nam svima mnogi odgojitelji, učitelji, nastavnici i profesori uvelike odredili život, činili ga ljepšim, svrhovitijim, ali i frustrirajućim i ponekad teškim. Djelatnici u odgoju i obrazovanju na svim razinama imaju ogroman utjecaj na pojedince i utoliko je naša odgovornost vrlo velika i ozbiljna. Svi u sustavu odgoja i obrazovanja bi se svaki dan trebali zapitati da li mu pridonose najbolje što mogu. Pijedestal će se tada vratiti i onima koji su ga izgubili. Onima koji su uvijek držali do svoje profesije kao do poziva on nikada nije ni izmaknuo. Kako po tom pitanju razmišljaju vaši studenti? Znaju li da za par godina, kada se zaposle, neće imati veliku plaću, a bit će podložni svim vrstama kritika?

Vjerujem da znaju. Koliko mi je poznato, oni se najviše razočaraju i preplaše brojnosti djece u vrtićkim skupinama, odnosno u razredima. Često mi kažu da ne stignu uopće primjenjivati stečena znanja jer moraju brinuti o elementarnim stvarima koje nemaju veze s kvalitetom. To je nešto za što se moraju pobrinuti gradske i državne uprave - dakako u suradnji sa strukom.

Što biste vi poručili svim budućim vrtićkim djelatnicima, učiteljima, stručnim suradnicima u školama i predškolskim ustanovama?

Vjerujte u svoju struku i u sebe, nemjerljiv je utjecaj koji imate na djecu, postupajte s tom činjenicom s najvećom mogućom ljubavlju, odgovornošću i trudom.

POVODOM PRAVOMOĆNE
PRESUDE PROTIV TVRTKE KOJA JE
U HRVATSKOJ ZASIJALA GMO SJEME

Biotički suverenitet kao preduvjet očuvanja Hrvatske od GMO-a

Sudski proces i konačni sudski pravorijek ponovno je ukazao na aktualnost Lošinjske deklaracije o biotičkoj suverenosti i važnosti djelovanja u skladu s njezinim principima u zaštiti hrvatskog biotičkog suvereniteta

Piše: doc. **IVICA KELAM**

Republika Hrvatska je nakon 16 godina pravne borbe uspjela donijeti pravomoćnu presudu za genetičko zagađenje hrvatskih polja 2004. godine. Za sve one koji se ne sjećaju najveće afere vezane uz GMO problematiku u Hrvatskoj, riječ je o aferi s genetički onečišćenim Pioneerovim hibridnim kukuruzom. Nakon što se otkrilo da je sjeme Pioneerova hibridnog kukuruza PR34G12 kontaminirano GMO sjemenom MON 810 posijano na 1790 hektara, došlo je do velike afere i zahtjeva da se posijani kukuruz ukloni s hrvatskih polja. Usjevi su uništeni, a poljoprivrednicima je tadašnji ministar poljoprivrede Petar Čobanković obećao nadoknaditi štetu sa 7200 kuna po hektaru. Ukupno je država poljoprivrednicima isplatila 12,88 milijuna kuna. Ministar Čobanković najavio je i tužbu protiv zagrebačke tvrtke Pioneer, koja je uvezla kontaminirano sjeme i koja bi prema zakonu trebala snositi troškove.

Tužba je podignuta i nakon gotovo 15 godina dugog sudskog spora konačno je Općinski sud u Zagrebu 17. prosinca 2019. donio nepravomoćnu presudu kojom tvrtka Pioneer sjeme d.o.o. iz Zagreba mora

platiti 12.888.947,44 kuna sa zateznom kamatom od 2004. te još 1,4 milijuna troškova sudskog postupka, budući da je povrijedila odredbe Zakona o zaštiti prirode jer nije imala propisano dopuštenje niti je ispunjavala uvjete iz Uredbe o razini genetski modificiranih organizama u proizvodima. Prema navedenoj uredbi, proizvodi koje se stavljaju na tržište moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže GMO, pa je tako nekontrolirano uvela genetski modificirane organizme u prirodu.

Epilog pravosudne trakevice afere sa sjetvom genetički modificiranog kukuruza stigao je ove godine, kada je Županijski sud u Rijeci, u žalbenom postupku, presudom od 24. veljače 2021. u cijelosti potvrdio presudu Općinskoga

građanskog suda u Zagrebu po tužbi Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu radi naknade štete zbog stavljanja u promet sjemena koje sadrži GMO. Ovaj sudski proces i konačni sudski pravorijek ponovno je ukazao na aktualnost Lošinjske deklaracije o biotičkoj suverenosti i važnosti djelovanja u skladu s njezinim principima u zaštiti hrvatskog biotičkog suvereniteta.

Lošinjska deklaracija o biotičkoj suverenosti

Lošinjska deklaracija o biotičkoj suverenosti nastala je nakon okruglog stola o GMO-ima i biološkoj suverenosti održanog u okviru 3. Lošinjskih dana bioetike (od 14. do 16. lipnja 2004.). Motiv za izradu ove deklaracije bio je, prije svega, nepostojanje zakona o GMO-u u Republici Hrvatskoj te opravdani strah da bi nepostojanje ovog zakona ugrozilo biotičku suverenost Republike Hrvatske. Iz tih razloga, sudionici okruglog stola odlučili su izraditi Lošinjsku deklaraciju o biotičkoj suverenosti koju su jednoglasno podržali i za koju su glasali te pozvali sve strukture društva na očuvanje života i zdravog okoliša. Jamstvo za to je upravo sprječavanje ispuštanja genetski modificiranih organizama u okoliš.

Deklaracija se sastoji od šest

članaka. U prvom i drugom članku raspravlja se konceptu globalizacije i njezinim učincima na području življenja i kulture. U trećem članku uvodi se koncept biokulturnog suvereniteta i biokulturnih prava kao preduvjeta za biotički suverenitet. Četvrti članak analizira proširenje ovlasti političkog suvereniteta na prirodu. Konačno, u petom članku uvodi se koncept biotičke suverenosti kao ključan pojam u Deklaraciji: „Pojam biotičkog suvereniteta izražava autohtonost kao vrhovno i nepovredivo načelo samoodržanja životne zajednice. Budući da je čovjek kao član političke zajednice ujedno i jedini odgovorni član biotičke zajednice, na političku vlast prelazi obveza očuvanja biotičke suverenosti. Politička vlast, međutim, ne može steći ovlasti mijenjanja ili narušavanja autohtone konstitucije životne zajednice. Autohtonost životne zajednice može biti promijenje-

na ili narušena nepromišljenim unošenjem alohtonih organizama ili pak svjesnim uvođenjem egzohtonih organizama (GMO), odnosno uništavanjem prirodnog okoliša. Uvođenje egzohtonih organizama izravno je i svjesno negiranje biotičkog suvereniteta. Tome se protive i bioetički razlozi: a) nedoglednost posljedica, b) nepovratnost učinaka, c) mogućnost katastrofalnih posljedica.”

Lošinjska deklaracija o biotičkoj suverenosti novost je u promatranju okoliša i života u cjelini i jedinstveni dokument na globalnoj razini. Do pojave Deklaracije, na okoliš se općenito gledalo na instrumentalistički način slijedeći prevladavajuću tehnološku paradigmatu. Deklaracija uvodi biotičku suverenost kao polazište u raspravi o GMO-ima, iz koje treba prosuđivati štetnost ili potencijalnu korisnost tehnologije genetske modifikaci-

PIXABAY ILUSTRACIJA

O AUTORU

Docent Ivica Kelam voditelj je Katedre za filozofiju i povijest Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, gdje predaje filozofiju obrazovanja, etiku učiteljske profesije i bioetiku. Od 2018. voditelj je osječke jedinice UNESCO-ove katedre za bioetiku (Haifa). 2014. uspješno je obranio doktorski rad pod naslovom 'Genetički modificirani usjevi kao bioetički problem'. Od 2016. voditelj je Centra za integrativnu bioetiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Od 2020. predaje bioetiku sporta i sociologiju sporta na Kineziološkom fakultetu, etiku u bioznanostima na doktorskom studiju molekularne biologije Sveučilišta u Osijeku i bioetiku na doktorskom studiju na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti. Predsjednik je Organizacijskog odbora Osječkih dana bioetike, međunarodne bioetičke konferencije koja se održava u Osijeku. Objavio je knjigu 'Genetički modificirani usjevi kao bioetički problem', objavio preko trideset znanstvenih radova u hrvatskim i inozemnim znanstvenim časopisima te sudjelovao na više od 60 znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu. Godine 2020. izabran je za predsjednika Hrvatskog bioetičkog društva. Od 2017. godine član je Vijeća za GMO.

je. Autori Deklaracije ističu da ako damo suverenitet biotičkoj zajednici i uzmemo li u obzir činjenicu da čovječanstvo dijeli planet Zemlju s mnogim drugim vrstama, možemo na odgovarajući način zaštititi okoliš i život svih bića. U Deklaraciji se izričito naglašava da Zakon o zaštiti prirode, koji je usvojio Hrvatski sabor 25. rujna 2003. godine, a koji predviđa ograničenu uporabu GMO-a i uvođenje GMO-a u okoliš, predstavlja kršenje ne samo političkog, već i bioetičkog suvereniteta Republike Hrvatske.

Zakonski putevi i stranputice

Godinu dana nakon afere s Pioneerovim genetički modificiranim sjemenom konačno je izglasan zakon o GMO-u u Hrvatskom saboru, te je tim zakonom uređeno ovo vrlo osjetljivo pitanje. Iako Zakon o GMO-u nije izričito zabranio sjetvu, ipak predstavlja solidnu zaštitu od namjerne sjetve genetički modificiranih usjeva. Nažalost, u Zakon nije unesen duh Lošinjske deklaracije o biotičkom suverenitetu, te se više vodilo računa da se udovolji kriterijima međunarodnih asocijacija poput Svjetske trgovinske organizacije, nego što se vodilo računa o zaštiti biotičkog suvereniteta i jasno izražene volje hrvatskih građana koji su se u svakom ispitivanju javnog mijenja većinom izjašnjavali protiv sjetve genetičkih modificiranih usjeva.

Nakon što je 2005. izglasan Zakon o GMO-u, zakon je pro-

lazio kroz višestruke dorade, te je do sada mijenjan u više navrata. Prva izmjena Zakona o GMO-u dogodila se 2009. Ovaj zakon bio je na snazi od 21. 11. 2009. do 1. 7. 2013., te se ovim izmjenama Zakon o GMO-u uvodi mogućnost koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj. Mogućnost ovakve neprirodne koegzistencije s pozicije biotičkog suvereniteta potencijalno može biti vrlo opasna i de facto uvesti genetički modificirane usjeve na mala vrata na hrvatska polja. U Zakonu u članku 55.a. bilo je previđeno da će se „pitanje koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda“ Srećom ili pukim nemarom navedena Nacionalna strategija koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda“.

Nove manje izmjene Zakona o GMO-u uslijedile su 2013. i 2014. godine zbog potrebe usklađivanja s europskom pravnom stečevinom, budući da je Republika Hrvatska

2013. godine postala 28. članica Europske unije. Ove izmjene Zakona o GMO-u bile su na snazi od 1. 7. 2013. do 21. 2. 2018. Najznačajnije izmjene Zakona o GMO-u je doživio 2018. godine, kada je na razini Europske unije donesen stav da svaka država članica može na temelju opravdanih razloga ograničiti ili u potpunosti zabraniti sjetvu genetički modificiranih usjeva na cjelokupnom ili dijelu svog teritorija. Stoga je u Zakon o GMO-u dodan članak 52.c „O ograničavanju ili zabrani uzgoja GMO-a na dijelu ili cijelom području Republike Hrvatske provodi se za pojedine GMO-e i/ili skupine GMO-a.“ Ograničavanje ili zabrana provodi se na temelju sedam razloga. U kontekstu biotičkog suvereniteta ove su izmjene velik iskorak jer se kao razlozi za zabranu sjetve u obzir uzimaju elementi ključni u pojmu biotičke suverenosti, poput prvog razloga koji eksplicitno navodi da „ciljevi okolišne politike uključuju sprječavanje i razvoj otpornosti na pesticide kod korova i nametnika, invazivnost ili otpornost genetski modificirane sorte ili mogućnost križanja s domaćim uzgojenim ili divljim biljkama, sprječavanje negativnih utjecaja na okoliš koji su uzrokovani promjenama poljoprivredne prakse povezane s uzgojem GMO-a, održavanje lokalne bioraznolikosti, uključujući određena staništa i ekosustave ili određene vrste prirodnih značajki ili značajki kra-

jobraza te posebnih funkcija i usluga ekosustava“.

Obrana prirodne bioraznolikosti

U ovom razlogu prepoznata je vrijednost lokalne bioraznolikosti, određenih staništa i ekosustava kao dovoljno važnog razloga da se zabrani sjetva genetički modificiranih usjeva. Nadalje, četvrti razlog: „društveno-ekonomski utjecaji, kao što su nepraktičnost ili visoki troškovi mjera koegzistencije ili nemogućnost provedbe mjera koegzistencije zbog specifičnih zemljopisnih uvjeta, primjerice na malim otocima ili planinskim mjestima i dr.“ u obzir uzima implicitno bioetički suverenitet kroz pojam društveno-ekonomsku utjecaji u kontekstu nemogućnosti provedbe koegzistencije. Konačno, zadnji sedmi razlog, „javni poredak (javnih politika)“ predstavlja velik iskorak u dosadašnjoj praksi vođenja cjelokupne politike oko GMO-a. Naime, ovaj razlog se tumači i doživljava kao konačno prepoznavanje i, što je još bitnije, uvažavanje negativnog stava javnosti prema problemu GMO-a. U Hrvatskoj ovaj razlog ima posebnu snagu i važnost jer se svih 20 županija proglasilo GMO slobodnima. Županije kao najvažnije jedinice lokalne samouprave su na taj način postupile u skladu s jasno izraženom voljom svojih građana. Iako, pravno gledajući, čin proglašavanja županija GMO slobodnima nema pravnu snagu državnih zakona ili direktiva Europske unije, ipak su jasan pokazatelj želje građana za zaštitom biotičkog suvereniteta njihovih županija. Ove izmjene Zakona o GMO-u bile su na snazi od 22. 2. 2018. do 31. 12. 2018.

Nove tehnike uređivanja gena

U 2019. napravljene su dvije izmjene Zakona o GMO-u koje su bile tehničke naravi te su ove izmjene bile na snazi od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. Konačno, zadnja opsežnija izmjena Zakona o GMO-u napravljena je 2020. godine, kada je tekst zakona temeljito doraden i izglasan u potpunosti novi Zakon o GMO-u. Najvažnija novost ove izmjene Zakona o GMO-u u kontekstu zaštite biotičkog suvereniteta nalazi se u članku 67. koji glasi: „Koegzistencija genetički modificiranih usjeva i konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda provodi se sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje način koegzistencije genetski modificiranih usjeva, konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda.“ Kao što je vidljivo iz članka, do danas pitanje koegzistencije genetski modificiranih usjeva i konvencionalnog, integriranog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda pravno nije riješeno jer posebni zakon koji bi uređio ovo pitanje još uvijek nije ni napisan, niti će, koliko je poznato, u dogledno vrijeme biti u saborskoj proceduri. Možemo zaključiti da je pitanje zaštite biotičkog suvereniteta Republike Hrvatske više plod slučaja i nemarnosti nego iskrene želje političkih struktura da uistinu zaštite hrvatska polja od invazije genetički modificiranih usjeva, a sve pod krinkom praćenja europskih i svjetskih trendova. Tijekom posljednjih de-

“

Poznajući legendarnu servilnost naših političkih elita kada je u pitanju zaštita nacionalnih interesa Republike Hrvatske, treba se s razlogom bojati za našu biotičku suverenost

setak godina došlo je do velikog napretka u tehnikama genetičkog inženjeringa, koji se očituje u većoj mogućnosti dubljeg i složenijeg zahvata u genetski sastav i metaboličke puteve živih organizama. To je dovelo do pojave novih tehnika genetičkog inženjeringa od kojih je najpoznatija i najviše korištena CRISPR/Cas9 tehnika uređivanja genoma. Budući da su sve ove tehnike u nekom obliku tehnike genetičkog inženjeringa i nemaju povijest sigurne upotrebe, nužno trebaju biti predmet odgovarajućih propisa. Upravo zbog velikih kontroverzi koje okružuju ove tehnike, EU komisija je trebala još 2015. donijeti odluku potpadaju li ove tehnike pod Direktivu 2001/18 o reguliranju GMO-a ili ih je potrebno posebno regulirati. Zbog velike kontroverze koju ove tehnike izazivaju u stručnoj javnosti, odluka je odgođena do proljeća 2016., da bi konačno krajem ožujka 2016. bilo odlučeno da se odgađa donošenje odluke do daljnjeg. Situaciju oko reguliranja novih tehnika genetičkog inženjeringa u konačnici je 2018. riješio Europski sud pravde kada je donio presudu br. 111/2018, prema kojoj se tehnika CRISPR-Cas9 smatra „običnim“ genetičkim inženjeringom, a svi organizmi dobiveni uz asistenciju te tehnike smatraju se genetski modificiranim organizmima. Svaka mutageneza, prema definiciji Suda, proizvodi genetski modificirane organizme i kao takva podliježe odredbama europske direktive 2001/18/EC.

Zakulisno lobiranje GMO korporacija

Navedenom direktivom definira se pravni i tržišni status GMO-a na razini cijele Europske unije, te ujedno predstavlja ključnu zapreku za uvoz i sjetvu genetički modificiranih usjeva u Europskoj uniji, uključujući i Hrvatsku. Budući da je ova iznenađujuća presuda Europskog suda pravde pravno obvezujuća za sve članice Europske unije, zadala je veliki udarac biotehnoškoj industriji i njihovim nadama da će preko novih tehnika genetičkog inženjeringa poput CRISPR-Cas9 tehnike konačno zasijati europska i hrvatska polja najnovijim biotehnoškim čudima. No, doslovno od samog trenutka objave presude, počela je nesmiljena kampanja lobiranja pri Europskoj komisiji i europskoj agenciji za sigurnost hrane (EFSA) s ciljem poništavanja provođenja ključne odredbe presude, budući da bi se na taj način za uporabu metode CRISPR-Cas9 zaobišla složena i skupa zakonska procedura evaluacije i registracije. No, možda još važnije, takvim bi izuzećem moderne tehnike

genetičkog inženjeringa i njezini proizvodi izbjegli negativan imidž u javnosti, kakav imaju „klasični“ genetički modificirani organizmi.

Lobiranja protiv presude Europskog suda pravde su izgleda urodila plodom, jer je u ključnoj studiji objavljen 29. 4. 2021. Europska komisija otvorila vrata izuzimanju nove generacije genetski modificiranih usjeva iz sigurnosnih provjera prije puštanja na tržište EU-a. U studiji se navodi da postoje „snažni pokazatelji da trenutačno zakonodavstvo o GMO-u iz 2001. godine nije primjereno za neke nove genomske tehnike ili nove GM tehnike i njihove proizvode“ te predlaže izradu novog postupka savjetovanja koji bi mogao prekinuti uhdane sigurnosne provjere provedene s ciljem zaštite okoliša i javnog zdravlja. Ako ove argumente preuzmu institucije EU-a i unesu ih u novu zakonsku regulativu, to bi značilo da proizvodi nastali od novih tehnika genetičkog modificiranja poput CRISPR-Cas - neće biti označeni kao GMO na policama ako završe na tržištu, niti će podlijezati zahtjevima sljedivosti u slučaju da je potreban opoziv proizvoda.

Posebno zabrinjava izjava povjerenice za zdravlje i sigurnost hrane Stelle Kyriakides: „Studija koju danas objavljujemo zaključuje da nove genetičke tehnike mogu promicati održivost poljoprivredne proizvodnje, u skladu s ciljevima naše strategije od polja do stola. Uz sigurnost potrošača i okoliš kao vodeće načelo, sada je trenutak za otvoreni dijalog s građanima, državama članicama i Europskim parlamentom kako bismo se zajednički odlučili za put naprijed u korištenje ovih biotehnologija u EU-u.“ Međutim, jedini novi GMO koji je do sada dostavljen na odobrenje u EU je soj kukuruza koji je otporan na pesticid glufosinat - što ukazuje da unatoč pompoznoj retorici i *spinovima*, nova generacija GMO-a i dalje djeluje kao mehanizam za olakšavanje neodrživog modela poljoprivrede ovisne o pesticidima kao temelja europske strategija od polja do stola.

Bitka za sadašnjost i budućnost

Ova studija dolazi nakon uspješne kontinuirane kampanje biotehnoške industrije za izuzećem novih GMO-a iz sigurnosnih propisa. Nakon donošenja studije, Europska komisija će sada, u sljedećem koraku, studiju poslati na raspravu Vijeću za poljoprivredu i okoliš, gdje će ministri (uključujući i našu ministricu poljoprivrede) odlučiti hoće li prihvatiti ili odbiti političke preporuke ili pak predložiti svoje. Poznajući legendarnu servilnost naših političkih elita kada je u pitanju zaštita nacionalnih interesa Republike Hrvatske, treba se s razlogom bojati za našu biotičku suverenost, a koja će biti ugrožena pod krinkom usklađivanja našeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Jedina šansa za očuvanje biotičkog suvereniteta Republike Hrvatske leži u osvješćivanju javnosti o ovome problemu te nada da će se u javnom savjetovanju koje predstoji skupiti kritična masa javnosti koja će jasno i glasno poručiti našim i bruxelleskim elitama - NE ugrozi biotičkog suvereniteta Republike Hrvatske.

PROF. JOSIP JURČEVIĆ, POVJESNIČAR I PUBLICIST

Suvremeni 'lov na revizioniste' pokazuje duboko nerazumijevanje temelja historiografije i znanosti uopće

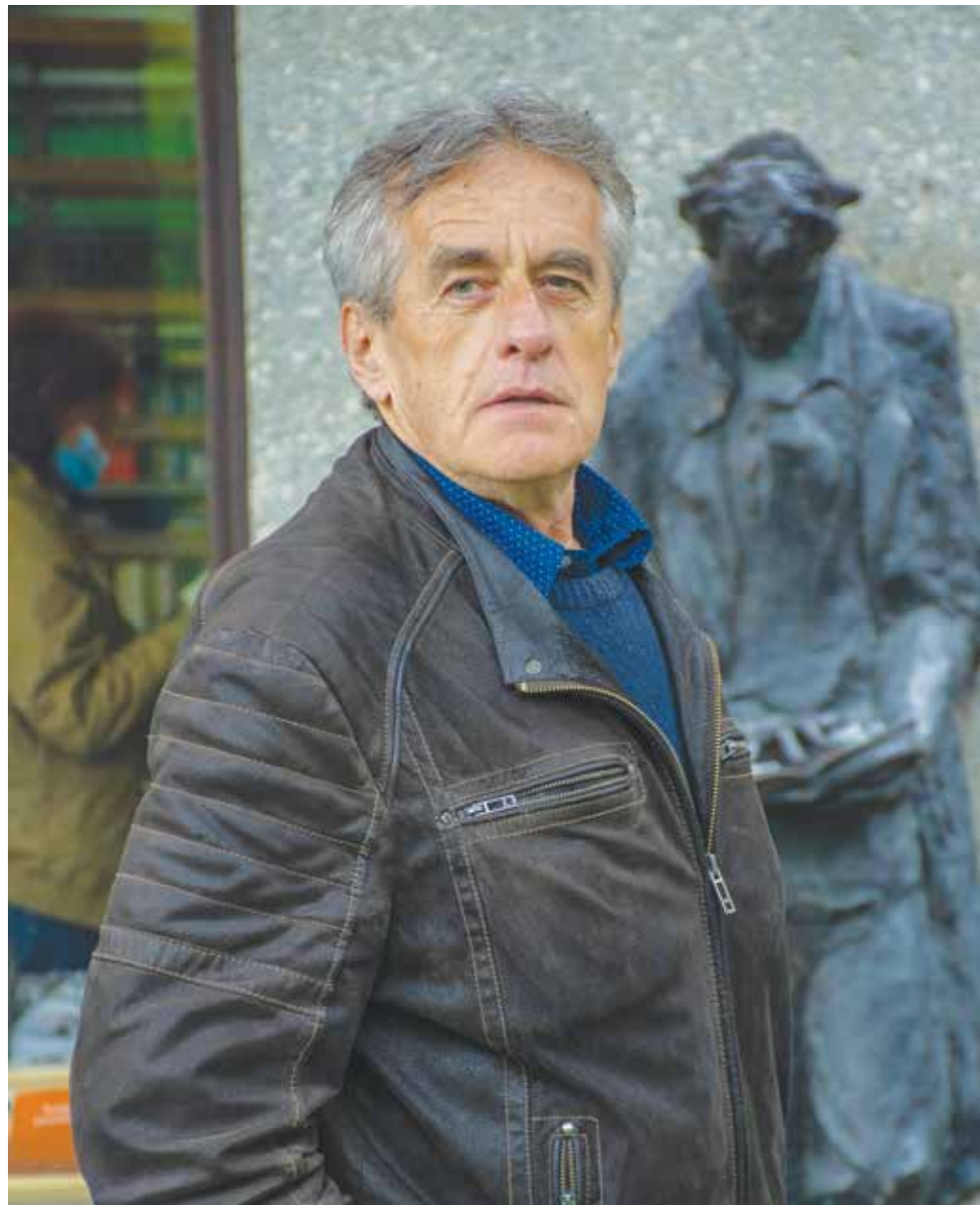
PIŠE IVAN PERKOV

Svakoga proljeća dvije važne povijesne obljetnice – prvo jasenovačka, a potom bleiburška – podsjetite hrvatsku javnost na bremenitu prošlost i u hrvatskom javnom prostoru probude konfliktnu atmosferu. Dok je činjenica da je šira javnost podijeljena oko značenja ovih obljetnica donekle prihvatljiva, zabrinjava to što ni znanstvena zajednica ne uspijeva pronaći zajednički pogled na noviju hrvatsku povijest. O povijesnim spoznajama povezanim s navedenim događajima, konfliktima među hrvatskim povjesničarima, ali i brojnim drugim temama novije hrvatske prošlosti porazgovarali smo prof. Josipom Jurčevićem, znanstvenim savjetnikom i redovitim profesorom suvremene svjetske i nacionalne povijesti na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Proletne povijesne podjele

U magisteriju i doktorskom radu bavili ste se dvjema najzapaljivijim temama u hrvatskom javnom prostoru – Jasenovcem i Bleiburgom. Koliko je zahtjevno baviti se tim temama na znanstvenoj razini budući da se uz njih veže konflikt, pa i dnevopolitičku dimenziju?

– Suvremena povijesnica ili historija kao znanost dostatno je razvijena strukovno, konceptijski i metodologijski da može bez većih poteškoća objektivno istražiti bilo koju temu. Stoga sve radikalnija zapaljivost i konflikti koji se u javnom životu Hrvatske događaju glede tema žrtava Drugoga svjetskog rata i poraća – koje su svedene na simboličke pojmove Jasenovca i Bleiburga – nisu posljedica znanstvenoi-straživačke zahtjevnosti tih tema, nego niza poremećaja koji su sve intenzivniji u institucijskoj strukturi hrvatske države i hrvatskoga društva, koji se tako prenose i među najšire slojeve pučanstva. Svjedoci smo iz godine u godinu, a napose tijekom svakog travnja i svibnja, kako se na svim razinama javnog govora u Hrvatskoj – od politike i medija do obilježavanja i znanosti – vode

prof. Josip Jurčević

BRANKO NAD

sve neutemeljenija, ostrašćenija i razornija suprotstavljanja glede Jasenovca i Bleiburga.

Gdje je ishodište takvog stanja, ne bi li se strasti protokom vremena trebale smirivati?

– Ishodište takvog stanja nalazi se u razdoblju komunističke Jugoslavije, u kojem je totalitarni režim uspostavio potpuni nadzor nad temom žrtava rata te je tu temu na različite načine zlorabio za cijelo vrijeme svojeg postojanja, a istovremeno je zabranjivao bilo kakva objektivna istraživanja. Primjerice, žrtve rata su zlorabljene kao jedan od izgovora za masovni poratni re-

volucionarni obračun ne samo s vojnim i političkim strukturama poraženih ratnih protivnika, nego još više kao izgovor za potpunu neutralizaciju tradicionalnih institucija, ideja i simbola, uključujući fizičke i ine obračune s mnogobrojnim osobama koje nisu sudjelovale u ratu. U poratnim međunarodnim mirovnim pregovorima korištene su režimske krivotvorine o žrtvama rata i pri pregovorima o razgraničenju Jugoslavije sa susjednim državama, te pri odlučivanju o visini ratne odštete. Zanimljivo je da se na žrtve rata pozivalo i kad su se događale različite vrste i razine unutarkomuni-

stičkih obračuna među jugoslavenskom komunističkom strukturom.

Od raspada Jugoslavije prošlo je više od trideset godina, no ove su teme i dalje u središtu društvenih sukoba...

– Za razumijevanje spomenute, svezaoštrenije situacije u Republici Hrvatskoj glede žrtava rata i drugih s time povezanih dezintegracijskih procesa, treba naglasiti da je početkom 60-ih godina prošlog stoljeća, unutar složenih srpsko-hrvatskih odnosa, pod patronatom Aleksandra Rankovića ustrojeno Spomen područje Jasenovac, koje je postalo glavni institucijski nositelj konstruiranja

Sve radikalnija zapaljivost i konflikti koji se u javnom životu Hrvatske događaju glede tema žrtava Drugoga svjetskog rata i poraća – koje su svedene na simboličke pojmove Jasenovca i Bleiburga – nisu posljedica znanstvenoi-straživačke zahtjevnosti tih tema, nego niza poremećaja koji su sve intenzivniji u institucijskoj strukturi hrvatske države i hrvatskoga društva

jasenovačkog mita, koji je cjelokupni problem žrtava Drugog svjetskog rata na području Hrvatske zlonamjerno reducirao samo na jasenovački logor te na licitiranje brojevima žrtava u tom logoru. Svrha toga radikalnog pojednostavljenja bila je i ostala u tome da se jasenovački mit sustavno koristi kao sredstvo psihološke i političke represije protiv hrvatske nacije i različitih hrvatskih državotvornih procesa, te da se svaku hrvatsku državu proglašava nužno genocidnom. To se najkonkretnije očitovalo krajem 80-ih i početkom 90-ih godina, kada je srbijanski agresor koristio jasenovački mit kao izgovor i opravdanje za oružanu agresiju koja je izvršena na Republiku Hrvatsku.

Historiografske spoznaje, dakle, ne pronalaze put do najšire javnosti i ne uspijevaju doprinijeti objektivnom sagledavanju prošlosti?

– Najznakovitije je da je spomenutu svrhu jasenovačkog mita veoma rano, 1962. godine, prepoznao i javno kritizirao akademik i sveučilišni profesor povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Vaso Bogdanov, etnički Srbin, koji je između ostalog jasno zaključio da su historiografske interpretacije došle “samo korak do onog zlonamjernog, klevetničkog, šovinističkog, reakcionarnog stava da su svi Hrvati ustaše”. Nije uopće nevažno navesti činjenicu da sam o ovom cjelokupnom problemu proučavanja žrtava Drugog svjetskog rata na području Hrvatske magistrirao 1996. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, pod mentorstvom akademika prof. Ljube Bobana i prof. Marijana Maticke, te da su Hrvatski studiji taj magiste-

rij objavili u obliku knjige, i to u dva izdanja: 1998. i 2005. godine. Međutim, sve navedeno za sada je bilo uzaludno, jer različiti stari interesi marširaju i danas s jasenovačkim mitom kroz institucije u Hrvatskoj, i to žešće nego prije 90-ih godina prošlog stoljeća.

Totalitarni režimi i njihove posljedice

Posebnu ste pozornost u svojem istraživačkom radu posvetili žrtvama nakon Drugog svjetskog rata. Kako sažeto opisati najsuvremenije spoznaje o broju žrtava i političkom kontekstu u kojem su se procesi odvijali?

– S općeg je humanističkog i znanstvenog motrišta potpuno razumljiva pozornost koju treba pridavati znanstvenom istraživanju i društvenom suočavanju s poratnim žrtvama koje je sustavno – masovno i pojedinačno – ubijao jugokomunistički režim. Dostatno je navesti da se radi o golemom zločinu koji je 45 godina bio najstrože zatajivan, te da su pri dva službena jugoslaven-ska popisivanja žrtava Drugoga svjetskog rata (1950. i 1964.) bile potpuno diskriminirane žrtve koje su u ratu i neposrednom poraću, tj. u produženom ratu, bile nepoćudne jugokomunističkom režimu. To je izrijeком i potpuno jasno napisano u “Uputstvima” za prikupljanje podataka o žrtvama rata: “Svi oni koji su u toku Narodnooslobodilačke borbe izgubili život na strani okupatora ili domaćih izdajica bilo na koji način (kao borci, pomagači, simpatizeri) ne smatraju se žrtvama rata.”

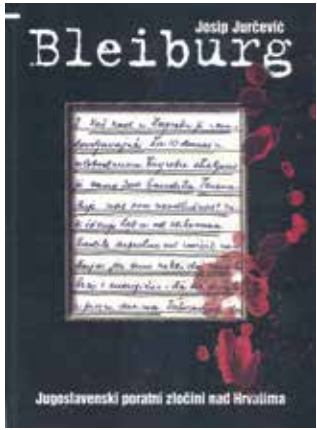
Upravo ste se time bavili u svojoj disertaciji?

– Da, smatram da je razu-

mljivo da sam nekoliko znanstvenih knjiga i radova posvetio poratnim žrtvama, a u lipnju 2000. sam na Filozofskom fakultetu u Zagrebu doktorirao na temi uzroka, tijeka događanja i posljedica poratne jugoslavenske represije u Hrvatskoj. Doktorski rad uglavnom se temeljio na mnogobrojnim izvornim dokumentima jugoslavenske komunističko-partizanske strukture, iz kojih je potpuno razvidno da su poratni zločini bili ideološki, politički i organizacijski sustavno planirani i pripremani od strane partijsko-državnog vrha na čelu s Josipom Brozom Titom, koji je zapovijedao i moderirao njihovim provođenjem, a sve je bilo sukladno svjetskoj komunističkoj doktrini o nužnosti neograničenog revolucionarnog nasilja i diktature proletarijata.

Jesmo li blizu spoznaje o preciznom broju žrtava poraća?

– Dva su osnovna razloga što broj žrtava poratnih zločina još nije ni približno utvrđen na području Hrvatske. Jedan je razlog što su državne institucije Republike Hrvatske odbile

provesti osnovno prikupljanje podataka tijekom dva popisa pučanstva (2001. i 2011.). Drugi je razlog, tj. istraživačka poteškoća, u tome što su masovna ubojstva vršena bez ikakve evidencije, a žrtve su zatrpavane u različita prikrivena grobišta. O razmjerima te zastrašujuće industrije zločina svjedoči podatak da su službena povjerenstva u državama nastalim raspadom Jugoslavije evidentirala, do 2012. godine, ukupno približno 1750 masovnih prikrivenih stratišta i grobišta koje je u poraću iza sebe ostavio jugokomunistički režim (u Hrvatskoj 850, u Sloveniji 600, u Srbiji 200, u Bosni i Hercegovini 100), s tim što taj broj nije ni približno konačan. Samo stotinjak prikrivenih grobišta je do sada otkopano i/ili sondirano na području Slovenije i Hrvatske. Tako je državno povjerenstvo Slovenije procijenilo da se u dijelom otkopanom i sondiranom grobištu Tezno kod Maribora nalazi između 15.000 i 20.000 ubijenih osoba, uglavnom Hrvata, dok se najveće djelomično otkopano grobište u Hrvatskoj nalazi na Maceljskoj gori kod Krapine, te je hrvatska državna Komisija za utvrđivanje ratnih i

“

Hrvatsko proljeće bilo je najmasovniji i najorganiziraniji hrvatski politički pokret u 20. stoljeću, ali zbog spleta međunarodnih i unutarjugoslavenskih razloga naglo je slomljeno i nije izravno ostvarilo svoje težnje.

poratnih žrtava procijenila da se broj žrtava na Maceljskoj gori kreće između 12.000 i 15.000.

Vaša posljednja knjiga tematizira odnos komunističkog režima prema Crkvi. Do kojih ste najvažnijih spoznaja došli u istraživačkom procesu? Djelovanje Udbe bilo je sustavno i promišljeno?

– Radi se o dvosveščanoj knjizi, ukupnog opsega 990 stranica, koja se uglavnom temelji na povjerljivim dokumentima Udbe i Službe državne sigurnosti (SDS), te na cjelovit način pokazuje sustavnost režimskog djelovanja protiv Rimokatoličke crkve u Hrvatskoj od 1945. do 1991. godine. Udba i režim su Crkvu smatrali glavnim unutarnjim i vanjskim političkim neprijateljem, pa je Udba povezivala Crkvu s nizom tzv. unutarnjih i vanjskih neprijatelja, te ih je izlagala sveobuhvatnom nadzoru i sustavnim udbaškim akcijama, operacijama i kombinacijama. Budući da, osim jugoslavenskih tajnih službi, nijedna druga institucija nije imala toliko velike ovlasti te novčani i kadrovski kapacitet za praćenje i bilježenje zbivanja, u pismohrani Udbe i SDS-a prikupljena je golema količina povijesnog gradiva o svim povijesnim događanjima te djelovanju mnogobrojnih osoba, pa će to gradivo biti nezabavljivo za objektivno razumijevanje gotovo svega što se zbivalo u hrvatskoj povijesti nakon 1945. godine, uključujući i tranzicijski proces koji još traje. Iz Udbinih dokumenata je razvidno da tajne službe nisu bile samo izvršitelji partijske volje, nego su svojim podacima, analizama, procjenama i kombinacijama bitno utjecale i na oblikovanje partijske volje i usmjeravanje tijeka događanja, a u procesu raspada Jugoslavije i tranzicije jugoslavenske su tajne službe postale i glavni moderatori zbivanja. Primjerice, dokumenti nedvojbeno svjedoče da je SDS u Hrvatskoj i nakon demokratskih promjena nastavio intenzivno nadzirati Crkvu kao najvećeg političkog protivnika, iako su “nove vlasti” izvijestile Crkvu da je taj nadzor prestao.

Lov na revizionističke vještice

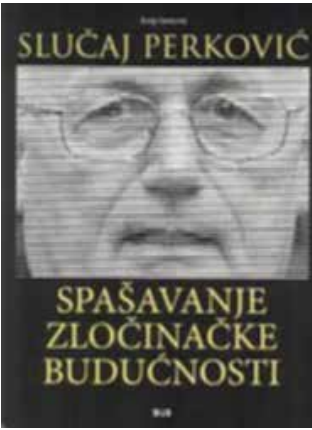
Često se negativno govori o povijesnom revizionizmu... Nije li revizionizam, odnosno stalno propitivanje povijesti u skladu s novim spoznajama, temelj historiografije?

– Na primjeru tumačenja važnog pojma revizionizma može se prepoznavati koliko je pretežit dio javnog života u formalno demokratskoj Republici Hrvatskoj ostao dubo-

ko zaglubljen u totalitarnoj komunističkoj paradigmi. Naime, već gotovo četiri stoljeća sve znanosti poštuju Descartesovo osnovno racionalističko spoznajno načelo da u sve valja sumnjati, što znači da je revizija ili novi, drugačiji pogled temeljni kriterij znanstvenosti. To je napose karakteristično za povjesnicu kao dijakronijsku kauzalnu znanost. Ali usprkos tome, u Hrvatskoj se čak i niz mladih povjesničara, koji imaju znanstvene titule, uporno uključuje u opći ostrasćeni javni lov na znanstvenike revizioniste.

Lov na revizioniste, čini se, ne posustaje, a dojam je da se koristi kako bi se neistomišljenike pokušalo diskreditirati i isključiti iz javne sfere.

– Bilo bi korisno istražiti je li sadašnje lovce na revizioniste netko poučio da je njima slična omraženost prema revizionizmu i revizionistima oblikovana u 19. stoljeću među sljedbenicima marksističke teorije i ideologije, koji su se međusobno žestoko optuživali i sukobljavali, verbalno i fizički, glede toga tko je ortodoksiji, tj. vjerniji izvornom marks-

ističkom nauku.

U stalnom lovu na revizioniste posebno se ističu dva starija sveučilišna profesora, koji su temeljito marksistički obrazovani i bili su miljenici jugokomunističkog režima, a u demokratskoj Hrvatskoj predstavljeni su kao moralne vertikale te najistaknutiji arbitri za sva revizionistička politička, povijesna, društvena i ostala pitanja. Jedan je **Žarko Puhovski**, koji se nakon sloma hrvatskog proljeća istaknuo kao tužitelj svjedok koji je na sudu teretio svoje studentske kolege, pa je valjda i zbog toga kasnije zaslužio biti voditelj Studija marksizma i teorije i prakse samoupravnog socijalizma na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te predavač u partijskoj Političkoj školi u Kumrovcu. Drugi je **Milorad Pupovac**, koji se najprije preko “Centra za idejno-teorijski rad ‘Vladimir Bakarić’ CK SKH” zaposlio na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a uz to se kao predavač pridružio Puhovskom i u partijskoj Političkoj školi u Kumrovcu. Stoga sve današnje lovce na revizioniste u demokratskoj Hrvatskoj treba ipak podsjetiti na svjetski poznatu znan-

stvenicu Hannah Arendt, koja je intelektualce apologete totalitarnih režima opravdano označila pojmom “ubojica za pisaćim stolom”.

Podjele među znanstvenicima koji se bave poviješću djeluju dublje nego podjele u drugim znanostima. Je li taj dojam ispravan i kako u tom smislu vidite podjele među povjesničarima u Hrvatskoj? Je li moguće znanstveno, pa onda i šire društveno pomirenje vezano uz bolne točke naše novije povijesti?

– Podjele među povjesničarima u Hrvatskoj zaista su dublje nego podjele u drugim znanostima i taj problem predstavlja jedno od glavnih obilježja moderne hrvatske historiografije od druge polovine 19. stoljeća do danas. Opći korijeni problema su u stalnim geopolitičkim i drugačijim nestabilnostima hrvatskoga društva, koje od historiografije neprekidno traži izvršavanje političkih zadataka koji su protivni znanstvenoj paradigmi. Iskustvo pokazuje da su politički interesi već oko 150 godina redovito uspijevali, milom ili silom, pridobiti većinu povjesničara za izvršavanje političkih zadataka, te marginalizirati neposlušne povjesničare i njihove znanstvene radove.

Riječ je, dakle, o kroničnom, a ne akutnom problemu?

– Nažalost, da. Dugotrajnošću takvog stanja u sustavu hrvatske historiografije nataložilo se niz negativnih historiografskih i općedruštvenih posljedica. Dio važnih tema iz hrvatske povijesti ostao je potpuno neistražen, a brojne povijesne teme, interpretacije, činjenice i pojmovi krivotvoreni su na različite načine, te sve skupa čini niz spoznajnih i identitetskih crnih rupa koje višestruko oštećuju hrvatsko društvo. Kao ilustracija problema mogu poslužiti teme Jasenovca i Bleiburga, koje su spomenute u ovom razgovoru. Gledajući teoretski, pomirenje, tj. usuglašavanje među hrvatskim znanstvenicima u vezi sa svim povijesnim temama može se postići brzo i jednostavno, jedino ako se primjenjuju znanstveni kriteriji i znanstvena paradigma. Međutim, prosuđujući iskustveno, jasno je da se za primjenu znanstvenih kriterija trebaju najprije od znanstvenika ukloniti politički pritisci, ali neizvjesno je ima li u hrvatskom političkom prostoru ikoga od koga se to može očekivati.

Zaboravljeno hrvatsko proljeće

Jedan ste od sudionika nepravedno zanemarenog dijela naše novije povijesti – hrvatskog proljeća. Kako gledate na ovu temu s pedesetogodišnjim odmakom i na njezinu relativno slabu zastupljenost u javnom prostoru? Koliko su pozitivna načela hrvatskog proljeća prisutna u našoj suvremenosti?

– Hrvatsko proljeće pripa-

Biografske crtice

Josip Jurčević znanstveni je savjetnik te redoviti profesor suvremene svjetske i nacionalne povijesti na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Radio je u Institutu društvenih znanosti “Ivo Pilar” (1997. – 2017.), u kojem je bio voditelj Centra za istraživanje mira, rata i terorizma. Prije toga je radio kao samostalni savjetnik u državnoj Komisiji za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava (1994. – 1997.). Istražuje noviju hrvatsku povijest, a središnje su teme ratno i poratno stradalništvo vezano uz Drugi svjetski rat, Hrvatska u drugoj Jugoslaviji, hrvatski Domovinski rat, te hrvatsko iseljništvo.

Vodio je 11 i bio istraživač na sedam znanstveno-istraživačkih projekata. Autor je 15, te koautor ili autor poglavlja u 37 knjiga; objavio je 46 znanstvenih članaka; uredio je 17 knjiga. Sudjelovao je s izlaganjima na 50 međunarodnih i 45 domaćih znanstvenih skupova; bio je član programskog ili organizacijskog odbora na 28 međunarodnih i 29 domaćih znanstvenih skupova. Stručni je suradnik u 18 dokumentarnih filmova. U vrijeme hrvatskog proljeća bio je član Sveučilišne skupštine i Studentskog odbora Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Dragovoljac je hrvatskoga Domovinskog rata. Osnovao je Središnji arhiv Ministarstva obrane Republike Hrvatske i bio je njegov prvi ravnatelj. Bio je član Savjeta Vlade RH za pripremu prijatelja suda pred Međunarodnim sudom za prostor bivše Jugoslavije. Član je Komisije za martirologij Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Bio je ekspertni svjedok na tri suđenja za ratne zločine pred Haaškim tribunalom i u Hrvatskoj.

“

U stalnom lovu na revizioniste posebno se ističu dva starija sveučilišna profesora – Žarko Puhovski i Milorad Pupovac

da među važne teme hrvatske povijesti koje su u velikoj mjeri ostale znanstveno neistražene, a nakon 1990. o tome je objavljen veći broj memoarskih knjiga, članaka i svjedočanstava. Priredio sam povijesno gradivo za opsežnu monografiju o hrvatskom proljeću i to bi trebala biti jedna od mojih idućih knjiga, a tu sam temu djelomično već zahvatio u nekoliko knjiga i znanstvenih radova. Zanimljivo je naglasiti da je hrvatsko proljeće bilo najmasovniji i najorganiziraniji hrvatski politički pokret u 20. stoljeću, ali zbog spleta međunarodnih i unutarjugoslavenskih razloga naglo je slomljeno i nije izravno ostvarilo svoje težnje.

Neki od proljećara bili su važni društveni akteri i nakon sloma Jugoslavije...

– Točno, brojni su proljećari sudjelovali u pripremama i provođenju povijesnih demokratskih promjena 90-ih, uključujući i najistaknutije predvodnike hrvatskog proljeća, ali nitko od njih nije imao značajniji položaj u samostalnoj hrvatskoj državi, pa je to jedan od glavnih i uobičajenih hrvatskih razloga što je hrvatsko proljeće ostalo neistraženo i neopravdano zapostavljeno u dosadašnjem javnom životu samostalne hrvatske države. Opće ozračje velikog zajedništva, zanosa i očekivanja kojim je bila preplavljena Hrvatska u vrijeme hrvatskog proljeća na istovjetan se način ponovilo 90-ih godina, te se može reći da je proljećarski duh iznova buknuo dvadeset godina kasnije, pa bi ta tema mogla socijalnim psiholozima biti istraživački posebno zanimljiva i poučna. Isto je tako zanimljivo da su pripreme i organizacija

demokratskih promjena 1989. i 1990. bile znatno slabije i skrovitije nego što je to bio slučaj s proljećarima, ali su povijesne okolnosti 1989. i 1990. bile daleko povoljnije.

Plodno se bavite i najnovijom poviješću vezanom uz Domovinski rat. Je li ova tema dovoljno prisutna i kvalitetno obrađena u našem obrazovnom sustavu?

– U temu hrvatskoga Domovinskog rata iznimno sam dobro i svestrano upućen, jer sam bio dragovoljac te osnivač i prvi ravnatelj Središnjeg arhiva MORH-a. Zatim sam vodio prvi znanstvenoistraživački projekt o hrvatskom Domovinskom ratu, a bio sam ekspertni svjedok na suđenjima u Haagu i Hrvatskoj, te sam napisao niz radova i knjiga o hrvatskom Domovinskom ratu. S tog su mi motrišta jasni interesi, načini i ciljevi koji su u pozadini gotovo nevjerovatnih krivotvorina i manipulacija koje se u vezi s hrvatskim Domovinskim ratom sustavno događaju u javnom prostoru, uključujući znanost i visokoškolsku nastavu.

Posebno mi je zanimljivo da na Fakultetu hrvatskih studija imate kolegij posvećen isključivo Vukovarskoj bitki. Možete li opisati kolegij i reakcije studenata?

– Na Hrvatskim studijima sam najprije svaki semestar nudio različite kolegije o hrvatskome Domovinskom ratu, a od prije osam godina stalno vodim izborni kolegij o Vukovarskoj bitki. Kolegij je koncipiran kao radna grupa, što znači da ja održim par uvodnih predavanja, a u ostalim terminima studenti izlažu teme koje su odabrali, te se poslije svake teme vodi rasprava.

Vukovarsku bitku sam odabrao za stalni kolegij jer se radi o iznimnom vojnom fenomenu, koji je najzaslužniji za obranu od srbijanske oružane agresije i opstanak hrvatske države, te stoga može najprimjerenije mladim naraštajima predstaviti događajne i vrijednosne aspekte cijelog hrvatskoga Domovinskog rata. Zbog toga će kolegij trajati dok god studenti budu za njega pokazivali odgovarajuće veliki interes.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, FAKULTET
HRVATSKIH STUDIJA,
BORONGAJSKA CESTA 83D, ZAGREB,

OBJAVLJUJE
NATJEČAJ

radi izbora nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području društvenih znanosti, polju sociologije, grani sociološke teorije, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu.

Uvjeti i način prijave objavljeni su u Narodnim novinama i na mrežnoj stranici Fakulteta <https://www.hrstud.unizg.hr/>

Klasa: 112-01/21-02/0001
Ur.broj: 2181-198-04-04-21-0005
Split, 21. svibnja 2021. godine

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
OBJAVLJUJE
NATJEČAJ

I. ZA IZBOR U ZVANJA I NA RADNA MJESTA

- jednog nastavnika u znanstveno – nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom za područje prirodne znanosti, polje biologija, grana genetika, evolucija i filogenija na Katedri za medicinsku biologiju.

- jednog nastavnika u znanstveno – nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka na Katedri za imunologiju.

- jednog nastavnika u znanstveno – nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora na neodređeno vrijeme s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija i opstetricija na Katedri za ginekologiju i porodništvo.

- jednog nastavnika u znanstveno – nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora na neodređeno vrijeme s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje dentalna medicina, grana oralna kirurgija na Katedri za oralnu kirurgiju.

II. ZA IZBOR U ZVANJA

- jednog nastavnika u naslovnom znanstveno - nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana anesteziologija, na Katedri za anesteziologiju i intenzivnu medicinu.

- tri suradnika u naslovnom suradničkom zvanju asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana onkologija, na Katedri za kliničku onkologiju. Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Medicinskog fakulteta u Splitu, www.mefst.unist.hr

Dekan
Prof.dr.sc. Ante Tončić

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET,
ZAGREB, PIEROTTIJEVA 6

TEMELJEM ČLANKA 24. TEMELJNOG KOLEKTIVNOG UGOVORA
ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA
(NN BR. 128/17147/18),

OBJAVLJUJE
NATJEČAJ

za izbor:

Jednog izvršitelja/icu na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju – asistent, u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje: Elektrotehnika, u Zavodu za rudarstvo i geotehniku RGN fakulteta, na određeno vrijeme s punim radnim vremenom.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su na službenoj internetskoj stranici Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta www.rgn.unizg.hr

SPLITSKI STUDENT STIPO MARGIĆ AUTOR JE
ORIGINALNE DIGITALNE 'LIBERATO MAPS'

OSOBE S INVALIDITETOM trebaju se osloboditi i ne bojati se djelovati

'Liberato Maps' je digitalna interaktivna mapa s označenim pristupačnim mjestima za osobe s invaliditetom radi njihova lakšeg kretanja u gradu Splitu, ali s tendencijom širenja i na ostale gradove na nacionalnoj razini

PAUN PAUNOVIĆ/CROPIX

Stipo Margić:
Trebalo se osloboditi
diskriminacije po
bilo kojoj osnovi

SKLOPLJEN UGOVOR O SURADNJI

Studentima Umjetničke akademije nastavna baza u Hrvatskom domu

U novoobnovljenom Hrvatskom domu Split, splitskom hramu glazbe i umjetnosti, rektor prof. Dragan Ljutić ispred Sveučilišta u Splitu, dekan prof. Edvin Dragičević ispred Umjetničke akademije u Splitu te v.d. ravnatelja Marin Kaporelo, ispred ustanove Hrvatski dom Split, sklopili su Ugovor o suradnji kojim se uspostavlja poslovna suradnja u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja tako da nova nastavna baza, Hrvatski dom Split, povezivanjem prakse, znanosti, umjetnosti i istraživačkog ra-

da, za studente Sveučilišta u Splitu organizira izvođenje nastave odnosno stručne prakse, a u svrhu stjecanja konkretnih praktičnih znanja i vještina.

"Povezivanje je neophodno, a ova naša suradnja omogućit će studentima Sveučilišta u Splitu rad u najboljim mogućim uvjetima", kazao je na svečanom potpisivanju rektor Ljutić.

Marin Kaporelo izrazio je zadovoljstvo što ovu poslovnu suradnju započinje s ljudima koji imaju viziju, ali i poduzetničkog duha jer ideju je na kraju važno i implementirati od-

“

Za studente Sveučilišta u Splitu organizira se izvođenje nastave odnosno stručne prakse u svrhu stjecanja konkretnih praktičnih znanja i vještina

nosno realizirati.

Dekan Umjetničke akademije u Splitu, prof. Edvin Dragičević naglasio je da je potpisivanje Ugovora samo nastavak suradnje koja već traje između Akademije u Splitu i Javne ustanove u Kulturi Hrvatski dom Split jer su ne samo profesori, već i studenti bili angažirani na impresivnoj obnovi zgrade Hrvatskog doma u Tončićevoj ulici u Splitu, a mnogi aktivno rade na projektima koje ova, već sada uspješna i ugledna ustanova u kulturi grada Splita prezentira javnosti.

MILA PULJIZ

Piše: **MILA PULJIZ**

Stipo Margić student je informacijskih tehnologija na Sveučilišnom odjelu za stručne studije u Splitu i osoba s invaliditetom, što je, kako nam je rekao, bilo pokretač za djelovanje i razvoj cijele ideje “Liberato Maps” s obzirom na to da je iz prve ruke imao “susrete sa svim preprekama”. S njime smo se baš sada odlučili za razgovor jer je upravo njegov projekt “Liberato Maps” jedan od 12 dobitnih projekata za financiranje studentskih aktivnosti iz Studentskog centra.

Kažite nam malo više o vašoj digitalnoj karti “Liberato Maps”. Također ste i suosnivač udruge “Liberato”?

– “Liberato Maps” je digitalna interaktivna mapa s označenim pristupačnim mjestima za osobe s invaliditetom radi

njihova lakšeg kretanja u gradu Splitu, ali s tendencijom širenja i na ostale gradove na nacionalnoj razini, pa smo za početak uključili Omiš i Trogir, koje već sada možete naći na karti. Sam koncept krenuo je prvenstveno kao mapa, ali se poslije razvio u Udrugu “Liberato” kako bismo proširili područje djelovanja i uključili više građana koji imaju želju surađivati, a sve radi podizanja svijesti o problemima s kojima se susreću osobe s invaliditetom te njihove kvalitete života. Osnovao sam je s dvojicom kolega s fakulteta, od kojih je Mijo Matijević ostao do danas i zajedno vodimo udrugu.

U našem gradu postoji mnogo lokacija koje nisu prilagođene osobama s invaliditetom? Na koji način pomaže ova karta, što je točno njezin cilj?

– Činjenica jest da u

gradu postoji jako malo lokacija i objekata koji su prilagođeni osobama s invaliditetom, i to je razočaravajuće jer je cilj maknuti stigmatu i surađivati s njima. Zato bi mapa trebala biti poticaj vladnicima ugostiteljskih i drugih objekata da prilagode svoje prostore kako bi postali i konkurentniji.

Imate li u planu kakav projekt, što planirate u budućnosti s ovom digitalnom kartom, gdje ju vidite?

– U planu imamo još projekata koji su usmjereni upravo prema osobama s invaliditetom. Osim toga, radimo i na razvoju inovacija u području računarstva i tehnologije kako bismo sva znanja stečena na fakultetu primijenili u praksu, a ujedno i utjecali na tehnološki razvoj grada Splita i pojačanje kapaciteta u svakom pogledu.

Pobjednik ste PICS StartIT Akademije 2019. godine s projektom “Capallable”, ima li ovo veze s trenutnom kartom “Liberato Maps”?

– “Capallable” je zapravo prvotno ime za “Liberato”, ali kako je dosta ljudi imalo problem s izgovorom i samim značenjem, uzeli smo novo ime. Dolazi od dalmatinskog izraza *deliberat*, što znači osloboditi se pa smo smatrali da je liberato i više nego prikladna riječ jer znači upravo ono što trebaju osobe s invaliditetom – osloboditi se i ne bojati se djelovati, ali i ono što trebaju i svi ostali, a to je osloboditi se diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

Također ste i dobitnik novca SC-a za projekt “Liberato Maps”. Što vam znači taj novac, na koji način ćete ga potrošiti?

– Jako nam je drago čuti da zajednica prepoznaje naš rad i zalaganje jer nam je to vjetar u leđa za daljnje djelovanje, a novčana podrška iz SC-a je samo potvrda svega toga. Novac ćemo utrošiti u razvoj i širenje mape na ostale gradove te razvijanje platforme u tehničkom smjeru kako bi pružala brze i točne informacije svakom pojedincu bilo gdje da se nalazio.

“

Radimo i na razvoju inovacija u području računarstva i tehnologije kako bismo znanja s fakulteta primijenili u praksi i utjecali na tehnološki razvoj grada Splita

“

Jako nam je drago čuti da zajednica prepoznaje naš rad i zalaganje, a novac od SC-a potvrda je toga. Sva sredstva utrošit ćemo u razvoj i širenje mape na ostale gradove te razvijanje platforme u tehničkom smjeru

SPLIT VIDEOART FESTIVAL

Populariziranje videoumjetnosti među studentskom publikom

Ove godine u međunarodnom programu prikazan je ukupno 31 rad, a među njima su zastupljeni i hrvatski autori

Piše: **HELENA TRZE JAKELIĆ**

Uoči drugog izdanja Split Videoart Festivala održanog u našem gradu, u multifunkcionalnoj dvorani sjevernog tornja Sveučilišne knjižnice održala se projekcija filmova za studente, prezentacija različitih tipova videoradova (retrospektiva prvog izdanja Festivala). Ovaj događaj nastao je u suradnji Festivala sa Sveučilištem u Splitu, Sveučilišnom Galerijom i Erasmus Student Network Split s ciljem populariziranja videoumjetnosti među studentskom populacijom. Uvodnu riječ održao je prof. Vlado Zrnić, koji je dao manji povijesni prikaz nastanka eksperimentalnog filma, objasnivši razliku između eksperimentalnog i narativnog filma, što je bio dobar uvod u videoprojekciju radova. Nakon projekcije studenti su postavljali pitanja, kao i iskazali svoje impresije. Program događaja moderirala je studentica Ivana Kasalo.

Drugo izdanje Split Videoart Festivala održalo se od 20. do 23. svibnja 2021. godine. Organizator Festivala je Udruga Metonimija uz tehničku podršku HULU – Split. Cilj Split Videoart Festivala je populariziranje videoumjetnosti za koju organizatori smatraju da je premalo zastupljena u hrvatskom javnom prostoru.

Ove godine međunarodni program broji 31 rad, među kojima su zastupljeni i hrvatski autori. Stalni postav videoradova i videoinstalacija bio je postavljen u Prokulturi – Opservatoriju kulturnih politika – Peristil, dok se ostatak programa prikazivao u kinu Karaman, Galeriji Kula (fasada) i Udruzi Kvart.

Plakat drugog izdanja Split Videoart Festivala

Split Videoart Festival 2

Hrvatski dom

DANIJEL ČIKEŠ

Sveučilište u Splitu
Filozofski fakultet
raspisuje
NATJEČAJ
za izbor

1. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu –jedan izvršitelj

2. suradnika u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje društvenih znanosti, polje psihologija, na Odsjeku za psihologiju

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o radu (NN 93/14 i 98/19) i Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17), a pristupnici pod točkom 1. ovog natječaja i uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 122/17).

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana posljednje objave natječaja. Cjeloviti tekst ovog natječaja i detaljnije informacije objavljene su na mrežnim stranicama Filozofskog fakulteta u Splitu <https://www.ffst.unist.hr/>

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET
raspisuje
NATJEČAJ

za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje strojarstvo
Cjelovit tekst natječaja sa svim informacijama o uvjetima natječaja i načinu prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu <https://www.pmfst.unist.hr/javna-natjecaji-i-javna-nabava/>
Prijave se dostavljaju u roku od trideset (30) dana od posljednje objave natječaja, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Ruđera Boškovića 33, 21 000 Split.
Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.
O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

ODLUKA O PONIŠTENJU DIJELA JAVNOG NATJEČAJA
Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu

Klasa: 112-01/21-01
Urbroj: 2181-193-01-2/21-46
Split, 04. svibnja 2021. g.

Na temelju članka 32. Pravilnika o Sveučilišnom odjelu za stručne studije v. d. pročelnika Odjela donosi:

ODLUKU O PONIŠTENJU DIJELA JAVNOG NATJEČAJA

- 1. Poništava se dio natječaja objavljen u Narodnim novinama broj 39, dana 14. travnja 2021. g., u dijelu koji se odnosi na izbor za radno mjesto, pod točkom II. koja glasi: (- radno mjesto I. vrste zvanja – stručni suradnik za informacijske tehnologije – 1 izvršitelj (m/ž na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu). Ostali dio natječaja ostaje nepromijenjen.**
- 2. Na raspisani javni natječaj nije se javio nijedan kandidat koji ispunjava formalne uvjete natječaja te se iz navedenog razloga poništava dio natječaja pod točkom II.**
- 3. Ova odluka o poništenju dijela javnog natječaja stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama te u svim medijima u kojima je natječaj objavljen.**

V. d. pročelnika Odjela
Dr. sc. Petar Pepur, viši predavač

Promocija knjige Tonča Lazibata

PREDSTAVLJANJE ZBIRKE PJESAMA PROF. TONČA VLAHE LAZIBATA

Zaljubljeno more

Prof. Tonči Vlaho Lazibat, rektor Damir Boras i urednik knjige Milan Bešlić

U zagrebačkom Hiltonu 6. svibnja 2021. održano je predstavljanje već treće zbirke pjesama prof. Tončija Vlaho Lazibata, redovitog profesora ekonomije, prorektora za poslovanje Sveučilišta u Zagrebu, ali i nagrađivanog pjesnika. Autor je osobno predstavio knjigu, a govore su održali i rektor zagrebačkog Sveučilišta prof. Damir Boras i književni i likovni kritičar Milan Bešlić, ujedno i urednik knjige. Stihove je na promociji kazivala dramska umjetnica Tina Orlandini.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu **Damir Boras** u svom je obraćanju izrazio zadovoljstvo što ima priliku govoriti o novoj knjizi profesora Lazibata kojeg je opisao kao svog suradnika i prorektora, ali i pouzdanog prijatelja. Podsjetio je da je prof. Lazibat izuzetno cijenjen u sveučilišnoj zajednici kao vrsni profesor i ugledni znanstvenik koji je u svom pedagoškom radu odgojio naraštaje uspješnih gospodarstvenika i poduzetnika, ekonomista na odgovornim financijskim projektima i visoko pozicioniranih službenika u različitim financijskim institucijama. Nakon toga, rektor se fokusirao na pjesnički opus prof. Lazibata: „Želim govoriti o pjesniku Tončiju Vlahe Lazibatu i to upravo o njegovoj posljednjoj knjizi izabranih pjesama pod naslovom *Zaljubljeno more* koju je uredio ugledni likovni i književni kritičar **Milan Bešlić**, a likovno interpretirao dekan Akademije likovnih umjetnosti **Tomislav Buntak**, jedan od najistaknutijih suvremenih hrvatskih umjetnika.“

Rektor Boras podsjetio je da je prethodna zbirka pjesama prof. Lazibata nagrađena prestižnom nagradom Dragutin Tadijanović Zakalade HAZU: „Nedvojbeno i ta činjenica govori u prilog tvrdnji da danas predstavljamo pjesnika Tončija Lazibata koji je prepoznat po svom specifičnom pjesničkom glasu u sinkronijskom čitanju, kao i po tome što se taj glas čuje i na mnogim scenkim i glazbenim izvedbama gdje je također nagrađivan od stručnih žirija i rado i često izvođen u interpretacijama klapa i orkestralnih sastava.“

Autor knjige, prof. Lazibat u emotivnom je izlaganju zahvalio svima koji su ga potaknuli na objavu zbirke. Na samom se početku prisjetio riječi Dragutina Tadijanovića: „Jesam li ja pjesnik, tko će mi odgovoriti? Ili ja sam il’ je vrijeme.“ Prof. Lazibat istaknuo je da je vrijeme pokazalo veličinu Dragutina Tadijanovića koji mu je jedan od najvećih uzora. Naglasio je i da mu je veliki kompliment što ga je književni kritičar Milan Bešlić stavio na trag velikana poput Tadijanovića, Cesarića, Majera, Krkleca i Dedića, a dodao je da svakom recipijentu ostaje da procjeni je li to tako. Rekao je i da, upravo imajući na umu riječi velikog Tadijanovića, nikada nije žurio s objavom pjesama. Profesor Lazibat posebno je zahvalio profesoru Buntaku što je prihvatio njegovu molbu da ilustrira svaku od 70 objavljenih pjesama i najavio veliku hrvatsku turneju predstavljajući nastalih slika uz koje će organizirati i večeri poezije. **R.I.**

Iz predgovora urednika Milana Bešlića

Svaki govor o pjesništvu Tončija Vlaho Lazibata govor je o autentičnom glasu pjesnika kojega čitamo i slušamo u stihovima, napisanim i izgovorenim, uglazbljenim i pjevanim. Govorimo, dakle, o onom glasu kojeg čujemo u riječima što nadiru iz iskonske prirode autorova bića. Da bismo ovu konstataciju o autentičnosti pjesnikova glasa prihvatili kao relevantnu, valja nam je potkrijepiti činjenicama na temelju koje smo je utvrdili. Prva činjenica jest ona koja kazuje da je Lazibatov glas, kao što sam već spomenuo, govor riječi iz istinske prirode njegova bića, to jest, iz supstance stvarnog postojanja čovjeka u njegovoj biti izražene riječima. Upravo u tom procesu izražavanja riječima izbija stvaralački impuls koji pokreće riječi u govor, u kazivanje i zazivanje u kazivanje same te činjenice govora, to jest, pisanja stihova, i u kazivanje onostranog i iracionalnog, tajanstvenog i zagonetnog, podsvesnog i metafizičkog, odnosno, u proces pisane riječi kojom oblikuje tekst pjesme u autentično svjedočanstvo postojanja vlastitoga bića sazdanoga od stvarnog i nestvarnog. I jedno i drugo, i stvarno i nestvarno, (i ne prvo i drugo, već istodobno!) stvaran je, i jedan, i jedini svijet unatoč činjenici da su dva, i različita, jer, oba su jedno, i u jednom ista, u jednoj ljudskoj prirodi i u njezinim suprotnostima koje je i razdiru i sabiru u jedno, i u istom biću, u stvarnom čovjeku. Baš te suprotnosti što prožimaju ljudsko biće ne potiru ga i ne uništavaju, jer izražavaju ljudsku bit suprotnostima, osnažuju u vlastitoj prirodi i određenju po habitusu.

Od naročita značenja za Lazibatovo pjesništvo je i likovna komponenta jer ga je snažno determinirala pa stoga valja skrenuti pozornost i na tu činjenicu koju je lucidno pročitao Tomislav Buntak, zacijelo, jedan od najistaknutijih suvremenih hrvatskih umjetnika osebujnog likovnog izraza i jedinstvenog crtačkog umijeća. Naime, likovna sastavnica Lazibatova pjesništva impostirana je u samom njegovom jeziku metaforama sugestivne likovnosti poentirajući značenjsku vrijednost lirskog diskursa eksplicitnijom izražajnošću i preciznijom slikom motivskog ishodišta ... Buntak je pouzdan Lazibatov suradnik koji znalački čita stihove šireći bojom njihovo semantičko polje ne samo novim likovnim vrijednostima već i novim simboličkim konotacijama. U svakom crtežu crnim linijama, i u svakom akvarelu tankočutnim dodirima boje Buntak je razvijao u ovoj seriji radova po Lazibatovim motivima u autorsko djelo prepoznatljivih obilježja.

Čini se da je autor već samim naslovom knjige odredio i značenjsku smjernicu valjanog čitanja i kritičkog interpretiranja svoga pjesništva. Naime naslovom jedne svoje pjesme naslovio je i cijelu knjigu pjesama *Zaljubljeno more* i time ukazao na bit vlastitoga pjesništva. Iz ovih stihova se to može razabrati:

ZALJUBLJENO MORE
„Ej, ti, more, more
Tko li ti snagu daje
Da si tako valovito i moćno
Da brodove valjaš cijelu noć, do zore?
Znam, mora da je posrijedi
Neka ljubav tajna?
Ti, nebo i oblaci bijeli?
Oni su tvoja snaga i mir.
A meni? Tvoje oči, draga,
Što sjaje kao zvijezde!“

KNJIŽEVNA PREPORUKA SPLITSKE STUDENTICE

‘Medvedgrad’ vas tjera da se povežete i emocionalno odgovarate

Fredrik Backman mogao bi napisati popis za tjednu kupovinu spize u ‘Tommyja’ i ja bih vjerojatno i na to plakala. Plakala sam i tijekom nekih 60 posto ove knjige i to je bilo najbolje iskustvo koje sam mogla poželjeti

Piše **KATARINA MALJKOVIĆ**

Fredrik Backman mogao bi napisati popis za tjednu kupovinu spize u “Tommyja” i ja bih vjerojatno i na to plakala. No, malo sam se preduhitрила pa krenimo od početka.

Prva Backmanova knjiga koja mi je dospjela u ruke (u engleskom prijevodu i elektroničkom obliku) bila je upravo njegova najnovija, pod naslovom “Tjeskobni ljudi” – odnedavno dostupna u našim knjižarama u izdanju Profila, kao i ostatak Backmanova opusa – koju sam pročitala u rujnu prošle godine. Kako uglavnom čitam knjige u samo nekoliko sjedenja (često to zna biti u otprilike jedno popodne i/li večer, bez velikih pauza; u skladu s većinom mojih životnih navika, od učenja i pisanja seminara do gledanja cijele sezone serije, etc), i ovu sam doslovno progutala, nijednom se ne pomaknuvši s kreveta, osim da s vremena na vrijeme promijenim poziciju kada bi trenutni stav postao bolan. Smijala sam se i plakala – no te detalje ću ostaviti za buduću recenziju, jer ovo sigurno neće biti posljednja vezana za Backmanov opus – no najvažnije je da sam se u Backmanov stil i talent toliko zaljubila da sam nedugo potom otišla do knjižare i automatski kupila tri njegove knjige (onako, samo za početak). Jedna od tih bila je upravo “Medvedgrad”, kojoj je posvećena ova recenzija, a koju sam napokon nedavno pročitala (impulzivna sam, ali također prokrastiniram sve, uključujući čitanje) te sam je završila u otprilike dva ujutro; nakon čega mi je trebalo još sat-dva da smirim svoj emocionalni razdor i ponovno nastavim sa životom, tako da sam tu noć jedva spavala.

Tjeranje na plač

Kao što sam već spomenula u uvodnoj rečenici, možete pretpostaviti da Fredrik Backman voli svojim knjigama ljude natjerati na plač, no to nikada ne radi na način da vas niotkuda udre trenutkom u radnji i ošamuti, već delikatno stavlja slojeve osjećaja jedan na drugi, vežući vas nevidljivim nitima za svaku riječ u radnji i za svakog lika kojem daje život. U djelu “Čovjek zvan Ove”, Backman se bavi Oveovim gubitkom supruge i ponovnom nalaženju svrhe nakon smrti njegove životne ljubavi, dok je kod djela “Moja baka vas pozdravlja i kaže da joj je žao” u centru djevojčica koja prolazi kroz gubitak bake. “Tjeskobni ljudi” duboko se bavi životnim odlukama, mentalnim zdravljem i samoubojstvom, te ko-

liko smo spremni žrtvovati za one koje volimo, kao i za potpuno neznance. No, svaka od navedenih knjiga ima Backmanov poseban i istančan ton i stil koji tjera na smijeh jednako kao i na plač, izvrsno balansirajući ansambl neobičnih i ekscentričnih likova, a čitatelja tjera da čezne za onim što je bilo, što je moglo biti i što bi moglo biti da je svijet drukčiji.

“Medvedgrad” se odmiče od Backmanova uobičajenog i navedenog stila, te ga koristi u mnogo stegnutijem, čvrsto vezanom i kontroliranom tonu. Sportski romani poput “Medvedgrada” često hodaju tankom linijom, balansirajući tehnikalije igre s osjećajima – previše opisa i počinje biti po-

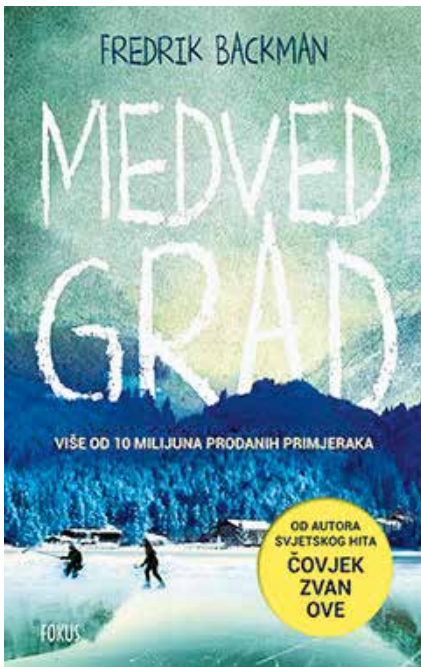
ji će ostaviti mladu djevojku traumatiziranu i cijeli grad u previranju. Optužbe se poput mreškanja na ribnjaku šire cijelim Medvedgradom, ne ostavljajući nijednog stanovnika bez utjecaja.

Juniorska hokejaška momčad želi Medvedgradu vratiti stari sjaj, reputaciju i čast, te novac – što nije malen niti lako dohvatljiv cilj, pogotovo za mjesto koje je proživjelo i ispljunulo kao ostatke generacije muškaraca u potrazi za uspjehom. Backman ekipu predstavlja kao heroje za koje navijamo kao i sami stanovnici Medvedgrada; heroje koji se bore sa svakim protivnikom bilo na ledu ili izvan njega. Žrtvuju svoje vrijeme, san, bilo kakve odnose izvan klizališta, tražeći previše od dječaka koji još nemaju ni osamnaest godina. Radnja se prelama kada glavna zvijezda kluba siluje djevojku, što postaje rasprava u središtu romana. Samim time, vidimo nekoliko glavnih tema koje Backman provodi kroz roman: tko točno utječe na nas, koliko nas oblikuje naša okolina, te različite traume pojedinih likova – pogotovo silovanja i kulture iza njega, te kako društvo reagira i utjecaj svega na žrtvu.

Slojevit likovi

Naposlijetku, sport je samo jedan mali dio romana o odrastanju i traumi, koji je djelomično proučavanje moralnog neuspjeha kao i kronika grupnog razmišljanja u kojoj malo vjerojatni junak korača naprijed da spasi više od jedne osobe od samouništenja. Nešto što uvijek hvalim i ističem kod Backmana jest upravo njegova sposobnost da pedantno izradi skup likova koji se osjećaju toliko ukorijenjeni u stvarnosti, toliko ljudski da i priču čine ljudskom. Daje vam široku postavu likova svih dobnih skupina i pozadina i daje im sve vrijeme da se izdvoje, rastu i sjaje, a najviše od svega lako se vežete za njih. Nitko nije jednodimenzionalan, već svi imaju nevjerojatne slojeve koje možete satima analizirati. Maya je čudo. Benji mi je cijelu knjigu sve više rastao srcu. Amator integritet je neizbježan. Bobo i Ana i Zacharia i Kira i Peter i Leo i Ramona i Fatima i Jeanette i Benjijeve sestre i toliko drugih likova koje bih mogla nabrojati koji su toliko utjecali na mene, a sve su to napravili na 400-tinjak stranica. Backman je svladao svoj zanat na način na koji veže njihove priče i tjera vas da brinete. Tjera vas da se povežete i emocionalno odgovarate.

Uglavnom: plakala sam tijekom nekih 60 posto ove knjige i to je bilo najbolje iskustvo koje sam mogla poželjeti.

put kakvog zapisa sportskog komentatora, a premalo i čini medvjedu uslugu sportu (šala namjerna, isprike). Backman u djelu – i njegovu nastavku, “Mi protiv vas” – postavlja dva glavna pitanja: Što se događa kad ljudi žive u skladu s očekivanjima, a što kada to ne rade?

Koja je tema?

No, o čemu se u knjizi zapravo radi?

Ljudi misle da je Medvedgradu došao kraj. Riječ je o sićušnoj zajednici ugniježdenoj duboko u šumi koja svoje tlo gubi predajući ga mnogobrojnim stablima koja neprestano niču i rastu. Dolje uz jezero stoji staro klizalište, koje su prije više generacija sagradili radnici koji su osnovali grad, i upravo na tom je klizalištu razlog zbog kojeg ljudi u Medvedgradu vjeruju da će sutra biti bolje nego danas. Naime, njihova juniorska momčad u hokeju na ledu uskoro će se natjecati u nacionalnom polufinalu i imaju stvarnu priliku za pobjedu. Sve nade i snovi ovog mjesta leže na ramenima šačice tinejdžera. Upravo ta polufinalna utakmica katalizator je nasilnog čina ko-

DNEVNIK SPLITSKE STUDENTICE (4)

Lito ide mala, a ja imam shemicu kako ću vježbat i učit u isto vrime

Jedno lito san odlučila daneću piturat kosu dok ne prođen ispite i mogu van reć da su na prva dva roka svi bili položeni, a ja prvon prilikon u frizera

Piše **LUCIJA GRGIĆ**

Svake godine me iznenadi lito. Zima, zima, zima i onda bum!- lito.

E ove godine nan dolazi polako (jaaako polako). Vjerojatno zna da nismo u formi jer smo svi postali couch potatoes pa nan oće malo olakšat i dat vrimena da se pripremimo.

Koliko god da se ne veselin 42°C u hladu (a feels like 63°C), ipak me veseli sve ostalo šta nan lito donosi.

Naravno, ispite ne računam pod ono šta nan lito donosi, za to smo si sami krivi.

E sad, inače iman super shemicu za polaganje ispita jer se malo igran F. B. Skinnera i skroz dobro pali. Jedno lito san odlučila da neću piturat kosu dok ne prođen ispite i mogu van reć da su na prva dva roka svi bili položeni, a ja prvon prilikon u frizera.

Ove godine san se prestala piturat tako da san morala smislit nešto novo.

Tako mi se jedan dan dok san piljila u onu hrpicu knjiga koju triban naučit za ispite, odjednon upalila lampica.

Lipo ću vježbat i učit u isto vrime. Skupi se koje kilo u tin knjižurinama pa će dobro poslužit ka utezi. Ionako san se planirala pokrenit, a zašto kupovat opremu za vježbanje kad već iman sve na polici s knjigama? To mi je win-win situacija jer ako ne naučin šta triba bar ću se ubicit.

I tako san van ja postala prava vridnica. Program vježbanja i učenja su se mergeali u jedno.

Toliko san se ušemila do sad da se komodno mogu nazvat bookbuilderom.

Dame i gospodo, brace yourselves jer ekskluzivno u ovoj kolumni imate priliku za sneak peek programa vježbanja koji će sadržavat i plan prehrane krojen po ikscici.

Naravno, svaki dan ćemo krenit od zagrijavanja. Zagrijavanje radimo bez utega i velikih opterećenja. To je samo priprema,

tako da je najbolje izabrat nešto šta se lako čita i ne daje apsolutno nikakve informacije o ničemu. Preporučan prepirke u komentarima na fejsu, horoskope i recepte koji sadržavaju više nećiju biografiju nego sam recept.

Šta se tiče vježbi, sami odredite svoj nivo od kojeg ćete počet. Nivoi se određuju prema vrsti fakulteta i godini studiranja. Ako niste skroz u formi, preporučan da krenete od knjiga s malog fakulteta pa postepeno napredujete prema knjigama s većih fakulteta. Bitno je da se ne preforsirate jer će to napraviti kontraefekt.

Napomena: ako studirate na malon fakultetu, knjige s velikih fakulteta će van možda bit preteške, te postoji mogućnost ozljede. Ali nemojte se obeshrabrit! Uvik možete naslagat nekoliko malih knjiga i radit tako. Ja, recimo, volin pomišat par različitih predmeta, al' nekad zna bit nezgodno to sve balansirat pa ih povežen logikon.

Najboljin vježbama su se pokazali plank i čučanj uza zid jer učite dok ne padnete, a bolje je past na facu ili stražnjicu nego na ispit.

Za bolji učinak prije spavanja stavite knjigu ispod kušina.

Šta se tiče prehrane, menza spašava stvar jer svaki dan možete doć po svoju dnevnu dozu ribanog kupusa. Pokaza se najboljin iz tog razloga šta ga je odlična opcija i za mesojede i za vegeterijance, a za vegane je jedina opcija (osin u posebnin prilikama kad mogu birat i između salate od poma i kukumara).

Naravno, ne zaboravite uzet i jedan rest day da malo pustite mozak na pašu. Samo pripazite da se rest day ne pretvori u cheat day. Dakle, suzdržite se od čitanja bilo čega šta ubija moždane stanice kao što su knjige za američke kućanice, teorije zavjera i titlovi na turskim sapunicama.

Budete li se redovito držali plana, zagarantirani su van sjajni rezultati.

Mens sana in corpore sano.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Zagreb, Horvatovac 102a
Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 73. i 80. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor – 1. izbor, iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, pri Biološkom odsjeku u Zoologijskom zavodu – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=0cd20a71-807e-4309-b80a-cdd9d57aea13>
2. u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana biokemija i molekularna biologija, bez zasnivanja radnog odnosa, na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, u Zavodu za molekularnu biologiju pri Biološkom odsjeku – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=6334489e-b13f-4593-875c-0f09c5a0a63f>
3. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme u trajanju u trajanju od dvije godine, u punom radnom vremenu, za rad na projektu HRZZ-a LP-2019-04-2469 “Strategije patogenosti fitoplazmi: efektori, faktori virulencije i pokretni genetički elementi”, na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu pri Biološkom odsjeku u Zavodu za mikrobiologiju – 1 izvršitelj. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=c9f987fb-ca95-477e-a5f4-c27fdc783380>
4. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (teorijska), na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, za rad na Projektu TTP-2018-07-3554, “Exotic Nuclear Structure and Dynamics”, na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu pri Fizičkom odsjeku u Zavodu za teorijsku fiziku – 2 izvršitelja. Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice: <https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=334010e6-d1f2-4063-ba27-3015c9b70741>
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
- Rok za podnošenje prijave na sve točke natječaja je 30 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.
- Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natjecaji).

Klasa: 112-01/21-01/10
Urbroj: 380-041/051-21-1
Zagreb, 4. svibnja 2021.
Sveučilište u Zagrebu raspisuje javni

NATJEČAJ
za izbor

-jednog izvršitelja u naslovno (bez zasnivanje radnog odnosa) znanstveno-nastavno zvanje docent (m/ž), u interdisciplinarnom području znanosti (8.), znanstvenom polju vojno-obrambene i sigurnosno obavještajne znanosti i umijeća (8.09.) na sveučilišnim preddiplomskim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje. Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu <http://www.unizg.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-javnost-informacija/natjecaji/> Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom molimo dostaviti poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu Trg Republike Hrvatske 14, 10 000 Zagreb, s naznakom prijave na natječaj, u roku od 30 dana od zadnje objave.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KINEZIOLŠKI FAKULTET SPLIT
TESLINA 6.
Raspisuje

NATJEČAJ
za izbor (M/Ž)

u znanstveno - nastavno zvanje i na radno mjesto I vrste docent za znanstveno područje Društvenih znanosti, polje Kineziologija, za poslove na grani Kineziološka edukacija na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu (jedan izvršitelj) Prijave sa natječajnom dokumentacijom (svi prilozi u PDF formatu) dostavljaju se u roku od 30 dana od objave Natječaja u Narodnim Novinama na e mail adresu: natjecaji@kifst.hr Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Kineziološkog fakulteta <http://web.kifst.unist.hr/>.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije raspisuje
JAVNI NATJEČAJ
za izbor jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Građevinarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije (zamjena za djelatnicu na roditeljskom dopustu). Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu: www.gradst.unist.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
Sveučilišni odjel za stručne studije
Klasa: 112-01/21-01
Urbroj: 2181-193-02-6/21-69
Na temelju odluke Stručnog vijeća donijete na 45. sjednici održanoj 13. svibnja 2021. godine, Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu raspisuje
NATJEČAJ
I za izbor
jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje elektrotehnika, za granu elektroenergetika; Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Sveučilišnog odjela za stručne studije u Splitu, www.oss.unist.hr

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Dunja Aljinović
izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području prirodnih znanosti, polje geologija, grana mineralogija i petrologija

Nina Štirmer
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti, grana materijali

Danijel Belušić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području prirodnih znanosti, polje geofizika

Ivan Brnardić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo

Tomislav Buntak
izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana slikarstvo

Slobodanka Ostojić Kolonić
znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke med. znanosti, grana interna medicina

Slavko Slišković
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje povijest

Srđana Telarović
izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke med. znanosti, grana neurologija

Miro Gardaš
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje pravo

Jelena Lakuš
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti

Ante Nazor
naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje povijest (hrvatska i svjetska moderna i suvremena povijest

Almin Đapo
izabran je za dekana Geodetskog fakulteta

Ante Jukić
izabran je za dekana Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije

Ivica Kisić
izabran je za dekana Agonomskog fakulteta

Tomislav Suligoj
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Idis Turato
izabran u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana arhitektura (umjetnički dio)

Ivana Vidović Bolt
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika

Lidija Bach-Rojecky
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti

Nataša Kovačić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana anatomija

Andreja Kulunčić
izabrana u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana animirani film i novi mediji

Davor Lauc
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje filozofija, grana logika

Davor Mijatović
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija

Ksenija Turčić
izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana slikarstvo

Dubravka Vitali Čepo
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija

Petar Vuković
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika

Branko Blagojević
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje brodogradnja

Osijek

Novi dekani na fakultetima hrvatskih sveučilišta

Boris Crnković
izabran je za dekana Ekonomskog fakulteta

Tomislav Matić
izabran je za dekana Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija

Zagreb

Ante Bilić Prčić
izabran je za dekana Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

Ivan Koprić
izabran je za dekana Pravnog fakulteta

Davor Švaić
izabran je za dekana Akademije dramske umjetnosti

Ratko Brnabić
izabran je za dekana Pravnog fakulteta

Damir Sekulić
izabran je za dekana Kineziološkog fakulteta

Split

VELIKO PRIZNANJE ZA SPLITSKU ZNANSTVENICU

Doc. Jadranka Šepić dobitnica nagrade HAZU-a

Doc. Jadranka Šepić dobitnica je nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu. Nagradu je dobila za svoja znanstvena istraživanja o postanku meteoroloških tsunamija, njihovu gibanju u raznim morima te transformaciji u obalnom području. Čestitamo!

MILA PULJIZ

Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu objavljuje NATJEČAJ

za upis na sveučilišni poslijediplomski doktorski studij "Translacijska istraživanja u biomedicini - TRIBE" u akademskoj godini 2021./2022.

Uvjeti upisa:

završen sveučilišni integrirani ili diplomski studij iz znanstvenog područja Biomedicina i zdravstvo (sva polja i grane), Biotehničke znanosti (biotehnologija, nutricionizam), Prirodne znanosti (biokemija, kemija, biologija), Društvene znanosti (psihologija, sociologija, defektologija), te drugih srodnih znanosti.

Prijava treba sadržavati:

- ovjerenu presliku diplome o završenom fakultetu,
- dokaz o poznavanju engleskog jezika,
- ovjereni prijepis i prosjek ocjena studija,
- životopis,
- pisanu izjavu o razlozima za upis na doktorski studij (uz opis svog znanstvenog interesa i planova u budućnosti),
- prijedlog protokola i hodograma za dva srodna istraživanja na kojima će se temeljiti doktorat, priređeni sukladno obrascu koji se nalazi na mrežnim stranicama studija TRIBE.

Pristupnici koji su studij završili u inozemstvu dužni su prije upisa dostaviti rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije.

Broj slobodnih mjesta: 15

Godišnja školarina: 16.000,00 kuna (studij traje tri godine)

Nastava će se održavati na hrvatskom i engleskom jeziku.

Rok za podnošenje prijava na natječaj: do 30. rujna 2021.

Prijavu slati na adresu:

Medicinski fakultet u Splitu,
Služba za znanost, poslijediplomsku nastavu
i trajnu medicinsku izobrazbu
Šoltanska 2, 21000 Split.
Detaljnije informacije
For more information visit us at: www.mefst.hr/TRIBE

Pratite nas i na društvenim mrežama @universitas_st

universitas

impressum ♦ **universitas** ♦ hrvatske sveučilišne novine

♦ **redakcija** ♦ Dražen Maleš ♦ Branko Nađ ♦ Tatjana Klarić Beneta ♦ Gordana Alfrević

♦ **nakladnički savjet** ♦ prof. Ante Čović, predsjednik

♦ prof. Goran Kardum ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić ♦ Red. prof. Kažimir Hraste

♦ prof. Mirjana Matijević Sokol ♦ prof. Vesna Barić-Punda

♦ **fotografije** ♦ Cropix

♦ **glavna urednica** ♦ Mila Puljiz ♦ **zamjenik glavne urednice** ♦ Ivan Perkov

♦ **nakladnici** ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu

♦ **za nakladnike** ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori

♦ **adresa redakcije** ♦ Ruđera Boškovića 31, 21000 Split ♦ telefon 021 558 255

♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas; www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

BARBARA MATIĆ, DIPLOMIRALA JE NA FESB-u

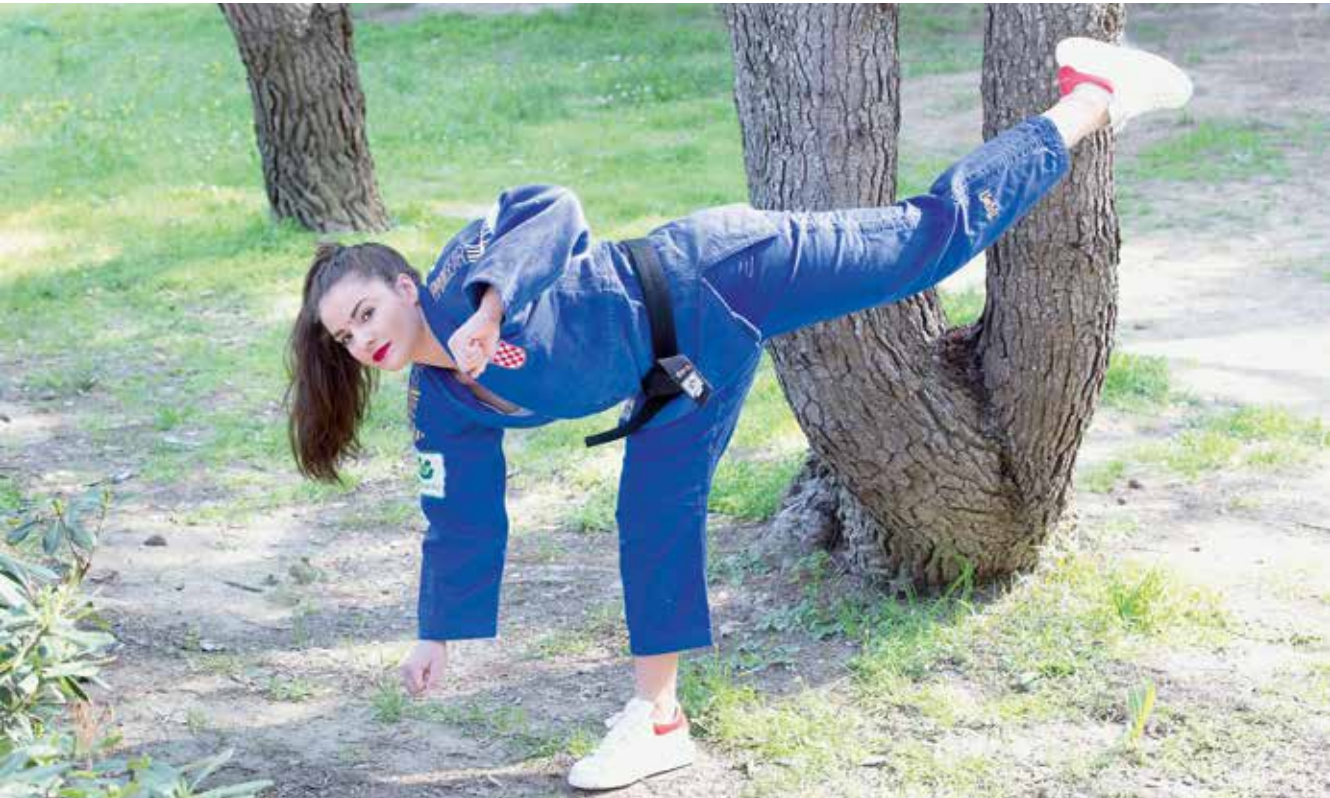
Najbolja hrvatska sportašica dolazi sa splitskog Kampusa

Osim akademske titule diplomirane inženjerke elektrotehnike, Barbara se bavi judom, koji trenira u Judo klubu ‘Pujanke’, te ponosno nosi i titulu najbolje sportašice Hrvatske u 2020. godini

Piše:
MILA PULJIZ

Barbara Matić diplomirala je inženjerka elektrotehnike na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje na Sveučilištu u Splitu. A osim akademske titule, Barbara se bavi judom, koji trenira u Judo klubu “Pujanke”, te ponosno nosi i titulu najbolje sportašice Hrvatske u 2020. godini u izboru Sportskih novosti te najboljom sportašicom Dalmacije prema izboru Slobodne Dal-

macije. A tek joj je 26 godina! “Od značajnih rezultata izdvojila bih dvostruko juniorsko svjetsko zlato te tri bronce sa seniorskih europskih prvenstava. Također sam bila jedina predstavica juda na Olimpijskim igrama u Rio de Janeiru. To je onako kratko, imam još pet europskih medalja u kadetima i juniorima i ukupno 17 medalja s IJF turnira”, kazala je. Kad smo joj postavili pitanje kako je u vrijeme studiranja uspijevala odraditi sve sportske, ali i akademske obaveze, odgovorila nam je da je još od osnovnoškolskih da-

VLADIMIR DUGANDŽIĆ/CROPIX

Barbara Matić, splitska judašica i sudionica Olimpijskih igara u Rio 2016.
ANTE ČIZMIĆ/CROPIX

jevanju, nikad nisam imala problema s odbijanjem molbi”, dodala je Barbara.

Zlato i dva srebra

Početkom 2021. Barbara je imala u planu još neka natjecanja, ali joj je pandemija pomrsila planove. “Nažalost, zarazila sam se koronom netom prije odla-

ska na Europsko prvenstvo, ali nekako možda bolje tada nego prije Olimpijskih igara. Otkako su počeli IJF turniri nakon lockdowna imala sam tri finala, od kojih sam jednom bila zlatna u Budimpešti i dva puta srebrna, u Taškentu i Antaliji. Nadam se da me korona nije puno unazadila i da ću spremna otići na Svjetsko prvenstvo i kasnije na OI u Tokio”, zaključila je.

Za sada se, kako nam je otkrila, vidi prvenstveno u sportu. “Za sada još uvijek sport, dok me zdravlje služi, planiram trenirati i biti u sportu, sigurno još jedan olimpijski ciklus do Pariza 2024.”, otkrila nam je.

A dok smo vodili ovaj razgovor, Barbara je bila na Rogli u Sloveniji, na priprema za Svjetsko prvenstvo koje će joj, kako je kazala, biti i test za Olimpijske igre u Tokiju, koje su za nju kruna sezone, ali i sportske karijere. Želimo joj puno sreće!

“
Dok me zdravlje služi, planiram trenirati i biti u sportu, sigurno još jedan olimpijski ciklus do Pariza 2024. – planira Barbara

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

raspisuje

NATJEČAJ

za upis studenata na:

- POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ ELEKTROTEHNIKE I INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE,
- POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ STROJARSTVA, u akademskoj godini 2021./2022.

Poslijediplomski doktorski studij za stjecanje doktorata znanosti traje tri godine, odnosno šest semestara i ima ekvivalent od 180 ECTS bodova. Po završetku studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.).

Natječaj je otvoren od dana objave do zaključno 30. rujna 2021. godine.

Sve informacije o uvjetima natječaja i načinima prijave na natječaj objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, www.fesb.unist.hr

UNIVERSITY OF SPLIT
FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING,
MECHANICAL ENGINEERING AND NAVAL
ARCHITECTURE

publishes the following

CALL FOR APPLICATIONS

for admission of students to:

- POSTGRADUATE DOCTORAL STUDY IN ELECTRICAL ENGINEERING AND INFORMATION TECHNOLOGY,
- POSTGRADUATE DOCTORAL STUDY IN MECHANICAL ENGINEERING for the academic year 2021./2022.

The duration of the postgraduate doctoral study programme for obtaining the doctoral degree is three years, i.e. six semesters and is equivalent to 180 ECTS credits. Following the completion of studies, the Doctor of Science (PhD) degree is awarded.

Call for applications is open starting with the publication date until 30 September 2021.

All additional information about admission requirements and application form are available at the official web site of the Faculty of Electrical Engineering, Mechanical Engineering and Naval Architecture, www.fesb.unist.hr

